

Bestemmingsplan Buitengebied Groesbeek

Gemeente Groesbeek

Bestemmingsplan

Buitengebied Groesbeek

Gemeente Groesbeek

Toelichting
Bijlage(n)

Regels
Bijlage(n)

Verbeelding
Schaal 1:5.000

Datum:
Augustus 2013

Vastgesteld:
29 augustus 2013

Uitspraak Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State:
15 april 2015

Projectgegevens:
253320

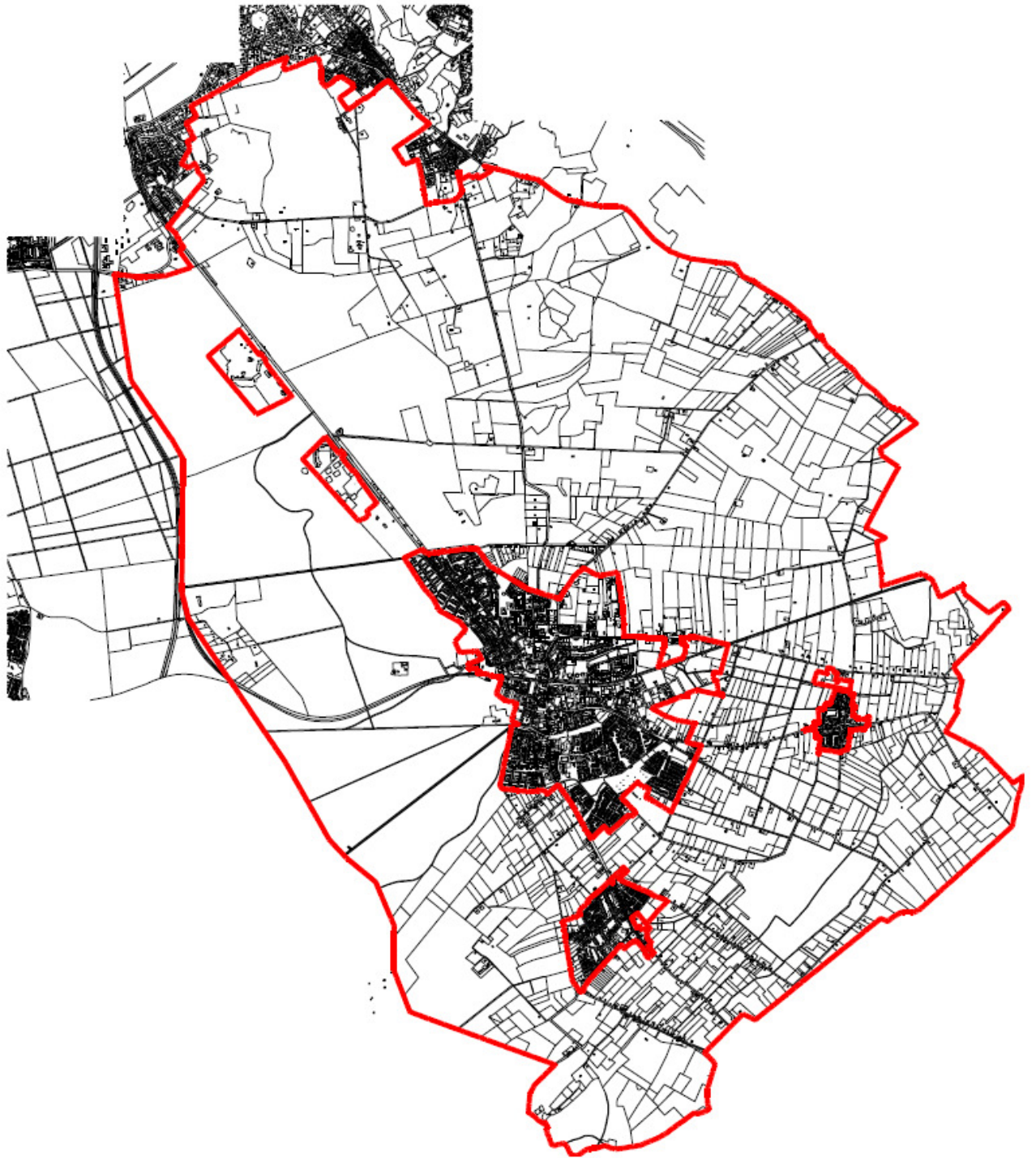
NL.IMRO.0241.BPBuitengebied-GVS2

Inhoud

1	Inleiding	1
	1.1 Aanleiding plan	1
	1.2 Plangebied	1
	1.3 Totstandkoming plan	2
	1.4 Opzet en inhoud plan	3
2	Beleidskader	5
	2.1 Beleid rijksniveau	5
	2.2 Beleid provinciaal niveau	10
	2.3 Beleid regionaal niveau	28
	2.4 Beleid gemeentelijk niveau	33
3	Beschrijving en analyse plangebied	43
	3.1 Gebiedskarakteristiek	43
	3.2 Beschrijving en analyse gebied	43
4	Uitgangspunten plansystematiek	57
	4.1 Uitgangspunten plansystematiek en planthema's	57
	4.2 Uitgangspunten natuur, water en milieu	64
5	De bestemmingen	80
6	Uitvoerbaarheid	84
	6.1 Handhaving	84
	6.2 Economische uitvoerbaarheid	85
	6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	85
	6.4 Uitspraak Raad van State	86

Bijlagen:

1. Advies Veiligheidsregio Gelderland Zuid (18 juli 2013)
2. QRA Propaanopslag Camping Cantecleer
3. Plan-m.e.r.
4. Inspraak en vooroverlegnota
5. Nota zienswijzen
6. Cultuurhistorische Waardenkaart

Figuur: plangrens bestemmingsplan (Gemeente Groesbeek, 2008).

1 Inleiding

1.1 Aanleiding plan

Voor het buitengebied van de gemeente Groesbeek vigeert voor het grootste gedeelte het bestemmingsplan Buitengebied uit 2000 en voor een ondergeschikt gedeelte de partiële correctieve herziening van 2005: bestemmingsplan Buitengebied herziening 2005 (artikel 30 WRO). Hiernaast gelden tevens meerdere andere plannen en herzieningen. De gemeente wil het planologisch-juridisch kader voor het buitengebied graag actualiseren om zo de huidige situatie vast te leggen en mogelijkheden te scheppen voor dan wel in te spelen op ruimtelijke ontwikkelingen.

Dit bestemmingsplan schenkt expliciet aandacht aan de harmonisatie en actualisatie van het bestaande plan, de uitwerking van lokale visies, de ruimtelijke structuur, de infrastructuur (wegen en waterlopen), de doorvertaling van nieuw provinciaal en lokaal beleid, omgevingsaspecten (natuur, water en milieu) en de nieuwe Wet ruimtelijke ordening, inclusief de bijbehorende digitaliseringverplichting en tenslotte de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

1.2 Plangebied

Het plangebied omvat het buitengebied, circa 3.860 ha groot, van de gemeente Groesbeek, (zie kaart begrenzing plangebied), exclusief Dekkerswald en Werkenrode.

Groesbeek is een grensgemeente in het zuidoosten van de provincie Gelderland en grenst aan de provincie Limburg en Duitsland. Groesbeek wordt in het westen begrensd door de gemeente Heumen, in het noorden door de gemeente Nijmegen, in het (zuid)oosten door het Duitse Kranenburg en in het zuiden door de Limburgse gemeenten Mook en Middelaar en Gennep. De gemeente Groesbeek is circa 4.400 ha groot, telt circa 19.000 inwoners en maakt deel uit van de Stadsregio Arnhem - Nijmegen.

Het gebied wordt gekenmerkt door een keur aan landschappelijke verschijningsvormen, waarin de vroege en recente historie van het stuwwallenlandschap doorklinkt. De gemeente Groesbeek bestaat uit een landschap met beken, stuifzandruggen en bossen. Het is een rustige landelijke gemeente met een cultuurlandschap waarin natuur, agrarisch gebruik en recreatie en toerisme een belangrijke rol spelen.

Het nieuwe bestemmingsplan vervangt de volgende (geldende) plannen:

- Buitengebied 2000, vastgesteld 27 januari 2000 en op 5 september 2000 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd (gedeeltelijk).

- Buitengebied 2005, vastgesteld 15 juni 2006 en op 30 januari 2007 goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.
- Het 'Bestemmingsplan fietspad Wylerbaan' vastgesteld op 26 augustus 2004 door de gemeenteraad en op 8 maart 2005 goedgekeurd door Gedeputeerde Staten.
- Het 'Bestemmingsplan Omgeving De Linde' vastgesteld op 23 november 2000 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten op 26 juni 2001.
- Het bestemmingsplan Golfbaan Groesbeek, vastgesteld op 23 januari 1986 en op 15 juli 1986 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd.
- Uitbreiding Golfbaan Groesbeek, vastgesteld 14 juli 1993 en op 26 november 1992 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd.
- Afronding clubgebouw golfbaan Groesbeek, vastgesteld 25 november 1999 en op 18 januari 2000 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd.
- Buitengebied, wijziging Derdebaan 10, vastgesteld 5 oktober 2010 (vigerend vanaf december 2010).
- Bestemmingsplan Maikenshof, Recreatie, vastgesteld op 1 juli 2010.
- Bestemmingsplan Motorcrossterrein, vastgesteld 17 december 2009.

Naast bovengenoemde bestemmingsplannen zijn er diverse andere, nog niet genoemde bestemmingsplannen op perceelsniveau (postzegelplannen), wijzigingsplannen en vrijstellingen verwerkt.

1.3 Totstandkoming plan

Dit plan is tot stand gekomen door een gefaseerde, projectmatige aanpak, waarbij per fase het verzamelen en verwerken van informatie afgewisseld is met een terugkoppeling richting werkgroep en klankbordgroep in samenwerking tussen de gemeente Groesbeek en Croonen Adviseurs. Hierbij zijn de volgende fasen te onderscheiden:

- Oriëntatie en voorbereiding bestemmingsplan, inclusief inventarisatie;
- Opstellen Streefbeeldnotitie;
- Opstellen voorontwerpbestemmingsplan (inclusief plan-MER en Voortoets);
- Inspraak en vooroverleg;
- Opstellen ontwerpbestemmingsplan;
- Verwerking zienswijzen en
- Vaststelling.

De totstandkoming van dit plan is begeleid door een breed samengestelde ambtelijke projectgroep. Aan de projectgroep namen relevante vakdisciplines vanuit de gemeente deel.

Voor het opstellen van dit plan is gebruik gemaakt van alle ruimtelijk relevante, beschikbare informatie over het plangebied in de vorm van vigerende bestemmingsplannen, de provinciale Ruimtelijke Verordening Gelderland, het Streekplan, Rijksbeleid et cetera.

1.4 Opzet en inhoud plan

Dit bestemmingsplan bestaat uit een juridisch bindende verbeelding met bijbehorende regels en uit een (beleidsmatige) plantoelichting, die formeel geen juridisch bindend karakter heeft. Het bestemmingsplan bindt burgers, ondernemers, organisaties en gemeente en dient als toetsingskader voor bouw en het gebruik van gronden en gebouwen.

De toelichting bevat informatie over het beleidskader, het plangebied, de doelen en uitgangspunten van het plan, alsmede de plansystematiek en de uitwerking er van in planthema's en bestemmingen. Onderwerpen die met andere wetgeving worden geregeld, worden niet nogmaals geregeld in dit plan. Denk hierbij aan de keur van het waterschap en de provinciale milieuverordening.

- Hoofdstuk 2 beschrijft het relevante beleid dat ten grondslag ligt aan dit bestemmingsplan.
- Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving en analyse van het plangebied op basis van de lagenbenadering.
- Hoofdstuk 4 omvat de hoofdlijnen van het bestemmingsplan, waaronder de ruimtelijk relevante planthema's.
- Hoofdstukken 5 en 6 gaan in op de uitvoering van het plan, het proces en de procedure.

2 Beleidskader

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het ruimtelijk relevant beleid voor het plangebied. Het betreft hier zowel integraal ruimtelijk beleid (Nota Ruimte/Ruimtelijke Verordening Gelderland/Streekplan) als ruimtelijk relevant sectorbeleid op verschillende beleidsniveaus. Het rijksbeleid werkt via het provinciaal beleid door naar het gemeentelijk niveau. Per beleidsdocument wordt kort ingegaan op doel en status, alsmede op de ruimtelijke doorwerking.

2.1 Beleid rijksniveau

2.1.1 Ruimtelijk beleid

AMvB Ruimte

Binnen de kaders van het rijksbeleid kunnen de andere overheden hun eigen ruimtelijke afwegingen maken. Via algemene regels in een Algemene Maatregel van Bestuur Ruimte kan het Rijk bewerkstelligen dat nationale ruimtelijke belangen, uit onder andere de Nota Ruimte, doorwerken tot op lokaal niveau. Die regels richten zich primair tot gemeenten, die het eerst verantwoordelijk overheidsniveau zijn voor de inhoud van bestemmingsplannen.

In de Nota Ruimte is voor nagenoeg alle nationale kaders aangegeven dat deze via nadere uitwerking en detaillering door provincies worden vormgegeven. Bij de opstelling van bestemmingsplannen moet de gemeente zich houden aan bij algemene maatregel van bestuur of provinciale verordening gestelde regels (kaderstelling c.q. duidelijkheid vooraf). Binnen die kaders hebben gemeenten beleidsruimte. Nieuwe of gewijzigde regels moeten binnen een bepaalde termijn in bestaande bestemmingsplannen verwerkt worden.

Dit betekent voor het plangebied dat de rijksbelangen, zoals deze in de planologische kernbeslissing (PKB) Ruimte zijn opgenomen, leidraad zijn bij de verdere uitwerking van deze belangen naar een passend detailniveau. In eerste instantie is hiervoor het relevante beleid, zoals dat in de Nota Ruimte (zie hierna) is opgenomen, als uitgangspunt genomen.

Nota Ruimte (Ministerie van VROM, 2006)

In de Nota Ruimte zijn op Rijksniveau de uitgangspunten voor de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland tot 2020 vastgelegd. De nota heeft vier hoofddoelen:

- versterken economie;
- krachtige steden en een vitaal platteland;
- waarborging van waardevolle (inter)nationale groengebieden en
- waarborging van de veiligheid.

In de nota worden de bakens verzet, in de vorm van nieuwe voorstellen met minder regels (deregulering) en meer ruimte voor ontwikkeling (van toelatingsplanologie naar ontwikkelingsplanologie). Het rijk wil hierbij meer overlaten aan lagere overheden (centraal wat moet en decentraal wat kan). Enkele belangrijke koerswijzigingen in de Nota Ruimte zijn de extra aandacht voor de eigen verantwoordelijkheid van provincies en gemeenten, verbrede plattelandsontwikkeling en een minder streng contourenbeleid.

De hoofdlijnen van het beleid zijn aangegeven in een ruimtelijke hoofdstructuur. Op de kaart met de 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking' (zie kaartbeeld), heeft de gemeente Groesbeek de aanduiding nationaal stedelijk netwerk gekregen. Op de kaart met de 'Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: Water, Natuur en Landschap' is het grondgebied van de gemeente Groesbeek alleen gedeeltelijk ingevuld met de aanduiding 'Natuurgebied'.

De Nota Ruimte biedt meer kansen om het economisch draagvlak en de vitaliteit van het landelijk gebied te vergroten. Daarom wil het rijk de mogelijkheid voor hergebruik en nieuwbouw in het buitengebied verruimen. Vrijkomende bebouwing kan worden omgezet in wonen of werken in de vorm van kleinschalige bedrijvigheid. Soms kan nieuwbouw wenselijk zijn. Denk hierbij aan woningbouw in de vorm van ruimte-voor-ruimte (rood voor rood) en nieuwe landgoederen (rood voor groen). Het kabinet acht economisch vitale, grondgebonden landbouw van belang voor het beheer van het buitengebied en verwacht dat de provincies in hun ruimtelijke plannen meer mogelijkheden scheppen voor een bredere bedrijfsvoering. Het Rijk ondersteunt de veranderingen in de landbouw onder andere door ruimtelijke ontwikkelingen in de richting van duurzame productie te vergemakkelijken (bijvoorbeeld door het aanwijzen van gebieden waar de landbouw zich kan ontwikkelen, het bevorderen van duurzame productiemethoden et cetera).

Agenda Vitaal Platteland (Ministerie van LNV, 2004)

Waar de Nota Ruimte vooral ruimtelijk beleid bevat, bevat de Agenda Vitaal Platteland de integrale visie van het Rijk op de verdere ontwikkeling van het platteland. De Agenda Vitaal Platteland beschrijft een integraal perspectief op basis van economische, ecologische en sociaal-culturele aspecten.

De visie wordt beschreven aan de hand van de volgende thema's:

- verbreding van de landbouw;
- leefbaarheid;
- natuur en landschap (EHS en Nationale Landschappen) en
- milieukwaliteit.

Het kabinetsbeleid is gericht op een leefbaar platteland en op een vitale en duurzame agrarische sector. Handhaving van het concurrentievermogen van de landbouwsector is een hoofddoel, rekening houdend met de uiteenlopende

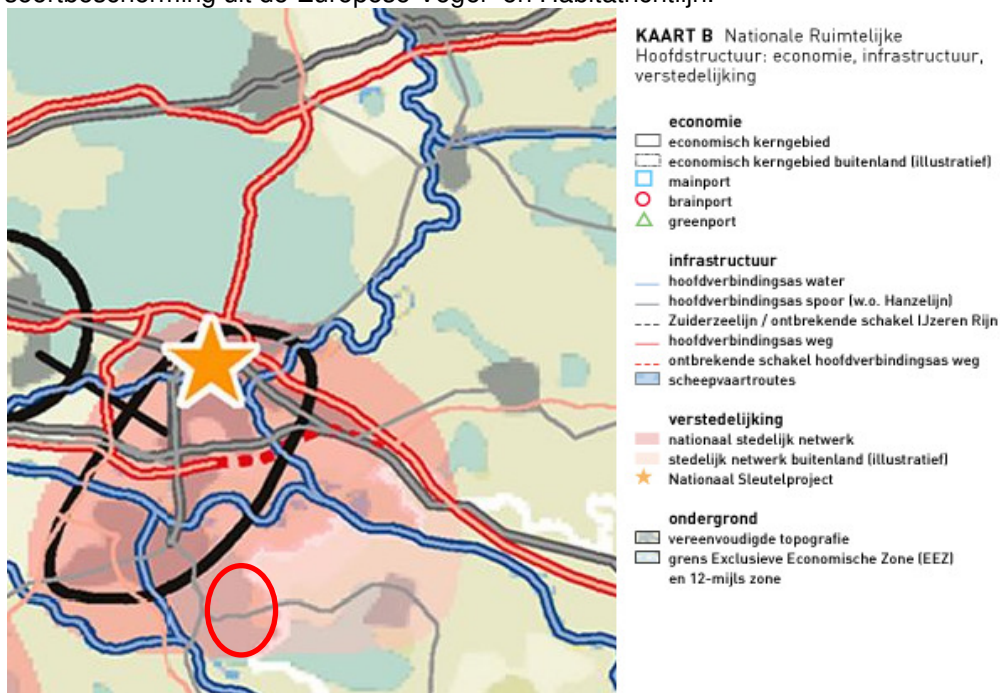
(landbouw)mogelijkheden in de verschillende gebieden. Duurzame economische groei moet in toenemende mate worden bereikt door te beantwoorden aan de vraag naar diversifiëring, innovatie en producten met een hogere toegevoegde waarde. De betekenis van de landbouw voor het beheer van milieu, natuur en landschap moet worden versterkt.

2.1.2 Natuur, landschap, cultuurhistorie, archeologie en water Natuurbeschermingswet 1998 (Ministerie van LNV, 2005)

Op 1 oktober 2005 is de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 in werking getreden. Hiermee is de gebiedsbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet biedt een beschermingskader voor natuurwaarden (leefgebieden en soorten) in Natura 2000-gebieden en bepaalt dat projecten en andere handelingen in en nabij beschermde gebieden dienen te worden getoetst op (mogelijke) negatieve effecten op deze waarden. De externe werking van Natura 2000-gebieden kan gevolgen hebben voor het bestemmingsplan buitengebied. In het plangebied liggen de Natura 2000-gebieden De Bruuk en (een gedeelte van) de Sint-Jansberg en het beschermde natuurmonument Terreinen Boswachterij Groesbeek. Om de ontwikkelingsruimte die het bestemmingsplan biedt te toetsen op de bijbehorende milieueffecten is, parallel aan de bestemmingsplanprocedure, een milieueffectrapportageprocedure (inclusief voortoets) gevoerd. De uitkomsten van deze procedure werken (mogelijk) door op de te volgen plansystematiek. In hoofdstuk 4 wordt hier nader op in gegaan.

Flora- en faunawet (Ministerie van LNV, 2002)

Naast de gebiedsgerichte natuurwetgeving, is ook soortgerichte natuurwetgeving van belang. Sinds 1 april 2002 is in dit kader de Flora- en faunawet van kracht. In deze wet is de bescherming van inheemse wilde planten en dieren geregeld binnen en buiten de natuurgebieden. De Flora- en faunawet vormt daarmee de vervanging van een aantal eerdere wetten, alsmede de implementatie van de soortbescherming uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn.

Figuur: uitsnede Nota Ruimte: *Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur: economie, infrastructuur, verstedelijking en legenda; de rode ovaal geeft globaal de ligging van de gemeente Groesbeek weer (Ministerie van VROM, 2006).*

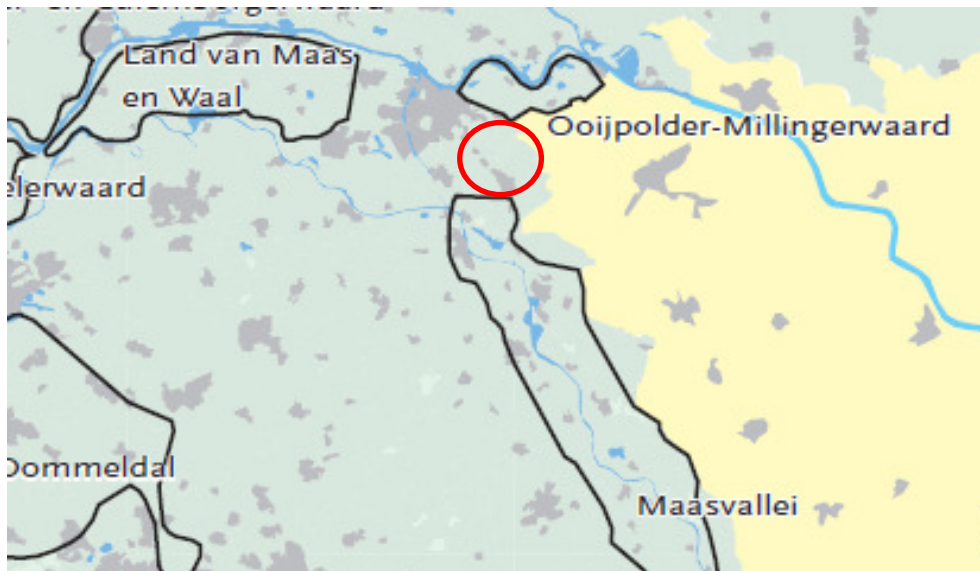
Wet op de archeologische monumentenzorg (Ministerie van OCW, 2006)

In de Wet op de archeologische monumentenzorg, aangenomen in 2006, is het doel van het in 1992 gesloten Verdrag van Valletta (Malta) verwerkt: bescherming van het archeologische erfgoed als bron van het Europese gemeenschappelijke geheugen en als middel voor geschiedkundige en wetenschappelijke studie. Om dat doel te bereiken moet de wetgever het archeologisch erfgoed betrekken bij de ruimtelijke ordening. Met de wet wordt het Verdrag van Valletta in de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De kern van de wet is dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de archeologische monumentenzorg binnen de gemeentegrenzen. De Wet op de archeologische monumentenzorg is doorvertaald in de Monumentenwet.

Bij de vaststelling van een bestemmingsplan heeft de gemeente rekening gehouden met de in de grond aanwezige, dan wel te verwachten archeologische waarden.

Nota Belvédère (Ministerie van VROM, OCW, LNV en V&W, 1999)

De Nota Belvédère bevat het rijksbeleid voor de relatie tussen cultuurhistorie en ruimtelijke inrichting. De nota omvat tevens een kanskaart (zonder wettelijke status) en een subsidieregeling. De nota wil bewerkstelligen dat aanwezige cultuurhistorische waarden actief worden meegenomen in de ruimtelijke planvorming. Verder streeft de nota naar behoud door ontwikkeling. Ten zuiden van het plangebied is Belvédèregebied de Maasvallei gelegen. In de omgeving van het plangebied ligt het Belvédèregebied Ooijpolder-Millingerwaard.

Figuur: uitsnede kaart Belvédèregebieden; de rode ovaal geeft globaal de ligging van de gemeente Groesbeek weer (Ministerie van O, C en W, 1999).

Waterbeleid 21e eeuw/Nationaal Beleidsakkoord Water (Ministerie van V&W en Unie van Waterschappen, 2000)

In het verlengde van het Waterbeleid voor de 21e eeuw en het Nationaal Beleidsakkoord Water zijn verschillende overheden aan de slag om de landelijke en stedelijke wateropgave verder uit te werken. Dit houdt in dat men in het verlengde van de trits vasthouden-bergen-afvoeren actief op zoek gaat naar ruimte voor water (waterconservering en waterberging).

Kaderrichtlijn Water (Europa, 2000)

Sinds 2000 is de Kaderrichtlijn Water van kracht. Deze Europese richtlijn streeft naar duurzame en robuuste watersystemen en is gericht op zowel oppervlaktewater als grondwater. Belangrijke aandachtspunten zijn de ecologische en chemische toestand van het grond- en oppervlaktewater, de brongerichte aanpak en het principe 'de vervuiler betaalt'. De ecologische doelen voor waterlichamen, die in 2009 zijn vastgesteld, moeten in principe in 2015 gerealiseerd zijn. Deze deadline geldt met name voor beschermde gebieden (onder andere zwemwater en Natura 2000-gebieden).

In het plangebied en in de omgeving van de gemeente Groesbeek gaat het om het Nederlandse Natura 2000-gebied De Bruuk. In het KRW-Gebiedsplan voor het deelgebied Groesbeek en Ooijpolder is voor de Sint Jansberg opgenomen dat hier, naar verwachting, geen opgave ligt. In dit plan is voor De Bruuk opgenomen dat verwacht wordt dat de waterhuishoudkundige situatie vrijwel optimaal is.

2.1.3 Milieubeleid

Voor het milieubeleid zijn de Wet geluidhinder (2007) en de Wet Milieubeheer (1993) belangrijke wetten. De Wet geluidhinder bepaalt vereiste zoneringen voor geluid bij bestaande en nieuwe ontwikkelingen. De Wet geluidhinder bevat een uitgebreid stelsel van bepalingen ter voorkoming en bestrijding van geluidhinder voor onder meer industrie, wegverkeer en spoorwegverkeer. De wet richt zich vooral op de bescherming van de burger in zijn woonomgeving en bevat bijvoorbeeld normen voor de maximale geluidbelasting op de gevel van een huis. De Wet Milieubeheer richt zich op verschillende milieuvergunningen, met name voor bedrijven.

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dieren-verblijven van veehouderijen. De Wet geurhinder en veehouderij geeft normen voor de geurbelasting die een veehouderij mag veroorzaken op een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning). De geurbelasting wordt berekend en getoetst met het verspreidingsmodel. Dit geldt alleen voor dieren waarvoor geuremissie-factoren zijn opgenomen in de Regeling geurhinder en veehouderij. Voor dieren zonder geuremissiefactor gelden minimaal aan te houden afstanden. Bij gemeentelijke verordening kunnen gemeenten afwijken van de wettelijke

normen. De gemeente Groesbeek heeft in 2009 de gemeentelijke geurverordening vastgesteld (zie gemeentelijk beleid).

In paragraaf 4.4 is een nadere uitwerking van relevante milieuaspecten voor het plangebied opgenomen.

2.2 **Beleid provinciaal niveau**

Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG) (2010 en 2012)

Provinciale Staten hebben op 15 december 2010 de Ruimtelijke Verordening Gelderland (RVG) vastgesteld. De Ruimtelijke Verordening Gelderland is op 2 maart 2011 in werking getreden.

Met de ruimtelijke verordening stelt de provincie regels aan bestemmingsplannen van gemeenten. De provincie richt zich hierbij op onderwerpen die van provinciaal belang zijn, zoals verstedelijking, natuur, nationale landschappen, water en glastuinbouw. Gemeenten krijgen op sommige terreinen meer beleidsvrijheid, terwijl ze op andere gebieden te maken krijgen met strikte provinciale richtlijnen. De regels in de verordening kunnen betrekking hebben op het hele provinciale grondgebied, delen of gebiedsgerichte thema's. Gemeenten moeten binnen een bepaalde termijn hun bestemmingsplan op deze regels afstemmen. Met de vaststelling van voorliggend bestemmingsplan is aan deze voorwaarde voldaan. De voorschriften in de ruimtelijke verordening zijn gebaseerd op de provinciale structuurvisie (voorheen Streekplan Gelderland 2005).

In overleg met betrokken organisaties over het voorontwerp Ruimtelijke verordening zijn de volgende onderwerpen opgenomen in de Ruimtelijke Verordening:

- verstedelijking
- wonen
- (grootschalige) detailhandel
- solitaire recreatiewoningen/ -parken
- glastuinbouw
- waterwingebied
- grondwaterbeschermingsgebied
- oppervlaktewater voor drinkwatervoorziening
- ecologische hoofdstructuur (EHS)
- waardevol open gebied
- Nationale landschappen

De onderwerpen bedrijventerreinen en het Waterplan Gelderland 2010-2015 zijn nog niet in deze eerste Ruimtelijke Verordening Gelderland opgenomen. Hiervoor is nieuw beleid geformuleerd. Deze onderwerpen worden in een eerstvolgende aanpassing van de verordening meegenomen, welke door Provinciale Staten is vastgesteld op 27 juni 2012, gepubliceerd in het provinciaal blad op 10 juli 2012 en in werking getreden op 11 juli 2012.

Verstedelijking

De vigerende Gelderse ruimtelijke structuurvisie hanteert als uitgangspunt dat nieuwe verstedelijking in principe plaatsvindt binnen het bestaand bebouwd gebied, binnen de woningbouwcontour en de zoekrichting voor uitbreiding woningbouw van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen en binnen de zoekzones voor wonen en werken. Op deze wijze wordt ook uitvoering gegeven aan het rijksbundelingsbeleid voor de Stadsregio Arnhem Nijmegen (voorheen KAN) en tevens aan het provinciaal bundelingsbeleid voor de overige vijf Gelderse regio's. De omvang van de zoekzones voor wonen en werken is beperkt en op die manier wordt gestimuleerd dat een deel van de nieuwbouw voor wonen en werken uitsluitend binnen bestaand bebouwd gebied plaatsvindt. Bovendien hebben Gedeputeerde Staten per regio een percentage vastgesteld voor het aandeel van de nieuwbouw dat (minimaal) binnen het bestaand bebouwd gebied plaatsvindt.

De verordening legt het hiervoor beschreven beleid van bundeling en intensivering vast door voorschriften te geven die bepalen dat de nieuwbouw voor wonen en werken voor het overgrote deel binnen het bestaand bebouwd gebied, binnen de woningbouwcontour en de zoekrichting voor uitbreiding woningbouw van de Stadsregio Arnhem-Nijmegen en binnen de zoekzones wonen en werken plaatsvindt. Slechts een beperkt deel kan daarbuiten plaatsvinden, in afwijking van voornoemde basisregel.

Naast functioneel aan het buitengebied gebonden bebouwing, waaronder in ieder geval agrarische bebouwing, bebouwing voor recreatie, voor natuurbeheer, voor waterbeheer, voor veiligheid en hulpdiensten of voor de levering van gas, water of elektriciteit wordt verstaan, kan het ook gaan om functieverandering bij vrijkomende agrarische gebouwen, herbesteding van kazernesgebouwen of gebouwen van zorginstellingen en de oprichting van nieuwe landgoederen.

Er mag buiten voornoemde gebieden gebouwd worden:

- a in geval van functieverandering naar een niet agrarische functie, voor zover het geen concentratiegebied glastuinbouw of een regionaal cluster glastuinbouw betreft;
- b bij oprichting van nieuwe landgoederen;
- c in het kader van de invulling van de zoekzones landschappelijke versterking en de zoekzones wonen in lage dichtheden;
- d in geval van bebouwing bij kleine kernen;
- e direct aansluitend aan de woningbouwcontour van de Stadsregio Arnhem Nijmegen voor zover aangeduid als zoekrichting voor uitbreiding woningbouw en voor zover in overeenstemming met de in het Regionaal Plan 2005 - 2020 van de Stadsregio opgenomen beleidsregels voor wonen.

Voornoemde mogelijkheden bestaan:

- a voor zover het niet de oprichting van nieuwe landgoederen betreft, uit de vervanging van bestaande bebouwing, met inbegrip van bouwwerken ten behoeve van glastuinbouw, door nieuwe bebouwing welke leidt tot een substantiële vermindering van het bebouwde oppervlak;
- b voor zover het de oprichting van nieuwe landgoederen betreft, gekoppeld te zijn aan een substantiële verbetering van in de directe omgeving daarvan aanwezige kwaliteiten van natuur, water of landschap of de recreatieve mogelijkheden van die omgeving. Er dient minimaal 5 ha bos of natuur te worden gerealiseerd én als zodanig te worden bestemd.

Uitbreiding van bestaande niet-agrarische bedrijvigheid buiten bestaand bebouwd gebied, buiten de woningbouwcontour van de Stadsregio Arnhem Nijmegen, buiten de zoekzones wonen en werken, niet in de nabijheid bij kleine kernen en niet direct aansluitend aan de woningbouwcontour van de Stadsregio Arnhem Nijmegen is mogelijk tot een maximum van 20% van het bebouwd oppervlak tot een maximale bedrijfsoppervlakte van 375 m². Er kan meer uitbreiding worden toegestaan indien deze uitbreiding in overeenstemming is met een door GS vastgesteld regionaal beleidskader, zie hierna.

Wonen

Nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen moeten passen in het vigerende, door GS vastgestelde Kwalitatief Woonprogramma voor de betreffende regio en het daarin opgenomen regiototaal aan woningen. In de toelichting op een bestemmingsplan dat deze locaties en woningen mogelijk maakt, wordt aangegeven:

- a op welke wijze nieuwe woonlocaties en de daar te bouwen woningen passen in het Kwalitatief Woonprogramma;
- b hoe de kwalitatieve differentiatie en fasering van de woningbouw in regionaal verband is afgestemd en op welke wijze de te bouwen woningen in die regionaal afgestemde differentiatie en fasering passen.

Dit aspect heeft geen specifieke doorwerking in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied.

Detailhandel

Uitbreiding van detailhandel mag niet leiden tot leegstand of versnippering van het bestaande detailhandelsbestand. Vestiging van grootschalige detailhandelvoorzieningen (bruto vloeroppervlak > 1.500 m²) is binnen bestaand stedelijk gebied of binen de zoekzone toegestaan. Grootschalige detailhandelvoorzieningen op perifere locaties zijn alleen toegestaan, indien deze vanwege specifieke ruimtelijke eisen – voluminositeit – en veiligheidseisen moeilijk inpasbaar zijn in, of aansluitend aan, bestaande winkelgebieden. Vestiging van detailhandel in voedings- en genotsmiddelen is op perifere locaties niet toegestaan.

In het buitengebied is op agrarische bedrijven detailhandel als nevenfunctie mogelijk voor zover het de verkoop van lokaal geproduceerde agrarische producten betreft.

Recreatiewoningen

Solitaire recreatiewoningen zijn toegestaan op locaties waar ook reguliere woningen kunnen worden gebouwd. Permanente bewoning van recreatiewoningen is niet toegestaan. De omzetting van permanent bewoonde recreatiewoningen naar een woonbestemming is toegestaan, indien de permanente bewoning van recreatiewoningen dateert van op of vóór 31 oktober 2003 en deze recreatiewoningen niet liggen binnen het groenblauwe raamwerk, de weidevogel- en ganzengebieden en concentratiegebieden voor intensieve teelten.

Bestaande recreatiewoningen zijn als zodanig bestemd, nieuwe recreatiewoningen op plaatsen waar nog geen woning aanwezig is, worden niet mogelijk gemaakt in dit bestemmingsplan.

Recreatieparken

Nieuwvestiging en uitbreiding van recreatieparken is alleen toegestaan in gebieden buiten de concentratiegebieden voor intensieve teelten en buiten de weidevogel- en ganzengebieden. Bij nieuwvestiging moet de behoefte in beeld worden gebracht en moeten de regionale planologische restcapaciteiten worden betrokken. Aan nieuwvestiging en uitbreiding van recreatieparken is de eis van bedrijfsmatige exploitatie verbonden. Daarbij wordt inzichtelijk gemaakt op welke wijze deze bedrijfsmatige exploitatie duurzaam zal worden verzekerd.

Recreatiewoningen in recreatieparken mogen geen grotere omvang hebben dan 75 m² en geen grotere inhoud dan 300 m³. Permanente bewoning van recreatiewoningen in verblijfsrecreatieparken is niet toegestaan.

Dit aspect heeft geen nadere specifieke doorwerking in het nieuwe bestemmingsplan buitengebied. Bestaande situaties zijn beheersgericht bestemd, wat wil zeggen dat er niet vanzelfsprekend extra ruimte voor uitbreiding is opgenomen.

Glastuinbouw

Het bestemmingsplan bevat geen mogelijkheden tot nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven (hieronder wordt verstaan: glastuinbouwbedrijven met een omvang van minimaal 2.500 m²) buiten de concentratiegebieden. Aan solitair gelegen glastuinbouwbedrijven buiten de concentratiegebieden, de extensiveringsgebieden glastuinbouw en de regionale clusters glastuinbouw kan de mogelijkheid worden geboden de glasopstand eenmalig te vergroten met maximaal 20% van de op het moment van inwerkingtreding van deze verordening bestaande omvang van de glasopstanden.

Nieuwvestiging van glastuinbouwbedrijven en uitbreiding van bestaande glastuinbouwbedrijven met meer dan 20% buiten de concentratiegebieden is mogelijk, voor zover deze nieuwvestigings- of uitbreidingsmogelijkheid is opgenomen in een op 3 november 2009 vigerend bestemmingsplan dat door Gedeputeerde Staten is goedgekeurd na 29 juni 2005. GS kunnen ontheffing verlenen van het verbod tot uitbreiding van glastuinbouwbedrijven met meer dan 20% buiten de concentratiegebieden, de extensiveringsgebieden glastuinbouw en de regionale clusters, indien kan worden aangetoond:

- a dat de uitbreiding zich verdraagt met ter plaatse van belang zijnde gebiedskwaliteiten van natuur, landschap en water;
- b de uitbreiding noodzakelijk is voor een doelmatige voortzetting van het bedrijf;
- c verplaatsing naar een concentratiegebied glastuinbouw dan wel een regionaal cluster glastuinbouw financieel niet mogelijk is.

Bedrijven met glastuinbouw als neventak en gemengde bedrijven kan op basis van de verordening de mogelijkheid worden geboden om de glasopstand eenmalig te vergroten met maximaal 20% van de, op het moment van inwerkingtreding van de verordening bestaande, omvang van de glasopstanden. Nieuwe glasopstanden kunnen opgericht worden bij bedrijven in multifunctioneel gebied tot een maximum omvang van 200 m².

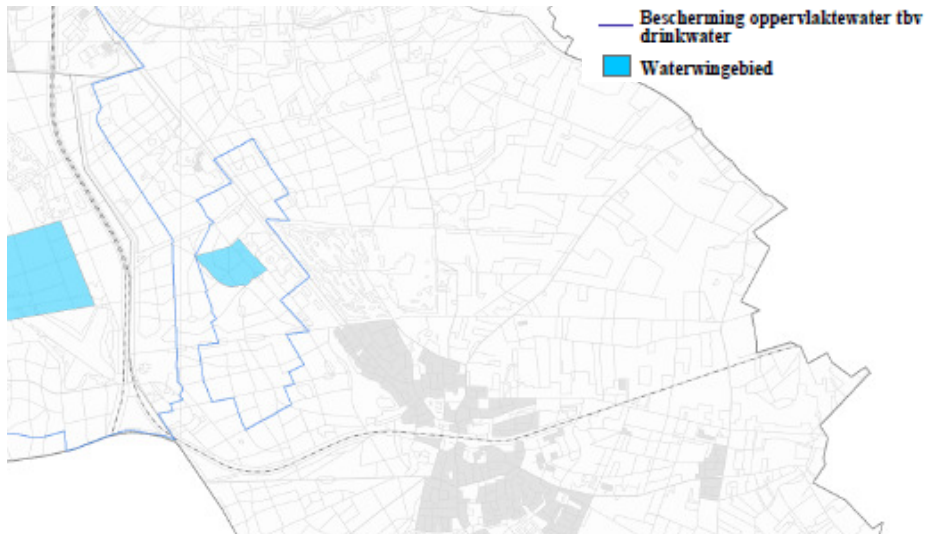
Omdat in het plangebied geen glastuinbouwbedrijven voorkomen, is hiervoor geen specifieke regeling opgenomen in het nieuwe bestemmingsplan, wel voor de kassen bij de intensieve kwekerijen.

Water

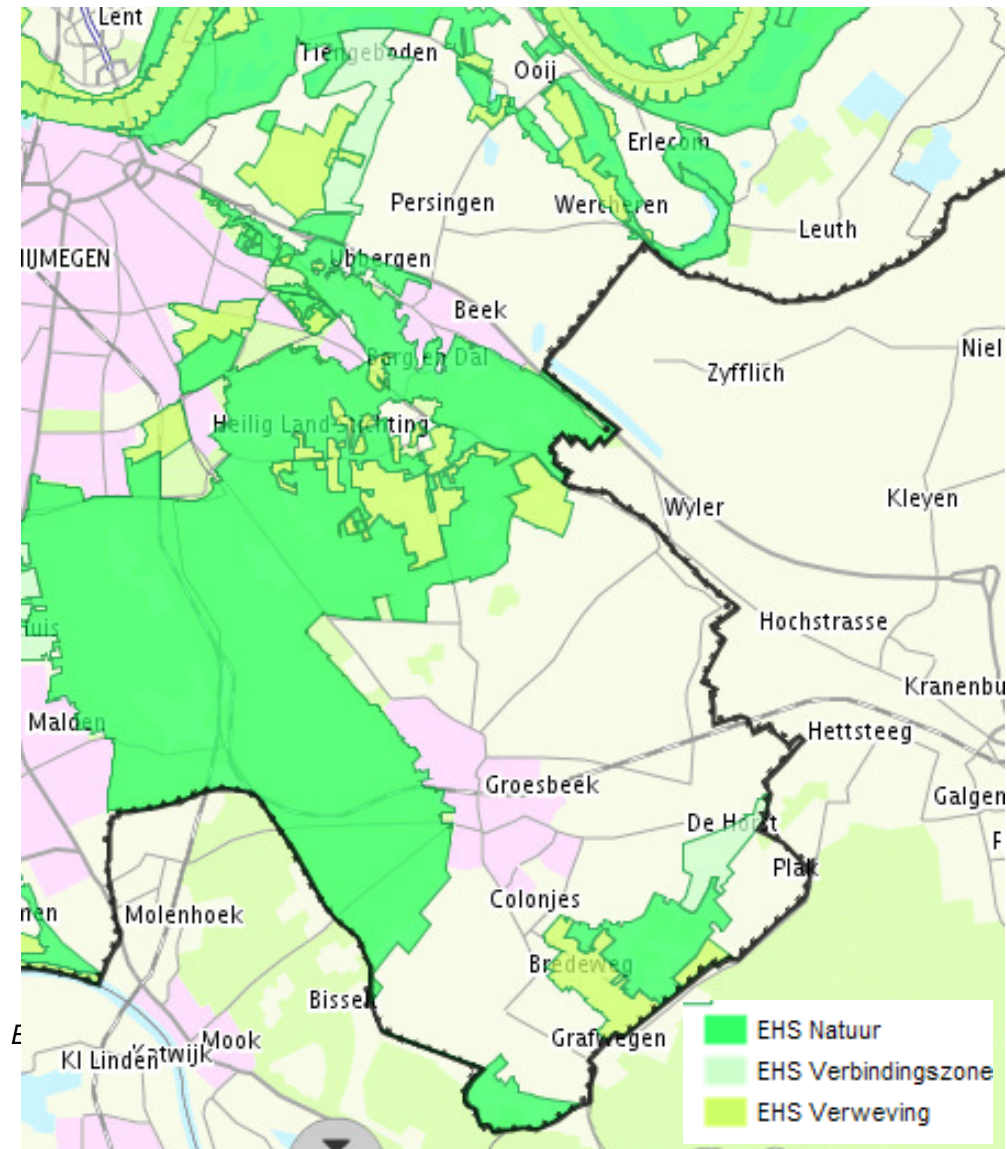
In het plangebied is één waterwingebied aanwezig, met bijbehorend grondwaterbeschermingsgebied. Daarnaast is een tweetal grondwaterbeschermingsgebieden aanwezig voor de bescherming van een tweetal waterwingebieden in de (westelijke) buurgemeente Heumen.

Waterwingebieden moeten een bestemming krijgen die ten goede komt aan hun functie als waterwingebied. Grondwaterbeschermingsgebieden moeten een bestemming krijgen die hetzelfde of een lager risico voor het grondwater met zich meebrengt dan de vigerende bestemming mogelijk maakt. In de toelichting bij bestemmingsplannen voor grondwaterbeschermingsgebieden wordt aangegeven hoe een nieuwe bestemming zich hiertoe verhoudt.

Voor de betreffende gebieden is een bijpassende beschermingsregeling opgenomen via de milieuzones – waterwingebied en – grondwaterbeschermingsgebied.

Figuur: uitsnede kaart 'Water' en legenda RVG (Provincie Gelderland, 2010).

Figuur: uitsnede kaart 'EHS' en legenda RVG (Provincie Gelderland, 2010).

In gebied gelegen binnen de ecologische hoofdstructuur (EHS) zijn bestemmingen en ontwikkelingen, waardoor de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied, zoals aangegeven in de streekplanuitwerking “Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur” en het Waterplan Gelderland 2010-2015 significant worden aangetast, niet toegestaan. In afwijking hiervan is een activiteit of een combinatie van activiteiten, die mede tot doel hebben de kwaliteit van de EHS te verbeteren, mogelijk.

In het kader van de herbegrenzing van de EHS wordt de kaart te zijner tijd herzien.

Hiervoor geldt dat die activiteit of combinatie van activiteiten, blijkens een in (provinciale of (inter)gemeentelijke) structuurvisie vastgelegde, integrale gebiedsvisie, in onderlinge samenhang of in samenhang met activiteiten in een ander bestemmingsplan:

- a de kwaliteit van de EHS verbetert, waarbij de oppervlakte van de EHS gelijk blijft of toeneemt;
- b het areaal van de EHS wordt vergroot, ter compensatie van het gebied dat door de activiteiten verloren is gegaan, indien daarmee een beter functionerende EHS ontstaat.

In de toelichting van een dergelijk bestemmingsplan moet een verantwoording van de aard, wijze en tijdstip van realisatie van de kwaliteits- of kwantiteitswinst opgenomen zijn. Het vaststellen van een dergelijk bestemmingsplan, waarvoor een wijziging van de begrenzing van de EHS noodzakelijk is, kan pas geschieden nadat Provinciale Staten deze herbegrenzing hebben vastgesteld.

Op verzoek van het gemeentebestuur kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen:

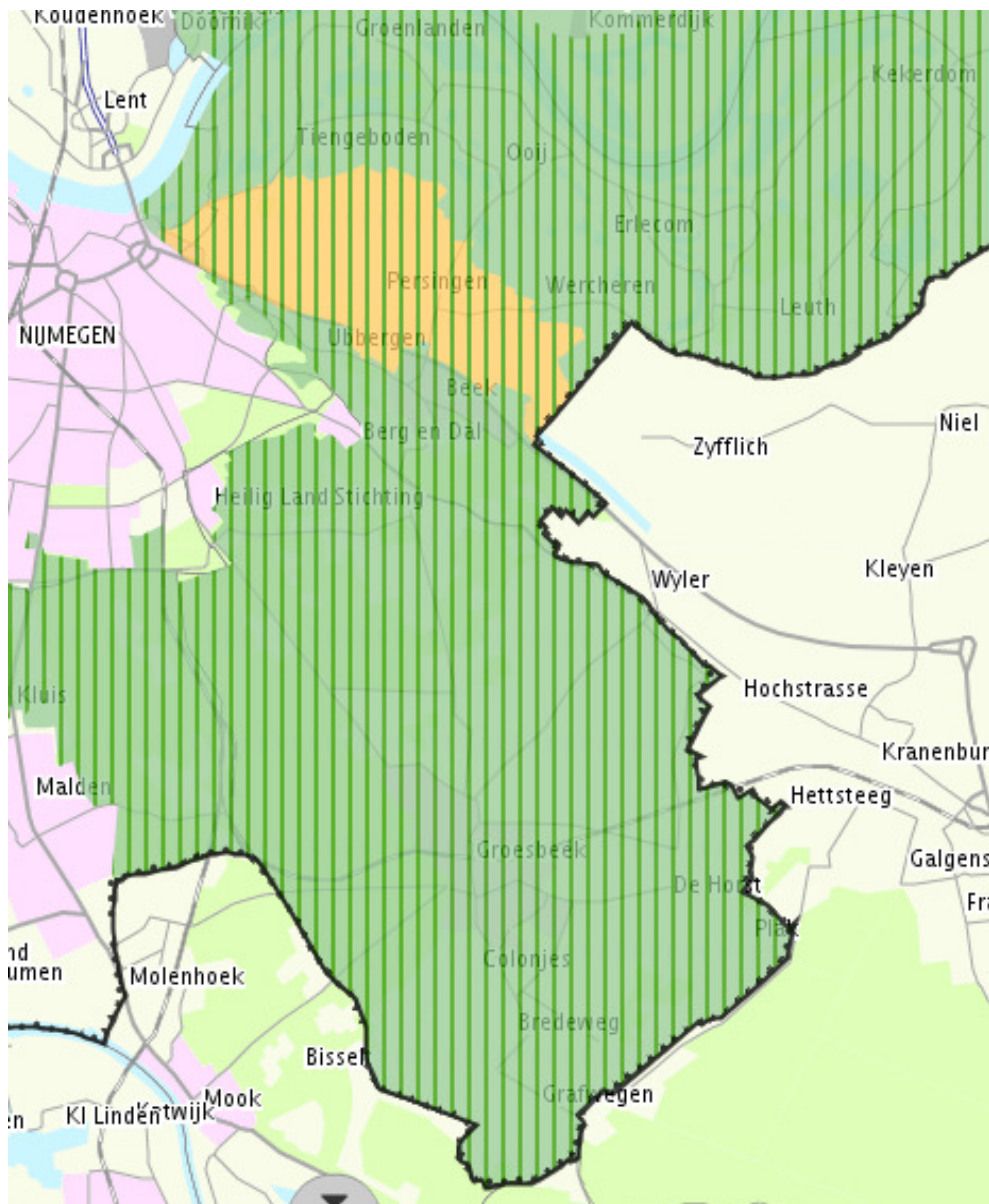
- 1 voor bestemmingen en ontwikkelingen in EHS-gebied met de functie “natuur”, indien er geen reële alternatieven zijn, er sprake is van redenen van groot openbaar belang, de negatieve effecten door mitigatie zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende negatieve effecten worden gecompenseerd.
- 2 voor bestemmingen en ontwikkelingen in EHS-gebied met de functies “verweving” en “verbinding”, mits door deze bestemmingsherzieningen en de op basis daarvan mogelijk gemaakte ontwikkelingen wordt bijgedragen aan de realisering van natuurdoelen. De ingreep en de realisatie van de natuurdoelen moeten gelijktijdig worden gerealiseerd. De wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied mogen hierbij niet significant worden aangetast en er mogen geen barrières voor de gewenste samenhang worden gecreëerd.

Bij het verlenen van een ontheffing gelden de spelregels ten aanzien van mitigatie, compensatie en saldering, zoals opgenomen in de streekplanherziening herbegrenzing EHS.

De bestaande bosgebieden, De Bruuk en de Sint-Jansberg zijn aangemerkt als EHS – Natuur. Ten zuiden en westen van De Bruuk liggen agrarische gronden welke deel uitmaken van EHS – Verweving. EHS – Verweving is ook toegekend aan de agrarische gronden in het noordelijk deel van het plangebied: de percelen tussen de verschillende bosgebieden in. Ten oosten van De Bruuk is een ecologische verbindingzone aangegeven ter plaatse van EHS – Verbinding. De verschillende EHS gebieden zijn passend doorvertaald in dit bestemmingsplan. Zie hiervoor hoofdstuk 4 van dit bestemmingsplan.

Landschap

Vrijwel het gehele buitengebied van Groesbeek is aangeduid als Nationaal Landschap en als waardevol landschap binnen het nationaal landschap. Deze waardering is doorvertaald in een bestemming van het agrarisch gebied als 'Agrarisch gebied met waarden – Natuur en landschapswaarden'.

Figuur: uitsnede kaart 'Landschap' en legenda RVG (Provincie Gelderland, 2010).

Structuurvisie (voorheen Streekplan Gelderland 2005)

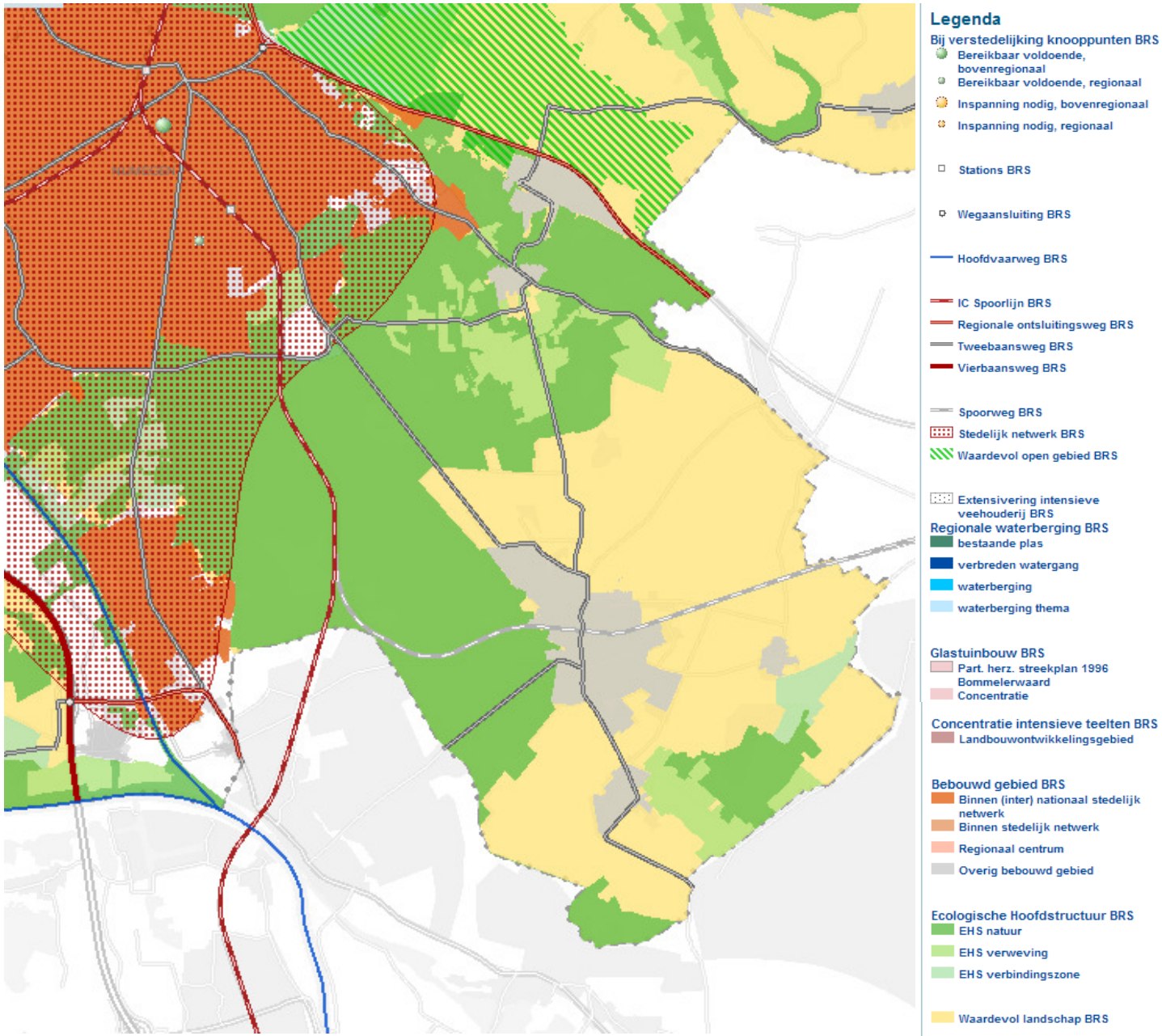
Het streekplan is vastgesteld door Provinciale Staten van Gelderland op 29 juni 2005. Met de inwerkingtreding van de Wet ruimtelijke ordening, per 1 juli 2008, heeft het streekplan Gelderland 2005 de status van structuurvisie gekregen. De inhoud van het streekplan blijft voor de provincie de basis voor haar eigen optreden in de ruimtelijke ordening. Gemeenten krijgen een grotere eigen verantwoordelijkheid in het afhandelen van hun lokale zaken.

Het streekplan geeft de beleidskaders aan voor de ruimtelijke ontwikkeling in de komende tien jaar. Deze beleidskaders zijn bepaald door Provinciale Staten. De hoofddoelstelling van het Gelders ruimtelijk beleid voor de periode 2005-2015 is om de ruimtebehoefte zorgvuldig in regionaal verband te accommoderen en te bevorderen dat publieke (rijk, provincie, gemeenten, waterschappen) en private partijen de benodigde ruimtes vinden. Dit dient te gebeuren op een wijze die meervoudig ruimtegebruik stimuleert, duurzaam is en de regionale verscheidenheid versterkt, gebruik makend van de aanwezige identiteiten en ruimtelijke kenmerken. Om de afstemming met regionale ontwikkelingen te optimaliseren is het streekplan mede gebaseerd op regionale structuurvisies en reconstructieplannen die zijn aangeleverd door de Gelderse regio's.

De provincie hanteert voor de uitwerking van de hoofddoelstelling in het streekplan de volgende doelen:

- Sterke stedelijke netwerken en regionale centra bevorderen;
- Versterken van de economische kracht en de concurrentiepositie van Gelderland;
- Bevorderen van een duurzame toeristisch-recreatieve sector in Gelderland met een bovengemiddelde groei;
- De vitaliteit van het landelijk gebied en de leefbaarheid van daarin aanwezige kernen versterken;
- De waardevolle landschappen verbeteren en de Ecologische Hoofdstructuur realiseren;
- De watersystemen veilig en duurzaam afstemmen op de veranderende wateraan- en -afvoer en de benodigde waterkwaliteit;
- Een gezonde en veilige milieu(basis)kwaliteit bewerkstelligen;
- Met ruimtelijk beleid bijdragen aan de verbetering van de bereikbaarheid van en in de provincie;
- Bijdragen aan een evenwichtige, regionaal gedifferentieerde ruimtelijke ontwikkeling, door de cultuurhistorische identiteiten en ruimtelijke kenmerken als inspiratiebron te hanteren in de ruimtelijke planning.

Het streekplan bevat twee type kaarten: plankaarten en themakaarten. De plankaarten hebben een juridische status. De hoofdfuncties/ontwikkelingen van/voor het landelijk gebied (landbouw, natuur en recreatie) zijn aangeduid op deze plankaarten. Voor het plangebied gelden de hierboven aangegeven aanduidingen (zie kaartuitsnede plankaarten).

Figuur: uitsnede Streekplank kaart 1: Ruimtelijke Structuur en legenda (Provincie Gelderland, 2005).

Deze provinciale aanduidingen zijn als richtinggevend beleidskader benut voor de uitwerking van de gebiedsbestemmingen.

Op plankaart 1: Ruimtelijke structuur zijn, voor de gemeente Groesbeek, de volgende vlakaanduidingen opgenomen: Ecologische Hoofdstructuur (natuur en verweving), zoekruimte regionale waterberging en waardevol landschap.

Op plankaart 2: Ruimtelijke Ontwikkeling zijn geen verdere vlakaanduidingen opgenomen.

Op plankaart 3: Beschermingskaart zijn de aanduidingen natte natuur, beschermingsgebied natte natuur, grondwaterbeschermingsgebied, landelijke fietsroute en lange afstandswandelroute aangewezen.

In het streekplan is ook beleid voor onder andere glastuinbouw, teeltondersteunende voorzieningen, aardkundige waarden, landgoederen, recreatie en toerisme geformuleerd. Voor cultuurhistorie en archeologie is aanvullend beleid geformuleerd. Indien relevant voor het plangebied komt dit beleid terug bij de planthema's. Op het onderwerp functieverandering wordt hierna meer in detail ingegaan. De overige aspecten komen aan bod bij de uitwerking van de provinciale verordening.

Functieverandering

Functieverandering is alleen van toepassing op fysiek bestaande, legaal vrijgekomen/vrijkomende gebouwen gelegen in het buitengebied.

Er is een viertal mogelijke functieveranderingen te benoemen:

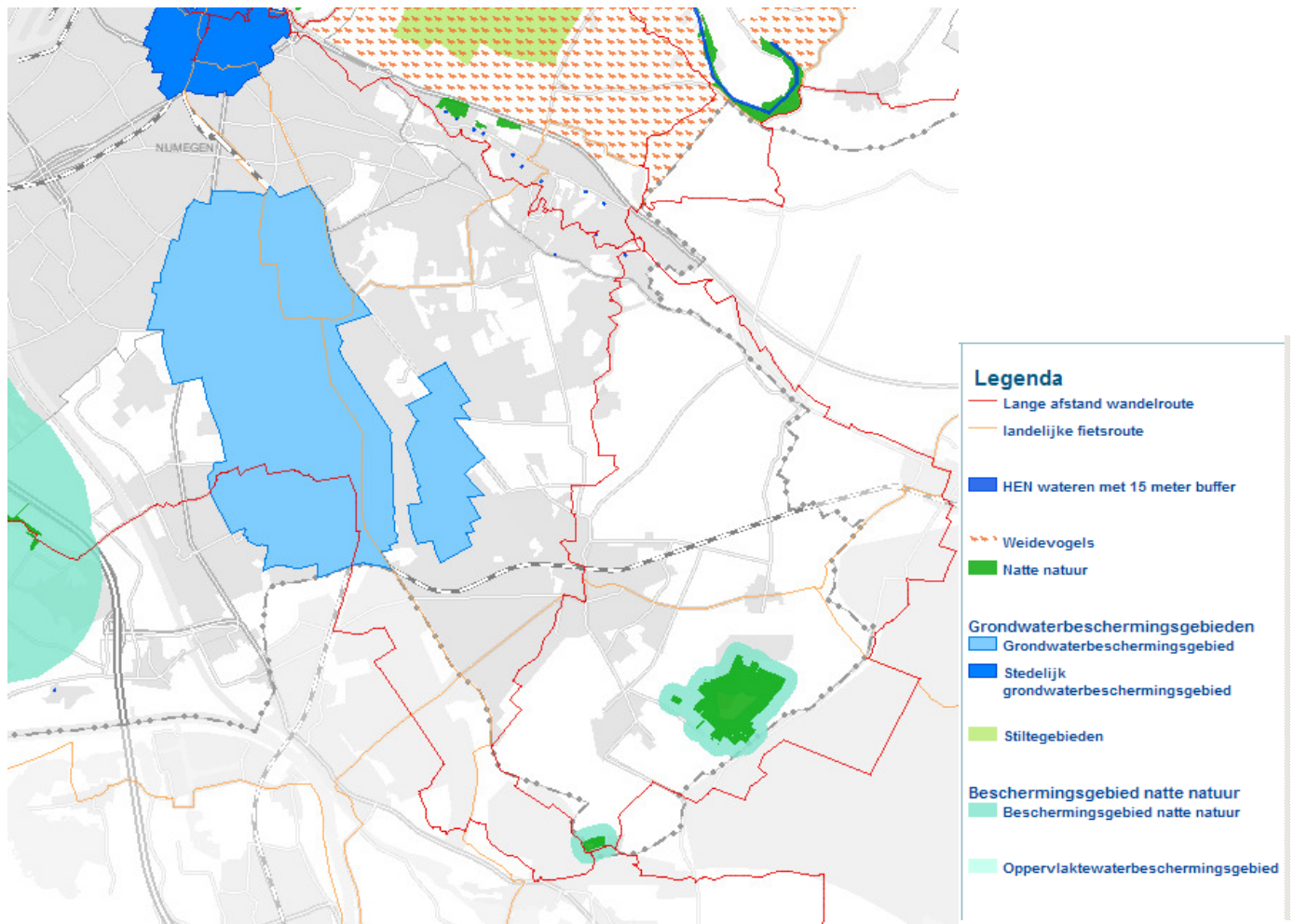
- 1 verandering naar wonen en werken;
- 2 nevenfuncties;
- 3 functieverandering bijzondere complexen (zoals kloosters);
- 4 glastuinbouw.

Ad 1 verandering naar wonen en werken

Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- Aanwezige gebouwen kunnen worden hergebruikt met meerdere wooneenheden in één of hoogstens twee gebouwen, die bij elkaar staan. Uitgangspunt is reductie van de bebouwing met tenminste 50%.
- Als hergebruik van de bestaande bebouwing niet mogelijk is, dan kan, na sloop van alle bedrijfsgebouwen, vervangende nieuwbouw plaatsvinden in één woongebouw met meerdere wooneenheden, ter grootte van maximaal 50% van de gesloopte bebouwing.
- Bij functieverandering naar werken geldt dat maximaal 500 m² niet-agrarische bedrijvigheid in een bestaand gebouw is toegestaan. Vervangende nieuwbouw is niet toegestaan, de resterende bebouwing moet worden gesloopt.

Figuur: uitsnede Streekplankaart 3: Beschermingskaart en legenda (Provincie Gelderland, 2005).

Ad 2 nevenfuncties

Voor nevenfuncties gelden de volgende voorwaarden:

- binnen bestaande bebouwing;
- maximaal 25% van het bebouwd oppervlak tot een maximum van 350 m²;
- geen verevening noodzakelijk;
- nevenfunctie qua oppervlakte en inkomensvergaring/-bron ondergeschikt aan hoofdfunctie.

Bestaande nevenactiviteiten, die reeds een grotere omvang omvatten en ook als zodanig zijn toegestaan, zijn specifiek in de juridische regeling (tabel in de regels) geregeld en voorzien van een aanduiding op de verbeelding.

Ad 3 functieverandering bijzondere complexen (zoals kloosters)

Functieverandering van omvangrijke gebouwen(complexen), waaronder vrijgekomen gebouwen op militaire en zorgterreinen, is in principe ook mogelijk.

Dit vraagt echter om maatwerkoplossingen, waarbij per saldo het bebouwd oppervlak afneemt en zo mogelijk compensatie op gebiedsniveau plaatsvindt. Gezien het maatwerkarakter worden deze zaken buitenplans worden geregeld.

Ad 4 glastuinbouw

Voor glastuinbouw geldt dat, indien alle glasopstanden worden gesloopt, bij beëindiging of verplaatsing van een glastuinbouwbedrijf 100 % van de bedrijfsgebouwen van functie mag veranderen naar wonen of werken. Onder bedrijfsgebouwen worden in dit geval die gebouwen verstaan, die niet voor de primaire teelt bedoeld zijn, maar ondersteunend daaraan zijn (zoals opslag- en sorteerruimtes, koelcellen, ketelhuizen en dergelijke).

- Bij sloop van alle kassen: 100% van de bestaande bedrijfsgebouwen en/of bijbehorende bouwwerken niet zijnde kassen.
- Bij sloop van alle kassen en bestaande bedrijfsgebouwen:
  - Bij sloop van 0 – 2.500 m²: geen extra bedrijfsgebouw toegestaan.
  - Bij sloop van 2.500 m² - 8.000 m²: bedrijfsgebouw van 500 m² voor specifieke en gebiedsgebonden functies, of een bedrijfsgebouw van 250 m² voor overige functies.
  - Bij sloop van > 8.000 m²: een bedrijfsgebouw van 1.000 m² voor specifieke en gebiedsgebonden functies, of een bedrijfsgebouw van 500 m² voor overige functies.

En bij wijziging naar wonen is het volgende toegestaan:

- Bij sloop van 0 m² - 1.000 m²: geen mogelijkheden voor bouw woning.
- Bij sloop van 1.000 m² - 2.500 m²: maximaal 1 nieuwe vrijstaande woning is toegestaan.
- Bij sloop van 2.500 m² - 8.000 m²: maximaal 1 nieuwe vrijstaande woning is toegestaan.
- Bij sloop van > 8.000 m²: maximaal 2 nieuwe vrijstaande woningen zijn toegestaan.

Op basis van het streekplan is een regionale invulling van het functieveranderingbeleid mogelijk. Voor de Stadsregio Arnhem Nijmegen is dit gedaan in de Notitie functieverandering buitengebied, regionale beleidsinvulling. De uitwerking hiervan is terug te vinden aan het einde van deze paragraaf bij het regionale functieveranderingsbeleid.

Ruimtelijke Verordening Gelderland, 1^e herziening

Provinciale Staten stelden in december 2010 de RVG vast. Op 27 juni 2012 volgde een eerste herziening welke nodig is geweest omdat provinciale ruimtelijke verordeningen alleen nog ontheffingsbepalingen voor onverwachte situaties mogen

bevatten als gevolg van de Spoedwet ruimtelijke ordening (Wro). De eerste herziening is verwerkt in de geconsolideerde versie.

Voor het plangebied zijn er geen wezenlijke veranderingen als gevolg van de herziening van toepassing.

Uitwerking streekplan Gelderland 2005 (2006)

Een aantal beleidsvoornemens uit het streekplan Gelderland 2005 is concreter gemaakt in de vorm van de volgende uitwerkingsplannen.

Met de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities' (vastgesteld op 16 mei 2006) geeft de provincie aan welke ecologische, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten aan de orde zijn in deze gebieden. De uitwerking levert geen nieuw beleid op, maar zorgt voor meer duidelijkheid. Buiten de Ecologische Hoofdstructuur en Waardevolle landschappen, is de bemoeienis van de provincie met ecologische en landschappelijke kwaliteiten klein. De uitwerking bestaat uit een deel met een uitwerking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van de EHS en een deel met een uitwerking van de kernkwaliteiten van de 'Waardevolle landschappen'.

In 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur' is het soortenbeleid van de provincie Gelderland benoemd. Het doel van het provinciale soortenbeleid is het duurzaam veiligstellen van bedreigde plant- en diersoorten in Gelderland. Op deze wijze wordt invulling gegeven aan de nationale kaders, zoals aangegeven in de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet en (indirect) aan internationale verplichtingen op basis van de Habitat- en Vogelrichtlijn. Bij het maken van plannen is het, op grond van de algemene verplichting, volgens de Flora- en Faunawet, buiten en binnen de EHS, nodig om onderzoek te doen naar beschermde soorten, en daar, wanneer nodig, rekening mee te houden en eventuele schade te compenseren. De Flora- en faunawet kent uitsluitend de bescherming van de vaste rust- en verblijfplaatsen.

In deze streekplanuitwerking wordt het totale leefgebied van de beschermde soorten als een kernkwaliteit van de EHS beschouwd.

In 'Kernkwaliteiten waardevolle landschappen' zijn de kernkwaliteiten per waardevol landschap genoemd. In de gemeente Groesbeek ligt het volgende waardevolle landschap met de hieronder genoemde kernkwaliteiten.

Stuwwal Nijmegen/bekken Groesbeek:

- Reliëfrijke stuwwal met bos, steile flanken met bronbeekjes en scherpe overgangen naar open landbouwgronden;
- Open bekken met weide, vochtige laagtes en beekjes;
- Waardevolle open essen;
- Lange zichtlijnen vanuit bekken naar omringende stuwwallen en vanaf stuwwal naar het rivierdal;
- Sterk contrast tussen besloten stuwwal en open bekken.

De betreffende kernkwaliteiten zijn met een passende regeling doorvertaald in het bestemmingsplan.

In de streekplanuitwerking 'Nationale Landschappen' (3 juli 2007) zijn de grenzen van de Nationale Landschappen vastgelegd. Binnen deze grenzen kunnen projecten worden uitgevoerd die de kwaliteit van het landschap versterken, de toegankelijkheid verbeteren en de toeristisch recreatieve en de cultuurhistorische waarde verhogen. Voor ieder Nationaal Landschap is een uitvoeringsplan opgesteld; daarin staat welk type projecten voor subsidie in aanmerking komt. Het plangebied van Groesbeek behoort tot het nationaal landschap Gelderse Poort. De bescherming is in dit bestemmingsplan terug te vinden in de keuze voor de gebiedsbestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden'.

Op 12 december 2006 hebben Gedeputeerde Staten (GS) van Gelderland de streekplanuitwerking 'Zoekzones voor stedelijke functies en landschappelijke versterking' vastgesteld. Zoekzones geven de gebieden aan die worden gereserveerd voor stedelijke functies: wonen, werken en voorzieningen. Daarnaast bevat de streekplanuitwerking zoekzones voor 'landschappelijke versterking'. Dat zijn gebieden waar het landschap moet worden versterkt en waar slechts incidenteel en op beperkte schaal woningen mogen worden gebouwd. In dit bestemmingsplan is hieraan geen concrete uitwerking gegeven, omdat binnen het plangebied geen zoekzones voorkomen.

Wro-agenda 2008 (2008)

Evenals op rijksniveau de onderwerpen zijn aangeduid die van nationaal belang zijn, zo is dat ook op provinciaal niveau gebeurd. Op 19 maart 2008 stelden Provinciale Staten van Gelderland daartoe de Wro-agenda 2008 'Veel instrumenten, één compositie' vast. Provinciale Staten sluiten in de Wro-agenda aan op de provinciale hoofdstructuur en de sturingsfilosofie uit het Streekplan Gelderland 2005. Inhoudelijk ligt het provinciaal belang vooral bij de beleidsthema's drinkwater, EHS, waterafhankelijke natuur, natuur- en boscompensatie, glastuinbouw, intensieve veehouderij en waardevolle open gebieden. Deze thema's komen ook terug in de ruimtelijke verordening.

Waterplan Gelderland (2009)

Het Waterplan Gelderland is de opvolger van het derde Waterhuishoudingsplan (WHP3). Het beleid uit WHP3 wordt grotendeels voortgezet. Het Waterplan Gelderland is tegelijk opgesteld met de water(beheer)plannen van het Rijk en de waterschappen. In onderlinge samenwerking zijn de plannen zo goed mogelijk op elkaar afgestemd. Het Waterplan Gelderland 2010-2015 is op 11 november 2009 door Provinciale Staten vastgesteld en op 22 december 2009 in werking getreden.

In het plan staan de doelen voor het waterbeheer, de maatregelen die daarvoor nodig zijn en wie ze gaat uitvoeren. Voor oppervlaktewaterkwaliteit, hoogwaterbescherming, regionale wateroverlast, watertekort en waterbodems gelden provinciebrede doelen. Voor een aantal functies, zoals landbouw, natte natuur, waterbergingsgebieden en grondwaterbeschermingsgebieden, zijn specifieke doelen geformuleerd. Deze doelen zijn doorvertaald in een beschermingsregime, waarin de betreffende waarden en kwaliteiten adequaat beschermd worden.

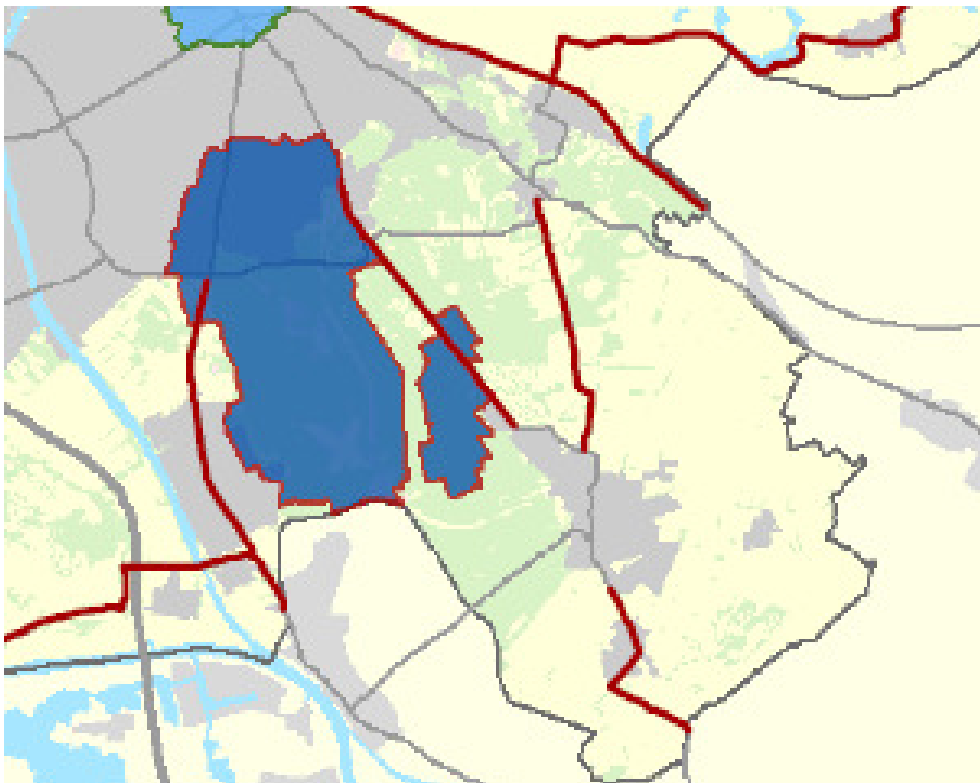
Vanwege de Europese Kaderrichtlijn Water is voor bepaalde oppervlaktewateren vastgelegd of het een kunstmatig of sterk veranderd oppervlaktewater is. Ook zijn voor die oppervlaktewateren ecologische doelen geformuleerd. Voor verbetering van de grondwaterkwaliteit zijn maatregelen opgenomen.

Voor de realisatie van bepaalde waterdoelen zijn ruimtelijke maatregelen nodig. Hiervoor heeft het Waterplan Gelderland op basis van de nieuwe Waterwet de status van structuurvisie. In het Waterplan Gelderland is beschreven welke instrumenten uit de Wet ruimtelijke ordening de provincie wil inzetten.

Gelders Milieuplan Plan 4 (GMP4) (2010)

Op 30 juni 2010 hebben Provinciale Staten van Gelderland het Gelders Milieuplan Plan 4 'Verantwoordelijkheid voor een duurzame leefomgeving' vastgesteld. Dit plan bevat het provinciaal milieubeleid voor de periode september 2010 tot december 2012.

Het milieuplan biedt een totaalbeeld van het Gelderse milieubeleid, dat is uitgewerkt in zeven milieuthema's: lucht, geluid, bodem, externe veiligheid, natuur en biodiversiteit, klimaat en verantwoordelijkheid voor duurzaamheid. Hiermee laat de provincie Gelderland aan haar uitvoeringspartners en de inwoners van Gelderland zien waar ze anno 2010 staan op milieugebied en wat de provincie, samen met haar partners, in de planperiode wil bereiken. Welke prestaties daarvoor nodig zijn, wordt beschreven in het Uitvoeringsprogramma GMP4

Figuur: uitsnede kaart 'Grondwaterbeschermingsgebieden' GMP4 (Provincie Gelderland, 2010).

In het GMP4 is (gedeeltelijk) in de gemeente Groesbeek (zie voorgaande figuur) een tweetal zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden aangeduid. Deze gebieden zijn als zodanig op de verbeelding opgenomen en worden in voorliggend bestemmingsplan beschermd.

Gebiedsplan natuur en landschap Gelderland 2006 (2006)

Het Gebiedsplan natuur en landschap Gelderland 2006 is in oktober 2006 vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Gelderland. Het doel van dit gebiedsplan is het versterken van natuur, bos en landschap in de provincie Gelderland. Dit plan geeft voor de gehele provincie aan welke natuur-, bos- en landschapsdoelen Gedeputeerde Staten willen realiseren.

Gedeputeerde Staten streven er naar om de in dit plan aangegeven natuurdoelen uiterlijk in 2018 te realiseren. Bij doelen die een lange ontwikkeltijd hebben, dient voor 2018 een begin te zijn gemaakt met de ontwikkeling van deze doelen. De subsidieregelingen vormen niet het enige instrument om natuur- en landschapsdoelen te realiseren. Ook landinrichtingsprojecten en Gemeentelijke Projecten Landschapsbeheer leveren een belangrijke bijdrage. Vanuit publiekprivate samenwerkingsovereenkomsten kan ook een bijdrage worden verwacht. Maar het gaat niet alleen om het regelen van inrichting en beheer.

Het is ook essentieel dat natuur- en landschapswaarden goed beschermd worden en dat de juiste omstandigheden voor de natuur tot stand komen. Het ruimtelijk, milieu- en waterbeleid draagt daar zorg voor. De gemeente Groesbeek ligt in Zuid Gelderland Rivierengebied. Het gebiedsplan benoemt voor dit gebied de volgende algemene ontwikkelingsopgaven:

- Het ontwikkelen van het buitendijkse rivierengebied tot een samenhangend, gevarieerd en dynamisch natuurterrein met behoud van actuele natuur- en cultuurwaarden;
- Het ontwikkelen van de overgang tussen Veluwe en rivierdal tot een breed gevarieerd overgangslandschap met bossen, kwel- en beekmoerassen met integrale begrazing;
- Het verminderen van de verzuring en vermessing van de gevoelige natuur in het Rijk van Nijmegen;
- Het ontwikkelen van een provinciegrensoverschrijdend netwerk van natuurterreinen en ecologische verbindingzones in het Rijk van Nijmegen, met speciale aandacht voor het verbinden van de heideterreinen op de stuwwal (Heumensoord-Mookerheide).

Het Gebiedsplan Natuur en Landschap Gelderland 2006 is herzien in 2008. Op 1 januari 2010 is het nieuwe Subsiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL) in werking getreden. Dit nieuwe stelsel wordt gefaseerd ingevoerd en maakt het voor agrariërs en andere grondbezitters makkelijker om vergoedingen te vragen voor natuur- en landschapsbeheer. Met het oog daarop is op 5 oktober 2010 het Natuurbeheerplan 2011 vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Gelderland.

Het Natuurbeheerplan 2011, dat de opengestelde natuurbeheertypen en de ligging en begrenzing ervan beschrijft, vervangt het Gebiedsplan Natuur en Landschap, maar streeft dezelfde beleidsdoelen na.

Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan 2 (PVVP-2) (2004)

Het PVVP-2 is op 30 juni 2004 vastgesteld door Provinciale Staten. In het PVVP-2 geeft de provincie Gelderland aan hoe zij steden, bedrijventerreinen en voorzieningen bereikbaar wil houden in de periode tot 2014. En hoe dat op een veilige manier wordt uitgevoerd, met zo min mogelijk schadelijke gevolgen voor de leefomgeving.

Gelders programma Cultuur en Erfgoed 2013-2016

Cultuur en erfgoed leveren een wezenlijke bijdrage aan de Gelderse samenleving. Cultuur en Erfgoed zijn bouwstenen voor ontwikkeling en bepalen mede de identiteit van Gelderland. Deze visie ligt ten grondslag aan het beleidskader Cultuur en Erfgoed 2013-2016 dat de uitgangspunten van handelen beschrijft voor de komende vier jaar. Er wordt gewerkt vanuit de volgende kernwaarden:

- Cultuur en erfgoed dragen bij aan een aantrekkelijk woon-, werk- en vestigingsklimaat.
- Investeren in cultuur en erfgoed is een noodzakelijke voorwaarde voor een duurzame sterke economie.

Daarmee is investeren in alle waarden van cultuur en erfgoed noodzakelijk. Hierbij blijft de intrinsieke waarde voorop staan.

Cultuurhistorische Waardenkaart Gelderland

Deze provinciale kaart biedt inzicht in cultuurhistorische waarden en archeologische verwachtingswaarden binnen gemeenten. De kaart biedt inzicht in karakteristieke en kenmerkende relicten en de historische ruimtelijke ontwikkeling van het landschap, cultuurhistorische elementen, patronen en structuren die het huidige beeld van stad en land mede bepalen. De kaart heeft tot doel de beschikbare informatie op een publieksvriendelijke manier te presenteren.

Kenmerkend voor de gemeente Groesbeek is dat een groot deel van het grondgebied een hoge of middelhoge historisch geografische waardering heeft gekregen. Daarnaast komt er in het buitengebied een aantal historisch waardevolle bouwkundige monumenten voor. Zie voor meer gedetailleerde informatie paragraaf 3.2.

Waterbeheerplan 2010-2015

Vanaf 22 december 2009 werkt Waterschap Rivierenland volgens het Waterbeheerplan 2010-2015. Hierin staan de doelstellingen waar het waterschap de komende zes jaar aan gaat werken. De punten uit het plan die voor gemeenten het belangrijkste zijn, zijn:

- vasthouden aan ambities op het gebied van het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water;
- actualisatie stedelijke waterplannen, met nieuwe thema's rond onkruidbestrijding en beperking effecten van overstorten;
- voortzetting samenwerking in de afvalwaterketen;
- proactiviteit bij beoordeling plannen Ruimtelijke Ordening.

Het waterschap houdt vast aan de afspraken die gemaakt zijn in de gebiedsprocessen rondom het Nationaal Bestuursakkoord Water en de Kaderrichtlijn Water. Dat betekent dat het blijft investeren in het voorkomen van wateroverlast en het verbeteren van waterkwaliteit. Het waterschap levert haar bijdrage aan de aanleg van natuurvriendelijke oevers, de sanering van overstorten en het creëren van waterberging in stedelijk gebied.

Een ander belangrijk onderwerp uit het waterbeheerplan is de voortzetting van de samenwerking op het gebied van de afvalwaterketen. Waterschap Rivierenland ziet samenwerking met gemeenten in de afvalwaterketen als de aangewezen weg om te komen tot een hogere doelmatigheid en duurzaamheid in de afvalwaterketen en het watersysteem. Gemeenten bepalen in overleg met het waterschap welke projecten gewenst zijn.

Naast deze proactieve benadering blijft het waterschap alle relevante plannen van derden toetsen in het kader van de watertoets en geeft het een wateradvies aan de initiatiefnemer van het plan. Hierbij worden landschappelijke, natuurlijke en cultuurhistorische waarden als criterium meegenomen. In 2009 heeft het waterschap de bestaande watertoets uitgebreid. Ook de zorg voor het grondwater is nu in de watertoets verwerkt. Hierdoor kunnen bij de ontwikkeling van ruimtelijke plannen, de gevolgen voor de kwantiteit en kwaliteit van grondwater al in een vroeg stadium worden onderkend.

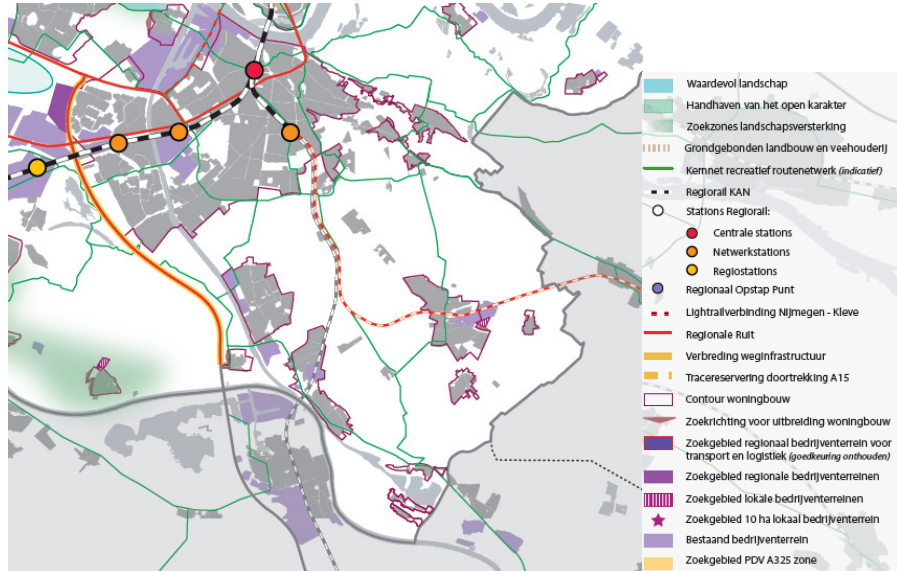
2.3 Beleid regionaal niveau

Stadsregio Arnhem Nijmegen Regionaal Plan 2005-2020 (2006)

In het Regionaal Plan worden de gemeenschappelijke beleidsambities vastgelegd voor de ontwikkeling van de regio Arnhem Nijmegen. Het heeft de status van 'Regionaal structuurplan'. Het bevat geen juridisch bindende uitspraken in de vorm van 'concrete beleidsbeslissingen'. Het plan is een richtinggevend kader voor beleid en uitvoering van het regionaal beleid van de stadsregio op het gebied van ruimte, mobiliteit, economie en wonen. Het werken aan een aantrekkelijke, internationaal concurrerende regio staat centraal. Om dit te bereiken zet het plan in op het verbeteren van de bestaande kwaliteiten in de stad en land, boven nieuw ruimtebeslag voor wonen en werken. Herstructurering en herontwikkeling van het bestaande is het devies. De hoofddoelstelling kan naar vier ontwikkelingsthema's worden onderscheiden: economie, mobiliteit, landschap en wonen.

Voor het buitengebied van Groesbeek zijn met name de zoekzones voor nog te ontwikkelen woningbouw- en bedrijventerreinlocaties en het recreatieve routenetwerk van belang. In het bestemmingsplan buitengebied wordt geen nadere invulling gegeven aan de genoemde zoekzones.

Figuur: uitsnede Beleidskaart SRAN Stadsplan (SRAN, 2006).

Notitie functieverandering buitengebied, regionale beleidsinvulling

Deze notitie bevat de regionale beleidsinvulling van het provinciale streekplan (2005) voor functieverandering van vrijkomende (agrarische) bedrijfsgebouwen in het buitengebied van de Stadsregio Arnhem Nijmegen. Het functieveranderingsbeleid is een inmiddels door Gedeputeerde Staten geaccordeerd beleidskader voor zover het multifunctioneel gebied betreft, echter dit geldt niet voor wat betreft het groen-blauwe raamwerk.

Uitgangspunt van het streekplanbeleid bij functieverandering is dat tenminste de helft van de vrijkomende bebouwing wordt gesloopt en dat er een maximum geldt voor de oppervlakte van de bedrijfsmatige activiteiten. In de notitie van de stadsregio wordt dit aangevuld met de mogelijkheid tot het leveren van een bijdrage aan de gewenste kwaliteiten en functies van gebiedstypen.

De mogelijkheden voor functieverandering en de bijbehorende kwaliteitsverbetering zijn in de notitie gekoppeld aan gebiedstypen. Aan de hand van een gebiedstypering wordt de aard en omvang bepaald en kan worden beoordeeld of een concreet initiatief voldoet aan de eis van kwaliteitsverbetering. De onderscheiden gebiedstypen sluiten aan bij het streekplan en het Regionaal Plan voor de Stadsregio Arnhem Nijmegen.

Verevening

Verevening is een bijdrage die gevraagd wordt aan de initiatiefnemer tot hergebruik of functieverandering, ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit van de directe omgeving. De bijdrage moet in verhouding zijn met de gevolgen van de functieverandering voor de omgeving en de vanuit de nieuwe functie(s) gewenste verbeteringen in omgevingskwaliteit. Hoe hoog de vereveningsbijdrage moet zijn, is niet in een algemene regel te vatten.

Met de verevening dient een bijdrage te worden geleverd aan één of meerdere van de te onderscheiden kwaliteitsdimensies:

- De beeldkwaliteit van de bebouwing.
- Het in stand houden van karakteristieke of monumentale bebouwing en daarmee bijdragen aan de belevingswaarde van het buitengebied.
- De landschappelijke en/of ecologische kwaliteit, bijvoorbeeld landschappelijke inpassing.
- De kwaliteit van publieke voorzieningen.
- Leefbaarheid van het platteland, bijvoorbeeld door beëindiging van een solitair gelegen milieuhinderlijk bedrijf.

Er worden acht verschillende vormen van verevening onderscheiden, welke hierna nader worden toegelicht.

Sloop

Dit betekent dat gebouwen, die niet bijdragen aan de beeldkwaliteit, verdwijnen en de hoeveelheid verhard oppervlak afneemt. Alle gebouwen op het bouwperceel, die geen nieuwe functie krijgen en niet karakteristiek of monumentaal zijn, worden gesloopt. Een nader te bepalen aantal vierkante meters zal mogen blijven staan voor de benodigde ruimte aan bijgebouwen (aansluitend aan de standaardmaat voor oppervlakte voor bijgebouwen in het buitengebied). Sloop van gebouwen die buiten het bouwvlak staan, kan meegeteld worden als vereveningsbijdrage wanneer er een ruimtelijke relatie met het betreffende bouwperceel is. Het is mogelijk de ontwikkeling op twee of meer locaties gezamenlijk te bezien, waarbij saldering tussen de locaties kan plaatsvinden, mits dit de ruimtelijke kwaliteit op beide locaties ten goede komt.

Verkleining bouwvlak/'groene' herbestemming

Net als sloop, zorgt verkleining van het bouwvlak voor ontstening van het buitengebied. Hierbij gaat het niet om gerealiseerde bebouwing, maar nieuw op te richten bebouwing. Buiten een bouwvlak kan (in principe) niet gebouwd worden. Het bestemmen van percelen of delen hiervan tot 'groen' heeft hetzelfde effect. Dit is ook een goede manier om aangeplant groen te beschermen.

Behoud van karakteristieke/monumentale bebouwing

Dit vereveningsmiddel zorgt er voor dat waardevolle 'rode' landschapselementen behouden blijven. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het ensemble dat de individuele gebouwen vormen (zoals op een karakteristiek boerenerf). De norm hiervoor wordt bepaald aan de hand van bestaande inventarisaties. Waar nodig worden individuele gebouwen of ensembles van gebouwen beoordeeld. Een deel van de bebouwing is aangewezen als rijks- of gemeentemonument. Er zijn ook gebouwen die weliswaar geen monumentenstatus hebben, maar toch bijzonder zijn en daarom het behouden waard. Dit noemen we de karakteristieke gebouwen. Bepalen van wat karakteristieke gebouwen zijn, is sterk subjectief. De nominatie voor een monumentenlijst is een belangrijke indicatie voor het 'karakteristiek zijn' van een gebouw. Een andere indicator is een vermelding op de verbeelding voor karakteristieke gebouwen, zoals veel gemeenten die kennen. Indien het pand niet op een lijst voorkomt, maar wel karakteristiek is, is een afzonderlijke beoordeling door een onafhankelijke adviescommissie noodzakelijk.

Natuurontwikkeling

Natuurontwikkeling als verevening kan bijvoorbeeld de aanleg van nieuwe natuurelementen betreffen, zoals poelen of beplanting, die ter plaatse voorkomt en uit ecologisch oogpunt van belang is als verblijf- en schuilplaats voor dieren in dat gebied. Ook het behoud en het verbeteren van bestaande natuurelementen met een ecologische waarde kan bijdragen aan de verevening. Het middel kan onder andere ingezet worden bij gebieden met een Natuurschoonwetstatus en gebieden die binnen de EHS liggen of hieraan grenzen. Indien voor het grondgebied van een gemeente een landschapsontwikkelingsplan is opgesteld, wordt dit als toetsdocument gebruikt.

Landschappelijke inpassing

Landschappelijke inpassing speelt bij hergebruik een grote rol. Op welke wijze landschappelijke inpassing plaatsvindt, is afhankelijk van de karakteristiek en de beeldkwaliteit van het gebied. Indien voor het grondgebied van een gemeente een landschapsontwikkelingsplan is opgesteld, wordt dit als toetsdocument gebruikt. In gebieden die in het streekplan zijn aangeduid als waardevol landschap, zal hierbij ook moeten worden gekeken naar de gebiedskwaliteiten die in de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten Waardevolle Landschappen' zijn benoemd.

Verbetering infrastructuur

De nieuwe functie kan hogere eisen stellen aan de bestaande infrastructuur, doordat er meer of zwaarder verkeer ontstaat. Ook bestaande knelpunten en problemen kunnen aangepakt worden. Het kan hierbij gaan om de kwaliteit van de wegen, maar ook om het verbeteren van de toegankelijkheid of het aanleggen van andere voorzieningen, zoals verkeersremmende maatregelen.

Aanleg recreatieve voorzieningen

Fiets- en wandelpaden of andere recreatieve voorzieningen worden aangelegd op of direct aangrenzend aan het bouwperceel waar hergebruik plaatsvindt. Deze voorzieningen kunnen ook op afstand van het bouwperceel worden gerealiseerd, indien een overeenkomst met de initiatiefnemer dit mogelijk maakt.

Financiële bijdrage

Indien de andere vereveningsvormen geen uitkomst bieden, is het mogelijk een financiële bijdrage te vragen. De bijdrage zal slechts gebruikt worden voor het verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit in de directe omgeving en dient gerelateerd te zijn aan de functieverandering. In de op te stellen overeenkomst wordt duidelijk aangegeven waaraan het geld wordt uitgegeven en wat de relatie met de functieverandering is. Aandachtspunt bij deze vorm van verevening is het opstellen van een transparante berekeningmethode en een goede, juridisch houdbare, regeling.

Regionale Nota Mobiliteit (2006)

De Stadsregio Arnhem Nijmegen kiest voor het stimuleren en uitvoeren van projecten die de regionale bereikbaarheid verbeteren. Dit betekent: projecten uitvoeren die zich richten op het faciliteren van de grote (gebundelde) regionale vervoersstromen. Het regionaal openbaar vervoer (StadsRegioRail) vervult een belangrijke functie binnen de regionale corridor. Inzetten op een goed (hoogwaardig) openbaar vervoernet en de exploitatie daarvan is de hoofdzaak. Door toenemende congestie, luchtverontreiniging en geluidhinder staat de aantrekkelijkheid (voor wonen, werken en recreëren) onder druk. Mobiliteitsgroei draagt in grote mate bij aan deze toenemende druk.

Door het geleiden en sturen van de mobiliteit wordt er voor gezorgd dat de aantrekkelijkheid van de regio niet wordt aangetast. Dit gebeurt door het scheppen van de juiste condities voor prettig wonen en succesvol werken in een mooi aantrekkelijk landschap waar men zich snel en comfortabel kan verplaatsen. De Regionale Nota Mobiliteit bevat de visie van de Stadsregio Arnhem Nijmegen op de regionale mobiliteit, de strategie om deze visie in te vullen en de daarvoor benodigde bestuurlijke keuzes.

Regionaal Landschapsontwikkelingsplan (LOP)

Voor de gemeenten Groesbeek, Millingen a/d Rijn en Ubbergen is een landschapsontwikkelingsplan opgesteld inclusief meerjarig uitvoeringsprogramma, 'Omarm die veelkleurigheid! Ontwikkel en herstel de verbanden in het landelijk gebied'. Hierin staat de landschapsontwikkeling centraal. In dit plan wordt een visie op het landschap van inwoners en ondernemers uit Groesbeek, Millingen aan de Rijn en Ubbergen uitgewerkt. Het plan richt zich op de ontwikkeling van het landschap in brede zin: niet alleen het aanzicht van toeristische recreatieve gebieden wordt erin behandeld, maar ook de ecologie, cultuurhistorie, sociaal-

economische ontwikkelingskansen en waterhuishouding komen aan de orde. In het plan is gekozen voor een vervlechtingstrategie (innovatie en verbreding).

Het LOP vindt doorvertaling in het bestemmingsplan door middel van de gebiedsaanduidingen voor de deelgebieden.

2.4 **Beleid gemeentelijk niveau**

Kadernota Toerisme (2008)

Op 22 mei 2008 is de Kadernota Toerisme vastgesteld door de gemeente Groesbeek vastgesteld. De Kadernota onderstreept het (economisch) belang van toerisme en de kansen die dit voor de gemeente en haar bedrijven en bewoners biedt. Het doel van de nota is een strategisch beleid voor meerdere jaren te ontwikkelen, waarbij inzicht wordt gegeven in de rol van de gemeente (kaderstellend, ondersteunend, faciliterend en soms uitvoerend) en de andere (toeristische) partners en belanghebbenden. Hierdoor wordt het mogelijk om de toeristische kansen te benutten. De kadernota is geschreven vanuit een dualistische gedachte. Er moet duidelijk blijken wat er bereikt dient te worden, wat er voor gedaan moet worden, wie het uit zal voeren en wat het mag kosten.

De nota is kaderstellend voor tal van ruimtelijke en toeristische recreatieve ontwikkelingen en heeft een vertaalslag gekregen in voorliggend bestemmingsplan.

Relevante thema's zijn onder meer:

- kampeerterreinen, agrarische seizoenskampeerterreinen, grote agrarische kampeerterreinen;
- aanpak van permanente bewoning van vakantiewoningen;
- realisatie en exploitatie van bed & breakfast;
- plattelandstoerisme en alternatieven voor agrarische bedrijfsvoering.

Meer in het algemeen is de gemeentelijke ambitie op het vlak van recreatie en toerisme om te komen tot meer overnachtingsplekken. Hieraan wordt onder andere invulling gegeven door meer vrijheid te bieden voor meer caravans, campers, stacaravans, trekkershutten, etc..

Gemeente Groesbeek: een archeologische beleidsadvieskaart (juli 2004, RAAP)

Archeologisch Adviesbureau RAAP heeft in 2004 een archeologische beleidsadvieskaart vervaardigd voor de gemeente. Met de herziening van de Monumentenwet 1988 is het streven naar het behoud en beheer van het archeologisch erfgoed een formeel uitgangspunt voor beleid. Het is wettelijk verplicht om in ruimtelijke besluitvormingsprocessen het archeologisch belang af te wegen tegen de andere belangen. De archeologische beleidsadvieskaart geeft een vlakdekkend beeld van de verschillende archeologische verwachtingen in de gemeente Groesbeek. Voor de archeologische beleidsadvieskaart is tijdens het

bureauonderzoek een inventarisatie uitgevoerd van bekende archeologische vindplaatsen en landschappelijke gegevens. De samenhang tussen het landschap (bodem, morfologie en waterhuishouding) en archeologische vindplaatsen is met name gebaseerd op de voorkeur voor vestigingslocaties (in een bepaalde periode) binnen bepaalde landschapstypen. Door landschappelijke eenheden vervolgens te vertalen naar zones met een hoge, middelmatige en lage archeologische verwachting (met een hieraan gekoppeld, specifiek advies) is een archeologische beleidsadvieskaart vervaardigd. De gebieden met verwachtingswaarden en de archeologische monumenten zijn in voorliggend bestemmingsplan doorvertaald en van een passende regeling voorzien.

Van bron tot kraan: Het Romeins waterwerk als levensader voor nieuwe economie een ontwikkelingsvisie

In 2008 is, in opdracht van de gemeente Groesbeek, een visie voor de ontsluiting van de Romeinse waterwerken op Groesbeeks grondgebied opgesteld, inclusief de ontwikkeling van een bijbehorend maatregelenpakket. De publieke belangstelling is gestegen voor het verborgen monument waardoor een visie op het behoud van het object ontwikkeld is. In de visie zijn aspecten als archeologische monumentenzorg, toerisme en recreatie, educatie, planologie, inrichting en subsidiemogelijkheden met elkaar verweven. Het project is gericht op zowel het versterken van de historische kwaliteit als op de toeristisch-economische en maatschappelijke toekomstwaarde van een uniek monument in een aantrekkelijk landschappelijk ensemble.

Waterplan Groesbeek (2008)

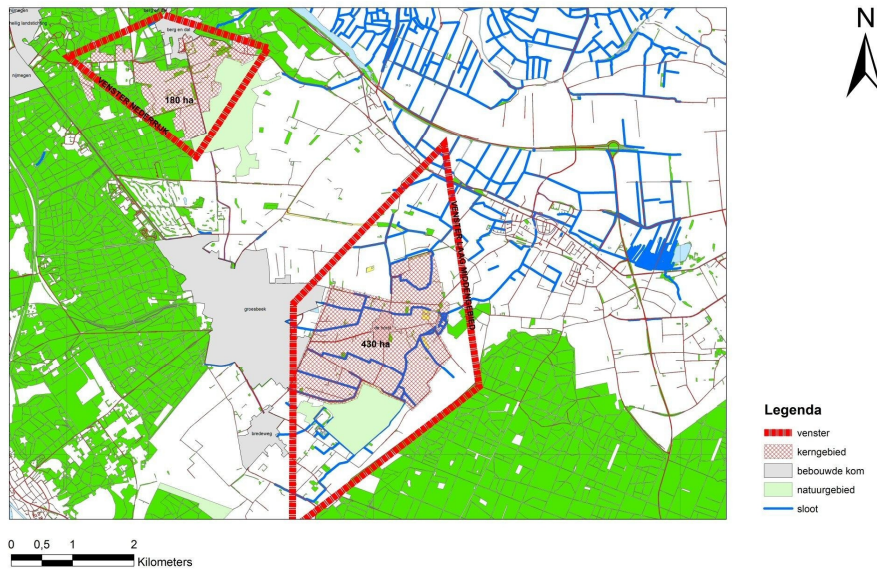
Het doel van het waterplan Groesbeek is te komen tot een gezond en veerkrachtig watersysteem binnen de gemeentegrenzen met een concreet uitvoeringsprogramma als eindresultaat. Hierbij zijn goede afspraken gemaakt tussen gemeente, waterschap en andere betrokken partijen over de uitvoering, planning en financiering van de voorgenomen maatregelen. Het leeuwendeel van de maatregelen richt zich op de beleving en het bergen van regenwater. Het meest effectief is het zoveel mogelijk afkoppelen van regenwater door infiltratie, omdat de bodemgesteldheid hiervoor bijzonder geschikt is. Verder dient het leeglaten van retentievoorzieningen gestuurd te worden. Uit de technische analyse is naar voren gekomen dat riooloverstorten wel invloed hebben op de waterkwaliteit, maar slechts zeer lokaal. De meeste invloed op de waterkwaliteit heeft het landelijke gebied rondom de kernen van Groesbeek. Vanuit het waterplan zijn geen specifieke onderwerpen in het bestemmingsplan geregeld.

Groenblauwe diensten

In maart 2012 heeft de raad de verordening Groenblauwe diensten en het Gemeentelijk Uitvoeringsplan (GUP) vastgesteld. In het GUP wordt zowel de inrichting als het beheer voor de in Groesbeek gewenste landschapselementen beschreven. Voor een tweetal gebieden in Groesbeek is het mogelijk om inrichting en langjarig (30 jaar) beheer gesubsidieerd te krijgen. Doel hiervan is grond-

eigenaren voor lange termijn zekerheid te bieden en in de vensters een robuuste landschapsstructuur te creëren wat voor die bewoners en bezoekers aantrekkelijk is. Naast de aanleg van groene- (houtwallen, heggen, hagen) en blauwe- (poelen) elementen wordt de wandelontsluiting met behulp van paden over boerenland ook verbeterd.

VENSTERS IN GROESBEEK

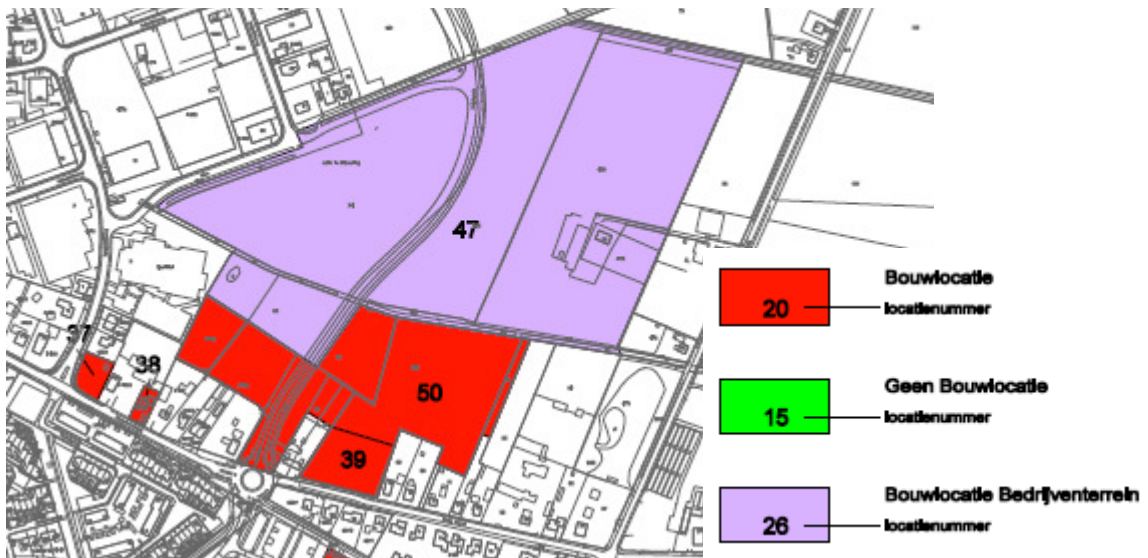

Figuur: Vensters in Groesbeek (gemeente Groesbeek, 2012).

Visie op Wonen en Werken (juni 2004)

In de nota *Visie op Wonen en Werken* is de strategische planning van de gemeente Groesbeek met betrekking tot de woningvoorraad en bedrijventerrein beschreven. Uitgangspunt is het kunnen blijven voorzien in een passend woning- en bedrijvenaandbod afgestemd op de vraag. Een passend aanbod van woningen en bedrijfskavels heeft betrekking op het samenspel tussen de woning, de woonomgeving en het aanbod aan (zorg)voorzieningen. Dit beleid is mede afgestemd op de kwalitatieve woningbehoefte van de eigen bevolking, welke in belangrijke mate wordt bepaald door de bevolkingsontwikkeling. In het buitengebied is een locatie opgenomen (ten oosten van de kern Groesbeek) die als toekomstige uitbreidingslocatie voor het bedrijventerrein is aangewezen (nu agrarische bestemming). Hiervoor wordt een separaat bestemmingsplan opgesteld. Het is nog niet zeker of deze uitbreiding ook door gaat.

De visie wordt bij vaststelling van de structuurvisie vervangen, de beoogde vaststelling is 27 juni 2013.

Figuur: uitsnede kaart bouwlocaties Groesbeek en legenda Visie op Wonen en Werken (Pouderoyen, 2004).

Geurvisie en geurverordening (2009)

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen. De gemeente Groesbeek heeft in 2009 een gemeentelijk geurbeleid opgesteld (geurvisie en geurverordening). De op dit moment vigerende normen zijn:

- Stedelijke bebouwde kom 2,0 odour units
- Landelijke bebouwde kom 3,0 odour units
- Gebied met hoofdzakelijk burger gebruik 5,0 odour units
- Gemengd gebied met burger en agrarisch gebruik 8,0 odour units
- Gebied met hoofdzakelijk agrarisch gebruik 11,0 odour units

Bij een aanvraag of wijziging van een vergunning wordt hieraan getoetst. In navolgende figuur is een overzicht van de indeling in deelgebieden opgenomen.

Bed & Breakfast in Groesbeek (2007)

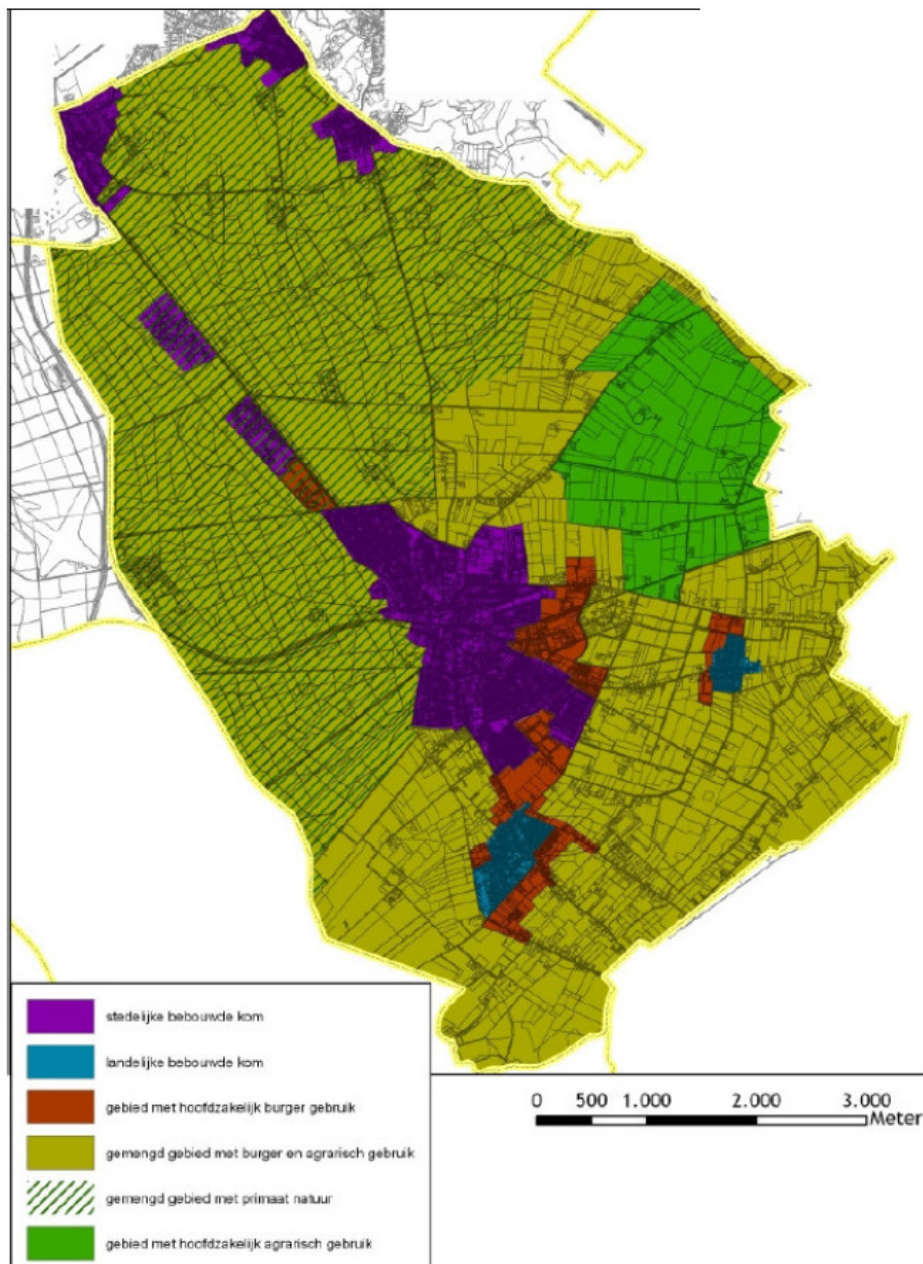
De gemeente Groesbeek is, conform het provinciale beleid in het Streekplan, van mening dat bed & breakfast (logies met ontbijt) een waardevolle bijdrage/ondersteuning kan leveren aan de extensieve verblijfsrecreatie. Hiervoor is een gemeentelijke leidraad opgesteld. Voor een bed & breakfast binnen een woning gelden de volgende voorwaarden:

- Het betreft een, aan de woonfunctie, ondergeschikte functie, waardoor geen milieubelemmeringen ontstaan.
- Binnen een woning zijn maximaal twee bed & breakfast eenheden toegestaan. Hierdoor komt de verkeersafwikkeling niet in het geding en blijft een lokale uitstraling behouden.
- De bed & breakfast accommodatie functioneert niet als een zelfstandige woon- of verblijfs eenheid. Een zelfstandige kookgelegenheid is derhalve niet toegestaan.
- Parkeergelegenheid is op eigen erf en binnen de woonbestemming gesitueerd.

- Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen het groenblauwe raamwerk en het multifunctionele gebied, zoals onderscheiden in het Streekplan.
- Er wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij het van toepassing zijnde bestemmingsplan. Er worden derhalve geen extra bouwmogelijkheden geboden.

In dit bestemmingsplan is in de regels bij de bestemming 'Wonen' opgenomen dat een Bed&Breakfast rechtstreeks is toegestaan in de woning en het bijbehorend bijgebouw. Er mag 70 m² worden benut.

Figuur: kaart gebiedsindeling Geurverordening Groesbeek en legenda (Gemeente Groesbeek, 2009).

Bestemmingsplan Buitengebied 2005

In de voorschriften van het vigerende bestemmingsplannen Buitengebied en Buitengebied 2005 (partiële correctieve herziening) is een algemene beschrijving in hoofdlijnen van het bestemmingsplan opgenomen. In deze beschrijving in hoofdlijnen wordt de gebiedsgedifferentieerde karakteristiek van het buitengebied gegeven. De beschreven elementen worden als essentieel beschouwd voor de landschapstypen en ecologische karakteristiek van het buitengebied. Deze kenmerken mogen niet onevenredig worden aangetast en de voorgestane ontwikkelingen dienen niet onevenredig te worden belemmerd. Bij de verlening van aanlegvergunningen en de toepassing van vrijstellingen en wijzigingen ingevolge dit plan dient rekening te worden gehouden met deze karakteristiek. Dit betekent dat de gemeente de verschillende belangen die spelen tegen elkaar zal afzetten en vervolgens gemotiveerd zal aangeven waarom wel of niet wordt meegewerkt. Overigens zal het behoud van de bedrijfsmogelijkheden van de bestaande agrarische bedrijven steeds zwaar meewegen in de belangenafweging.

Deze gebieden zijn doorvertaald in het nieuwe bestemmingsplan. Omdat de Wro geen beschrijving in hoofdlijnen kent, is een deel terug te vinden in deze toelichting. De gebieden zijn op de verbeelding weergegeven met daaraan gekoppeld in de regels een beschermingsregime en een link met ontwikkelingsmogelijkheden bij agrarische bedrijven.

Strategische visie (2012)

Op 21 juni 2012 heeft de gemeenteraad van Groesbeek een toekomstvisie voor Groesbeek vastgesteld: de Strategische Visie Groesbeek 2025. De Strategische Visie Groesbeek 2025 schetst de koers van de gemeente Groesbeek tot het jaar 2025. Met de Strategische Visie wordt richting gegeven aan diverse strategische discussies en opgaven: sturen we tegen, bewegen we mee, kiezen we voor vernieuwing, stellen we vast wat we hoe dan ook willen behouden en hoe we dat gaan bereiken. De visie vormt niet alleen een kader voor gemeentelijke besluiten en beleidsopgaven, maar beoogt ook bewoners, ondernemers of bestuurders van maatschappelijke organisaties te inspireren en aan te zetten tot (mede)ontwikkelen en uitvoeren van ideeën en plannen.

Voor het plangebied is met name het gestelde ten aanzien van de Ontwikkelingslijn Spannend landschap relevant. Met de ontwikkeling van een robuuste landschapsstructuur in het agrarisch gebied is anno 2025 een landschap ontstaan dat tegen een stootje kan en een hogere landschappelijke kwaliteit heeft. Deze structuur geeft richting en houvast voor de wijze waarop gebruikers met het beheer van het landschap omgaan en nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen worden ingepast. Er is een ruimer functieveranderingsbeleid voor vrijkomende agrarische bedrijfsgebouwen. Grondeigenaren maken afspraken over het duurzaam beheer van het landschap (groen-blauwe diensten).

Structuurvisie

Op 27 juni 2013 heeft de gemeenteraad van Groesbeek de Structuurvisie Groesbeek 2025 vastgesteld. De Structuurvisie Groesbeek 2025 is een ruimtelijke vertaling van de Strategische Visie Groesbeek en volgt in haar opbouw de pijlers en ontwikkelingslijnen van de Strategische Visie. De periode waarvoor de Structuurvisie wordt gemaakt is eveneens gekoppeld aan de periode van de Strategische Visie: namelijk 2025. Een structuurvisie is wettelijk verplicht en kan worden beschouwd als een leidraad die als basis geldt voor bestemmingsplannen, omgevingsvergunningen, ruimtelijke beleidskaders, etc. Het heeft betrekking op het gehele grondgebied van de gemeente en geeft richting aan de ruimtelijke ontwikkelingen voor de komende jaren.

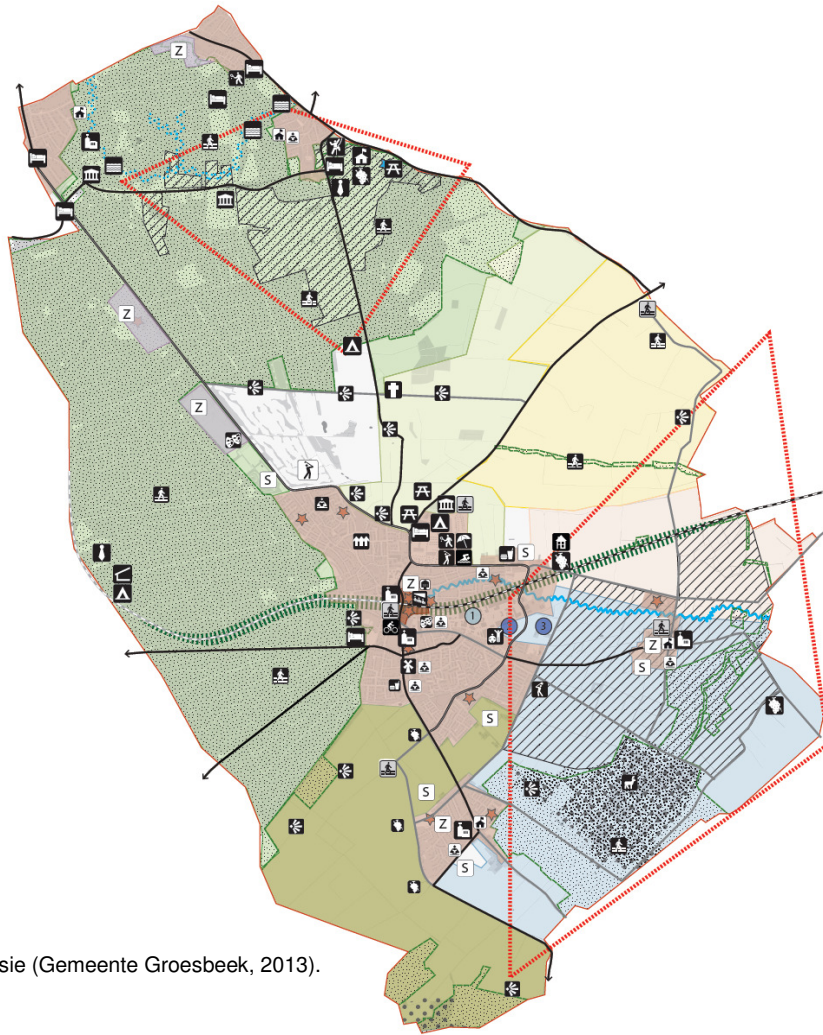
De Structuurvisie Groesbeek 2025 geeft geen eindbeeld, maar een afwegings- en sturingskader - in feite het decor - voor gewenste ruimtelijke ontwikkelingen binnen de gemeente Groesbeek. Tevens laat de structuurvisie zien hoe ontwikkelingen bereikt kunnen worden. Tot slot beoogt de visie ook de bewoners, ondernemers of bestuurders van maatschappelijke organisaties te inspireren en aan te zetten tot (mede)ontwikkelen en uitvoeren van ideeën en plannen. De koers in de Structuurvisie is erop gericht dat het in 2025 in Groesbeek uitstekend wonen, werken en recreëren is, temidden van een prachtig landschap. Met deze koers kiest Groesbeek ervoor onderscheidend te zijn langs drie ontwikkelingslijnen:

1. Samen werken aan zorg. Deze lijn werkt aan wijken op eigen kracht, zorgen voor elkaar & de gemeente als toplocatie voor zorggerelateerde instellingen en instituten. De lijn speelt in op de veranderende samenleving, ontgroening en vergrijzing en de eigen kracht van Groesbekers. De lijn bouwt voort op de sterke uitgangspositie van de Groesbeekse zorgsector anno nu, de ligging in de regio Nijmegen en het prachtige landschap.
2. Jong, gezond en actief. Deze lijn werkt aan ontmoeting, gezondheid en levendigheid, met speciale focus op de jeugd, door te investeren in breedtesport en topsport. De lijn speelt in op demografische ontwikkelingen en welzijn. De lijn bouwt voort op de sterke sportcultuur van Groesbekers en het heuvelachtige landschap dat unieke sportmogelijkheden biedt.
3. Spannend landschap. Deze lijn werkt aan een nog mooier Groesbeek waar iedereen van kan genieten. De kwaliteit en diversiteit verder versterken met ruimte voor recreatieve ontwikkeling en toegankelijkheid. De lijn speelt in op recreatie en toerisme, ruimtelijke kwaliteit. De lijn bouwt voort op de unieke kwaliteiten van dit landschap.

Met deze drie ontwikkelingslijnen gaat Groesbeek gericht investeren – in de brede zin van het woord - op onze onderscheidende punten en deze kwaliteiten verder uitbouwen. De ontwikkelingslijnen steunen op vijf sterke pijlers: leefomgeving, bereikbaarheid, woonkwaliteit, werkklimaat en voorzieningenaanbod.

De ontwikkelingslijnen zijn – waar ruimtelijke relevant – uitgediept bij de beschrijving per pijler. Deze structuurvisie biedt het ruimtelijk kader – in feite het

decor – waarbinnen de ontwikkelingslijnen uit de strategische visie plaats kunnen vinden.

Figuur: kaart Structuurvisie (Gemeente Groesbeek, 2013).

Cultuurhistorische waardenkaart en beleidsadvieskaart

In opdracht van de gemeente Groesbeek heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau een cultuurhistorische waardenkaart van de gemeente Groesbeek met waardering en bijhorende beleidsadviezen opgesteld. Op die manier is een volledig en actueel overzicht van het cultureel erfgoed in de gemeente Groesbeek ontstaan, waar ook de lokale erfgoedverenigingen hun bijdrage aan hebben geleverd.

De gemeente Groesbeek is erg rijk aan cultureel erfgoed. Op archeologisch vlak springen de waardevolle archeologische terreinen uit de Romeinse tijd, zoals het aquaduct en de pannenkokerij bij de Holdeurn, er bovenuit. Ook op het gebied van cultuurlandschap en gebouwd erfgoed kent Groesbeek bijzondere kwaliteiten, die meer dan in de omgeving verbonden zijn met het bijna on-Nederlandse reliëf. De vergezichten, zoals vanaf de Zevenheuvelenweg, zijn erg bijzonder. Op cultuurlandschappelijk vlak heeft het Nederrijkswald, één van Nederlands weinige

oude bossen van een zekere omvang, een zeer hoge waarde. Ook het dal van de Groesbeek binnen de kern, de ontginning bij Wylers, het Bruuk, het landgoed Watermeerwijk en enkele jonge ontginningen bij De Horst en de Colonjes vertegenwoordigen nog een hoge cultuurhistorische waarde en zijn als cultuurlandschappelijke parels van de gemeente Groesbeek te beschouwen.

De cultuurhistorische kaarten moeten de basis vormen voor toekomstig cultuurhistorisch beleid, recreatie, erfgoededucatie, PR- en marketingstrategieën en ruimtelijk ontwerp (inrichting en beheer). Om die reden zijn door RAAP voor elk van de landschapstypen en voor een groot aantal typen landschapselementen of -structuren adviezen gegeven over omgang in beleid en de mogelijke wijze van planologische borging. In deze adviezen wordt de nadruk gelegd op behouden en inpassen waar het moet, en stimuleren en verbeteren waar het kan.

RAAP heeft voor verschillende type onderwerpen/elementen aangegeven hoe deze verwerkt kunnen worden in het bestemmingsplan. Voor deze door RAAP benoemde type onderwerpen/elementen wordt hierna aangegeven hoe deze door de gemeente vertaald zijn in het bestemmingsplan.

Dit is als volgt gedaan:

- Infrastructuur: bestaande wegen zijn als zodanig bestemd en bovendien in beheer en onderhoud van de gemeente. Daarmee zijn de belangen voldoende beschermd. Het opnieuw aanleggen van verdwenen wegen is een nieuwe ontwikkeling. Het is niet wenselijk om een dergelijke afweging in het kader van dit conserverende bestemmingsplan te maken.
- Spoorwegen: De spoorlijn is als zodanig bestemd. De winningskuil heeft een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie gekregen met een beschermend 'aanlegvergunningstelsel'.
- Waterlopen: waterlopen zijn als zodanig bestemd. Het herstellen van verdwenen waterlopen betreft een nieuwe ontwikkeling waarvan de wenselijkheid nader moet worden bekeken en daarom niet past te regelen in kader van dit bestemmingsplan.
- Bouselementen: De boslanden worden voldoende beschermd via de bestemming Natuur. Voor de overige boslementen geldt dat nog een nadere waardering moet plaatsvinden en daarom een vertaling in het bestemmingsplan nog niet mogelijk is.
- Oorlog en defensie: voor eventueel nog aanwezige bebouwing geldt dat in het kader van het aanwijzen van gemeentelijke monumenten een afweging is gemaakt. Voor de overige elementen geldt dat door het opnemen op de Cultuurhistorische waarden- beleidskaart een belangrijke signaalfunctie ontstaat richting gemeente en burgers en deze elementen geen directe bescherming in het bestemmingsplan krijgen.
- Houtwallen: deze worden beschermd via de aanduiding landschapselement en de bijbehorende regeling.

- Aarden wallen: deze hebben een dubbelbestemming Waarde-Cultuurhistorie gekregen met een beschermend 'aanlegvergunningstelsel'.
- Kerkhof: begraafplaatsen zijn als zodanig bestemd in het bestemmingsplan.
- Vijver en eiland bij landgoed/buitenplaats: deze locaties zijn voldoende beschermd via de opgenomen bestemmingen. De te beschermen belangen vergen daardoor geen extra regime.
- Historische nederzettingslocaties en historische bouwkunst: in het kader van het aanwijzen van gemeentelijke monumenten is reeds een afweging gemaakt waardoor een extra regeling in het bestemmingsplan niet aan de orde is.

Voor de overige elementen geldt dat buiten dit bestemmingsplan om naar deze punten gekeken zal worden op basis van het gemeentelijk cultuurhistorisch beleid. Voor de cultuurhistorisch waardevolle landschappen geldt dat deze via de gebiedsaanduidingen en de daaraan gekoppelde regelingen het aspect cultuurhistorie voldoende is verankerd in het bestemmingsplan en afdoende bescherming is opgenomen.

De cultuurhistorische Waardenkaart is als bijlage bij deze toelichting gevoegd.

3 Beschrijving en analyse plangebied

In dit hoofdstuk zijn de kenmerken van het plangebied omschreven. De voor dit bestemmingsplan ruimtelijk relevante aspecten (kwaliteiten, waarden en functies) komen kort en bondig aan de orde.

3.1 Gebiedskarakteristiek

In het zuiden van Gelderland, aan de grens met Limburg en Duitsland, ligt de gemeente Groesbeek. De gemeente Groesbeek ligt op korte afstand van de stedelijke gebieden Nijmegen en Kleve en in de Stadsregio Arnhem Nijmegen (SRAN). De heuvels in Groesbeek zijn ontstaan door opstuwing van het landijs in de voorlaatste ijstijd. Groesbeek ligt in het bekken van deze stuwwal en is omgeven door bossen van het Reichswald, boswachterij Groesbeek, de Sint-Jansberg en de Duivelsberg. Het hoogste punt ligt op 95,1 m +NAP en het laagste punt op 13,2 m +NAP. In het laagste deel ligt De Bruuk, een 80 ha groot natuureservaat van Staatsbosbeheer.

De naam Groesbeek (Groes = weiland) verwijst naar de beek die zijn oorsprong heeft nabij de Protestantse Kerk en die in oostelijke richting stroomt. Deze beek is in de loop der tijden in verregaande mate voorzien van duikers en gekanaliseerd en daardoor in zeer beperkte mate als beek herkenbaar. In de kern Groesbeek wordt de beek deels bovengronds gehaald en beleefbaar gemaakt. Midden in deze landschappen liggen de kernen Groesbeek, Breedeweg, De Horst, Berg en Dal en Heilig Landstichting.

De korte gebiedskarakteristiek wordt hieronder verder uitgewerkt in een nadere beschrijving en analyse van het plangebied.

3.2 Beschrijving en analyse gebied

De beschrijving van het plangebied is opgezet conform de lagenbenadering. De voor dit bestemmingsplan relevante aspecten zullen aan de orde komen. De lagenbenadering omvat de volgende drie lagen:

- 1 De landschappelijke onderlegger (abiotiek en biotiek);
- 2 De droge en natte infrastructuur en technische infrastructuur;
- 3 Het grondgebruik/de functies.

3.2.1 Laag 1: De landschappelijke onderlegger

Binnen deze laag (landschappelijke onderlegger) is beschreven welke abiotische en biotische aspecten ruimtelijk van belang zijn.

Ondergrond

Geologie

De oerrivieren, de gletsjers en toen opnieuw de rivieren vormden de basis voor het landschap in het Rijk van Nijmegen. Het Groesbeekse landschap heeft zijn ontstaan te danken aan een wal die in de voorlaatste ijstijd (het Saalien = ongeveer 200.000 jaar geleden) door gletsjerijs werd opgestuwd. Groesbeek bestaat uit een tongbekken met stuifzandruggen op de stuwwal. Tegen de ijsvrije westzijde van de stuwwallen deponeerden overvloedige smeltwaterstromen in de korte zomers grove sedimentpakketten in de vorm van brede spoelzandwaaiers. Er is na die tijd veel erosie en afvlakking opgetreden. De hoogste ruggen en toppen werden door wind en afstromend water verlaagd en de dalen en tongbekkens werden opgevuld met erosiemateriaal.

Bodem

In de gemeente komt een veelheid aan bodemtypen voor. De ondergrond bestaat uit de Nijmeegse stuwwal, die overgaat in een noordelijk en zuidelijk hellinggebied, een plateau en, zuidelijk daarvan, tegen de Duitse grens, het lage middengebied. Er zijn steilranden te vinden bij Klein Amerika, Sint-Jansberg en langs wegen op het noordelijk hellinggebied. Er kunnen drie gebieden gekenmerkt worden:

- de stuwwal;
- het plateau;
- het lage middengebied.

De stuwwal bestaat uit goed waterdoorlatende holtpodzolgronden met grind ondieper dan 40 cm. Het plateau bestaat uit, met een dunne laag löss bedekte, zandgronden, veelal met grind ondieper dan 40 cm. Op de hellingen zijn ook (zandige) leemlagen te vinden die minder waterdoorlatend zijn. In het lage middengebied is een veelheid aan bodemtypen te vinden. Het grootste deel bestaat uit natte, zandige leemgronden. Er zijn ook oude bouwlandgronden te vinden ten oosten en ten zuiden van de kern Groesbeek en rond Schildbroek. De stuwwal, het plateau en de hellingen zijn zeer droog, terwijl de natste gronden te vinden zijn in/rond De Bruuk en het lage middengebied.

Grondwater

Het watersysteem begint op de stuwwallen. Hier liggen de belangrijkste inziggebieden. In sommige dalen raakt het grondwaterpeil het maaiveld en is er sprake van een bron of kwelgebied. Kwelgebieden liggen op enkele plaatsen aan de voet van de stuwwallen (De Bruuk). Een groot deel van het water blijft ook in kwelgebieden ondergronds. Er wordt een flink deel van het drinkwater van Nijmegen uit het gebied achter de stuwwal in het Heumensoord gehaald. De waterwinningen beïnvloeden de stroming van het andere grondwater en kunnen zo

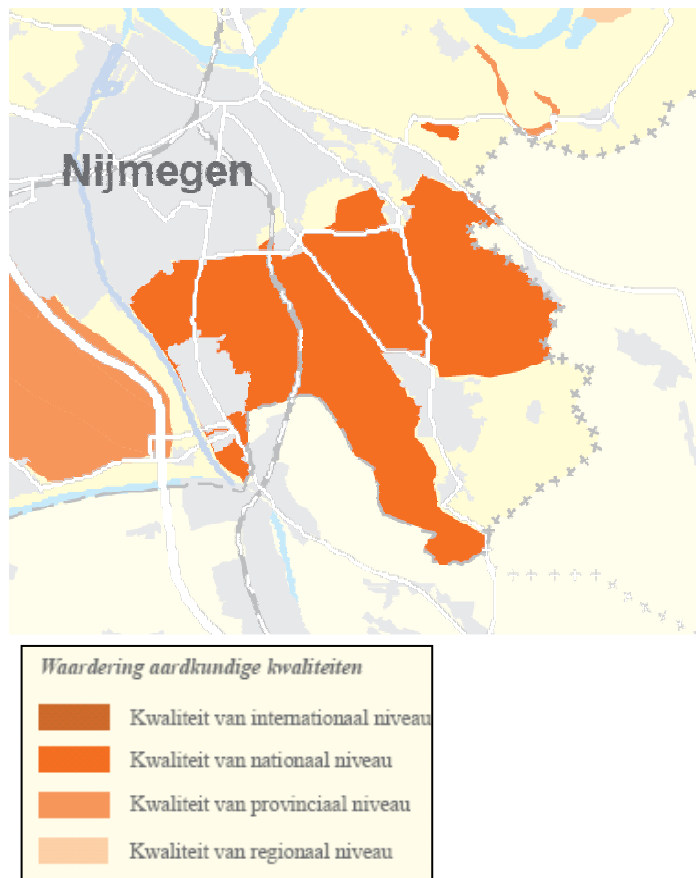
verdroging veroorzaken in bronnen en kwelgebieden. Het meeste water verzamelt zich in sloten en beken, die verder worden gevoed met regenwater uit de omgeving. Ze zoeken hun weg naar beneden, waar ze zich verenigen. Dit is het geval met diverse slootjes bij Breedeweg en Grafwegen, die straalsgewijs bij elkaar komen bij de Bruuk. Samen met kwelwater dat daar uittreedt vormen ze de Leigraaf. Deze wordt wat verder noordelijk versterkt met de Drulse Beek en voorbij De Horst met het water van de Huls(ch)beek en de Groesbeek.

Aardkundige waarden

Op de onderstaande kaart uit het streekplan Gelderland is te zien dat veel van de hiervoor genoemde gebieden zijn gewaardeerd vanwege hun aardkundige kwaliteit. Aardkundige waarden zijn die onderdelen van het landschap, die iets vertellen over de natuurlijke ontstaanswijze van het gebied. Deze onderdelen kunnen worden verdeeld in vier subgroepen, namelijk:

- 1 Geologie: opbouw van de aarde onder het aardoppervlak.
- 2 Geomorfologie: vormen van het aardoppervlak.
- 3 Hydrologie: gedrag en eigenschappen van water in en op het aardoppervlak.
- 4 Bodemkunde: verschillende grondsoorten en hun ontstaanswijze.

In de gemeente Groesbeek zijn gebieden gelegen met kwaliteiten van nationaal niveau.

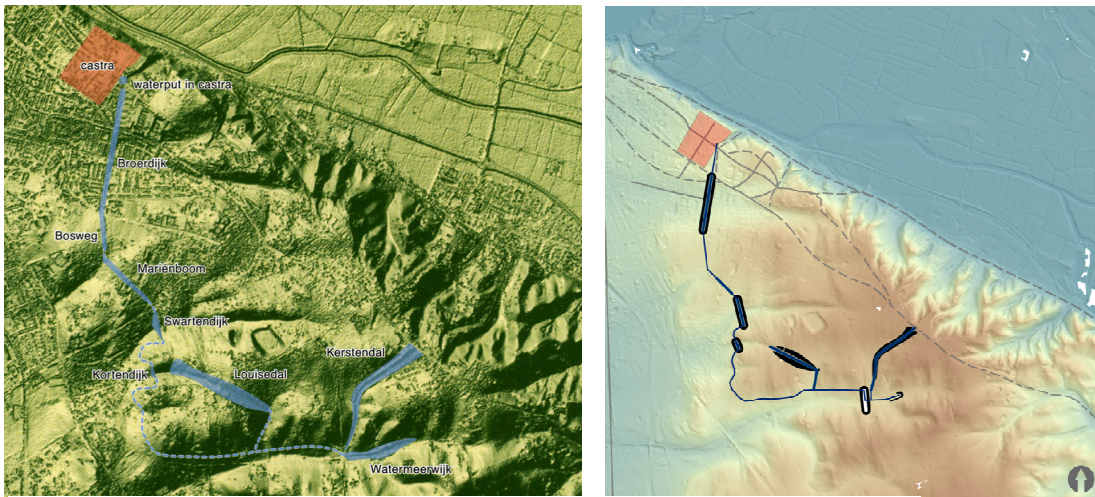

Figuur: uitsnede themakaart 13: Aardkunde Streekplan Gelderland en legenda (Provincie Gelderland, 2005).

Landschap en archeologie/cultuurhistorie

Op 1 januari 2012 is de wet Modernisering monumentenzorg (Momo) in werking getreden. Een belangrijke doelstelling van de Modernisering van de Monumentenzorg is het versterken van de koppeling tussen erfgoed en ruimte. In het kader van de Momo dient in de toelichting van elk bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing beschreven te worden op welke wijze met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden. Dit is gedaan in deze toelichting van het bestemmingsplan.

De eerste bewoning dateert uit het Mesolithicum (circa 9.000 tot 6.000 voor Chr.). Een bloeitijd lijkt er te zijn in de IJzertijd. Op allerlei plaatsen in het hellingengebied zijn vondsten gedaan die duiden op bewoning. Bijzonder zijn de resten van een 'cultusplaats' uit de late IJzertijd of de vroeg Romeinse tijd op de terreinen bij de Colonjes (Klein Amerika). Buiten de grens van Groesbeek moet een Romeinse villa gestaan hebben. Vermoedelijk heeft de streek rond Berg en Dal niet alleen gediend als wingewest voor baksteen (en hout), maar ook voor de productie van potten en (dak)pannen (monumentale ovens bij de Holdeurn (Holthurnsche Hof) en de aanvoer van water. Het betreft hier het vermoedelijke tracé van een Romeinse waterleiding, Romeins Waterwerk, die een kwelzone/brongebied in het Kerstendal verbindt met de legioenlegerplaats op de Hunnerberg te Nijmegen. Een deel van de locaties waar aanwijzingen zijn gevonden voor de vroegere loop van het Romeinse aquaduct, heeft nu een beschermde status.

Figuur: Ligging romeins aquaduct (gemeente Groesbeek).

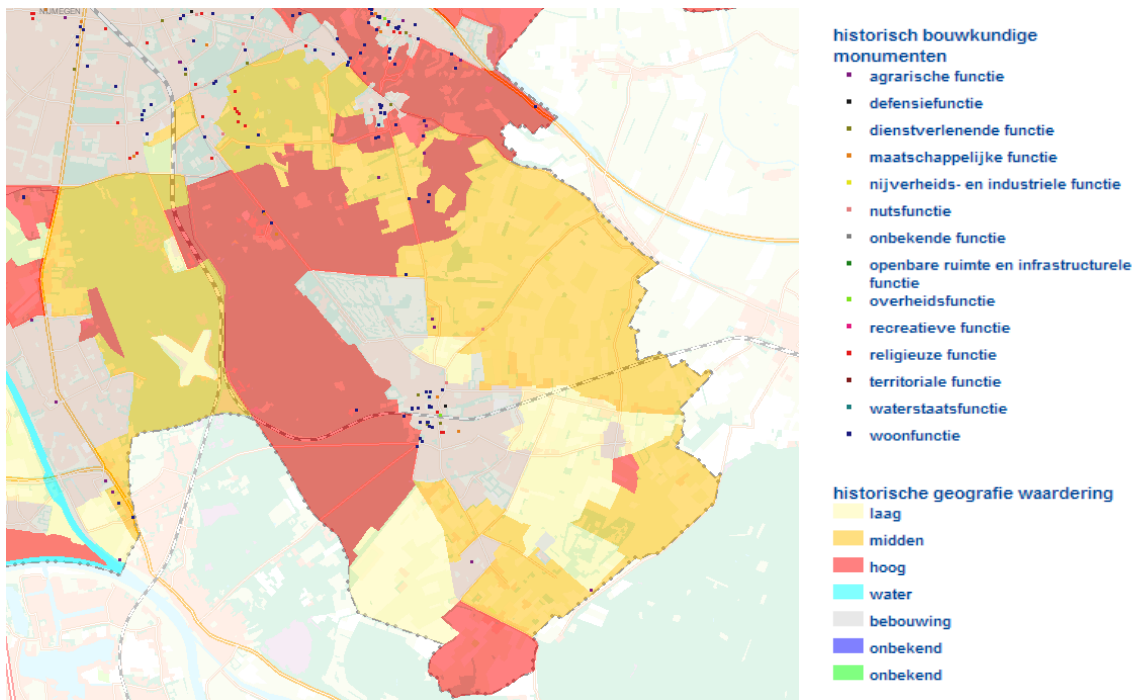
Water Meerwijk aan de Meerwijkselaan bij Berg en Dal is aangemerkt als terrein van zeer hoge archeologische waarde, vanwege de aanwezigheid van een motte. Omstreeks de Middeleeuwen moet ook in Groesbeek zelf al sprake zijn geweest van een (rijke) boerderij. Er was bosbeheer en akkerbouw (granen) op de

Groesbeekse heuvels. Het woud werd, behalve voor hout en jacht, ook gebruikt als veeweide. Het (oer)bos tussen Nijmegen en Kleve heette toen Ketelwoud.

In Groesbeek vindt vooral in de 14^e eeuw een flinke uitbreiding van de cultuurgronden plaats. Rond 1350 komen de ontginningen tot stilstand, door de ineenstorting van de economie en de uitdunning van de bevolking, als gevolg van de pest-epidemieën uit die tijd. Het zal tot in de 17^e eeuw duren voordat het cultuurland weer zijn oude omvang krijgt. Onder Koning Willem I werd het Groesbeekse Nederrijk verkocht aan particulieren. Ook in deze periode zijn er landgoederen gesticht. Vooral na de afname van het belang van de bossen en heiden als graasgronden, vanaf het eind van de 19^e eeuw, lukte het de herbebossing van de stuwwallen effectief te ondernemen. Er zou nog eenmaal een aanzienlijke ontginning plaatsvinden: het gebied van Klein Amerika en de Sint-Jansberg is pas in het begin van de twintigste eeuw ontgonnen.

Middels de Cultuurhistorische Hoofdstructuur van de Provincie Gelderland, in combinatie met de Erfgoedverordening van de gemeente Groesbeek, zijn de cultuurhistorische waarden van het plangebied onderzocht.

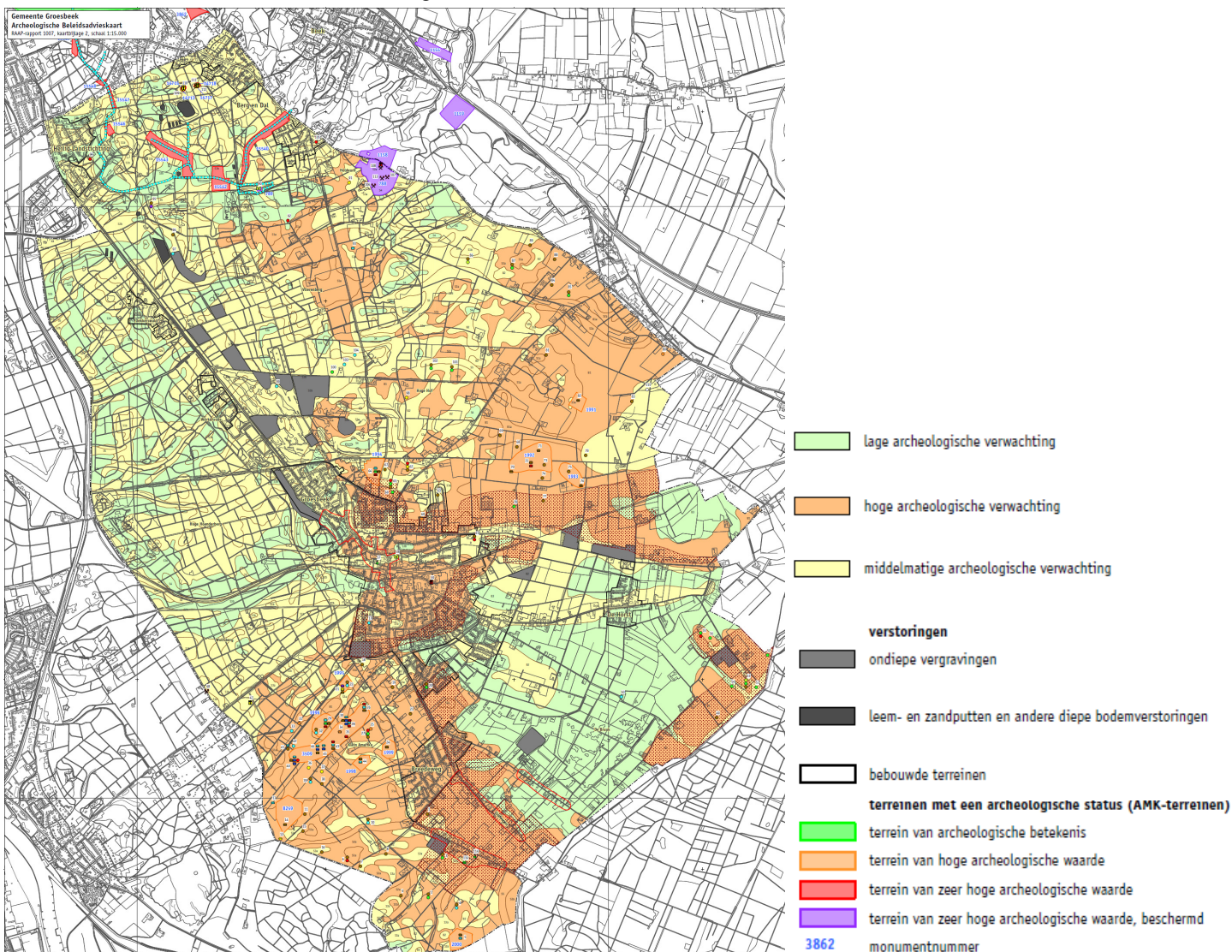
Na deze alinea staat een uitsnede van de Cultuurhistorische Waardenkaart van de provincie Gelderland. Kenmerkend aan het plangebied zijn de vele zones met een hoge of middelhoge historisch geografische waardering. Historische geografie (ook bekend als traditionele culturele geografie of cultuur(landschaps)geografie) is de wetenschap die zich bezighoudt met de historische dimensie van geografische verschijnselen. Het is een onderdeel van zowel de geografie als de geschiedenis. De aanwezigheid van de historisch geografische waarden is te verklaren door de oude ontginning en bewoning van het gebied. Tevens sluit dit aan op de monumentale en/of beeldbepalende bebouwing die zich hier bevindt.

Figuur: uitsnede Cultuurhistorische Waardenkaart en legenda (Provincie Gelderland, 2009).

De gemeente kent 16 rijksmonumenten, waarvan 11 in het buitengebied, en 30 gemeentelijke monumenten in het buitengebied. Deze worden beschermd via de Monumentenwet en de Erfgoedverordening van de gemeente Groesbeek van 21 september 2010 (2006). De gemeente laat in de 1^e helft van 2013 een cultuurhistorische Waardenkaart opstellen. De resultaten hiervan zullen te zijner tijd in dit bestemmingsplan worden verwerkt. Zie hiervoor hoofdstuk 2, onder gemeentelijk beleid.

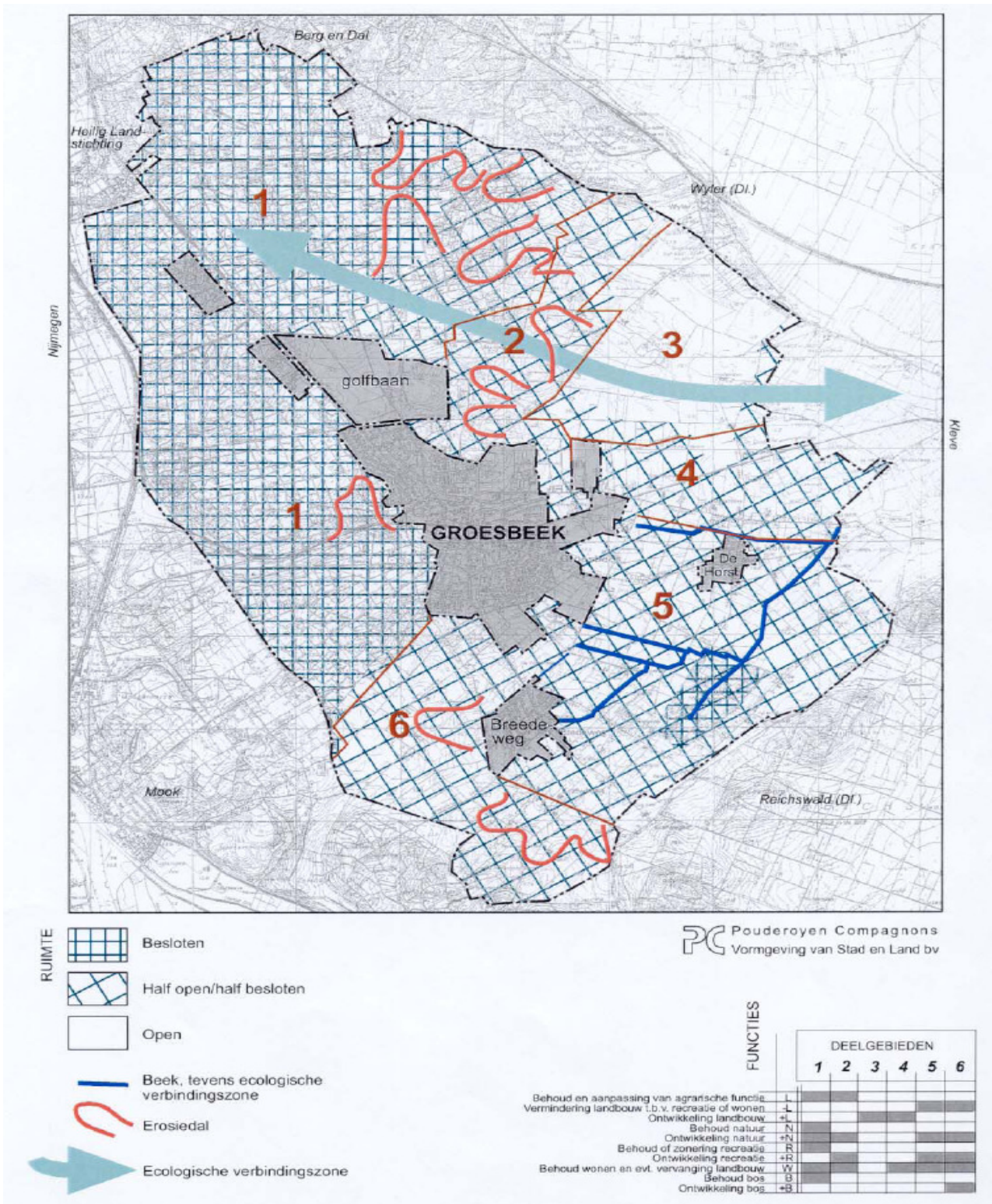
De gemeente Groesbeek heeft door het archeologisch bureau RAAP een archeologische beleidsadvieskaart op laten stellen. Op deze kaart is aangegeven waar de bekende archeologische vindplaatsen zich bevinden en welke archeologische verwachtingszones er zijn, gecombineerd met een beleidsadvies per archeologische verwachtingszone. De archeologische beleidsadvieskaart is gebaseerd op de in het gebied vastgestelde archeologische waarden. Onderscheid wordt gemaakt tussen gebieden met een hoge, middelmatige, lage en geen archeologische verwachting. Op de archeologische beleidsadvieskaart is geen onderscheid gemaakt in periode-specifieke verwachtingen en wordt de archeologische verwachting alleen met de termen hoog, middelmatig, laag, geen en bebouwd (zonder verdere nuancering) weergegeven. Daarnaast wordt de mate van bodemverstoring weergegeven. Wel worden de verschillende vindplaatsen naar categorie en archeologische periode onderscheiden en staan de AMK-terreinen met de daarvoor geldende status vermeld.

Figuur: uitsnede Archeologische Beleidskaart en legenda (gemeente Groesbeek, 2004).

Landschap en ruimte

In de vigerende bestemmingsplannen Buitengebied en Buitengebied 2005 is een beschrijving in hoofdlijnen van het bestemmingsplan opgenomen. In deze beschrijving in hoofdlijnen wordt de gebiedsgedifferentieerde karakteristiek van het buitengebied gegeven. De beschreven elementen worden als essentieel beschouwd voor de landschapstypen en ecologische karakteristiek van het buitengebied. De gebiedsdifferentiatie is weergegeven op de kaart 'Streefbeeld' (zie figuur hierna).

Figuur: 'Streefbeeld' bestemmingsplan Buitengebied 2005 en legenda (Pouderoyen, 2005).

De deelgebieden spelen ook een belangrijke rol in het nieuwe bestemmingsplan. Onder Wro bestaat echter niet meer de mogelijkheid om een beschrijving in hoofdlijnen op te nemen in het bestemmingsplan. De beschrijving van de deelgebieden maakt daarom nu onderdeel uit van de toelichting. De deelgebieden zijn op de verbeelding weergegeven. Tevens is in de regels een koppeling gelegd met de te beschermen waarden (ruimtelijk beleid) van de deelgebieden middels de gebiedsaanduiding op de verbeelding en zijn een aantal ontwikkelingsmogelijkheden al dan niet gekoppeld aan de deelgebieden (functioneel beleid). Daarmee is een vergelijkbare regeling bereikt ten opzichte van het vigerend bestemmingsplan.

Deelgebied 1: Stuwwal

Het stuwwalgebied wordt gekenmerkt door de dichte bebossing, de grote hoogteverschillen en de ecologische kwaliteiten. Plaatselijk is veel bebouwing aanwezig. In het gebied zijn nog landbouwpercelen aanwezig.

Idealiter zou gestreefd moeten worden naar aanpassing van het agrarisch beheer: extensieve landbouw (extensieve beweiding met jongvee, vleesvee, paarden of schapen) of kwaliteitsproductie (ecomerk-vlees).

Het ruimtelijk beleid is hier gericht op:

- behoud beslotenheid, behoud bosareaal, geen nieuwe bebouwing;
- behoud van het reliëf, behoud hoogteverschillen van de erosiedalen;
- versterking van de natuurwaarden, behoud van en ontwikkeling tot ongelijkjarig gemengd bos.

Deelgebied 2: Noordelijk hellinggebied

Het noordelijk hellinggebied wordt gekenmerkt door een zeer gevarieerd halfopen karakter met grote hoogteverschillen en afwisseling met beplantingselementen. De landbouw heeft hier minder gunstige mogelijkheden dan in andere agrarische gebieden, door aanwezigheid van bossen (verzuring) en hellingen; hier bestaan wel kansen voor omzetting naar bijvoorbeeld recreatieve activiteiten of omschakeling naar kwaliteitsproductie. Het grondgebruik zal hierdoor minder intensief en omgevingsbelastend worden.

Het ruimtelijk beleid is hier gericht op:

- behouden en accentueren van het reliëf, geen vermindering hoogteverschillen of beplanting van erosiedalen en geen egalisaties van steilranden;
- behoud afwisseling van halfopen en meer besloten ruimten, geen nieuwe bebouwing, geen aantasting maar behoud en versterking van landschapselementen.

Deelgebied 3: Plateau

Het plateaugebied wordt gekenmerkt door de openheid, de relatief beperkte aanwezigheid van beplanting en bebouwing en het glooiende karakter. Hier bestaan goede mogelijkheden voor schaalvergroting van de veehouderij, gekoppeld aan milieu-investeringen op de bedrijven.

Het ruimtelijk beleid is hier gericht op:

- behoud openheid: bebouwing alleen langs de wegen aan de randen en met een zekere onderlinge afstand;
- behoud van de bestaande bosjes, geen nieuwe opgaande beplanting tenzij in het kader van de landinrichting, verbindingzone als laag begroeide ruigtezone inrichten.

Deelgebied 4: Noordelijk deel lage middengebied

Het noordelijk deel van het lage middengebied wordt gekenmerkt door het transparante, kleinschalige en vrijwel vlakke karakter, de afwisseling van bebouwing en beplanting in kleine eenheden en waterlopen (beken en sloten). Het gebied is in agrarisch opzicht geschikt voor schaalvergroting van de veehouderij en extensivering, gekoppeld aan milieu-investeringen.

Het ruimtelijk beleid is hier gericht op:

- behoud en versterking van de half beslotenheid, met name in het oostelijk deel.

Deelgebied 5: Zuidelijk deel lage middengebied

Het zuidelijk deel van het lage middengebied wordt, evenals het noordelijk deel, gekenmerkt door het transparante, kleinschalige en vrijwel vlakke karakter, de afwisseling van bebouwing en beplanting in kleine eenheden. De Bruuk is bepalend als enige massa-element dat ook ecologisch zeer waardevol is. Waterlopen (beken en sloten) karakteriseren het natte karakter van dit gebied. Idealiter gezien bestaat hier behoefte aan extensivering van de landbouw en afname emissie en het stimuleren van milieuvriendelijke landbouw.

Het ruimtelijk beleid is hier gericht op:

- behoud en versterking van natuurkerngebied De Bruuk;
- behoud en versterking van het kleinschalige (half)besloten karakter, zo min mogelijk extra bebouwing;
- ontwikkeling van verbindende beplantingselementen en versterking beken;
- behoud hoge grondwaterstanden (kwel).

Deelgebied 6: Zuidelijk hellinggebied

Het zuidelijk hellinggebied wordt gekenmerkt door, een in vergelijking tot het noordelijk hellinggebied, meer open karakter en grote hoogteverschillen. De landbouw heeft hier minder gunstige mogelijkheden, door aanwezigheid van bossen (verzuring) en hellingen; hier bestaan wel kansen voor omzetting naar

bijvoorbeeld recreatieve activiteiten of omschakeling naar kwaliteitsproductie. Het grondgebruik zal hierdoor minder intensief en omgevingsbelastend worden.

Het ruimtelijk beleid is hier gericht op:

- behouden en accentueren van het reliëf, geen vermindering hoogteverschillen of beplanting van erosiedalen en geen egalisaties van steilranden;
- versterking afwisseling open - besloten delen, behoud van de beplanting, verdichting met enige beplanting mogelijk.

Natuur en ecologie

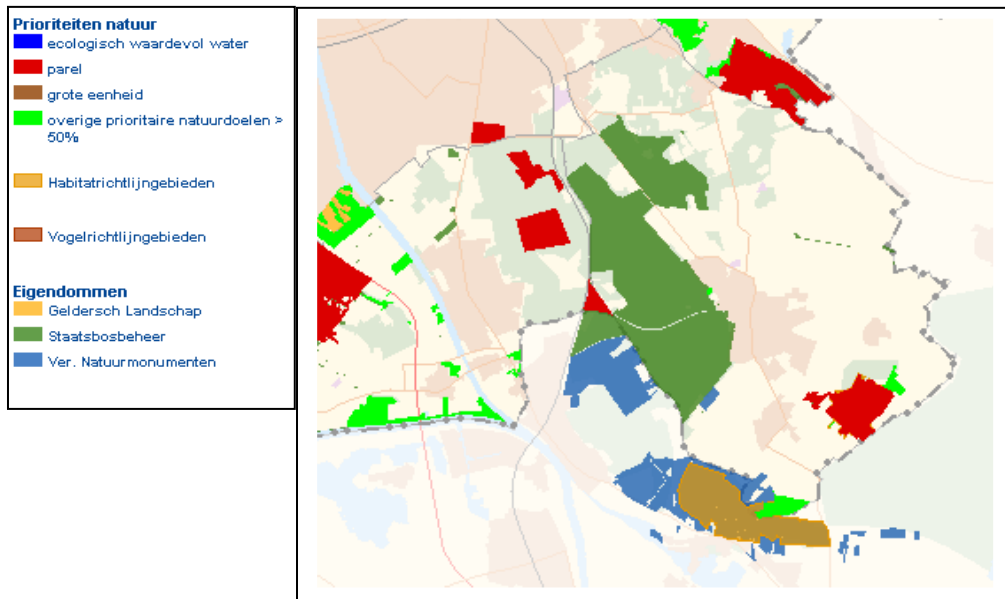
De natuurlijke begroeiing is het resultaat van vooral de topografie, de bodemsamenstelling en de waterhuishouding. In het landschap zijn tal van grote en subtiele verschillen aanwezig in ecologische omstandigheden. De natuur kan in het gevarieerde gebied als bijzonder rijk worden gekarakteriseerd. Dat blijkt uit de aanwezigheid en status van natuurgebieden als de Sint Jansberg en De Bruuk, maar ook uit kleinschalige natuur op de stuwwallen in de vorm van bronnen en beken.

Door het cultuurland heen naar de stuwwal komen de bossen voor. De rijkste bossen, met de grootste biodiversiteit, zijn te vinden onderaan de stuwwal, vooral waar leemlagen aan de oppervlakte komen of waar löss is afgezet. Hier zijn bossen met boskriek en haagbeuk, wilde appels en tamme kastanjes te vinden. Ook de bosbodem kan rijk aan bijzondere kruiden zijn (slanke sleutelbloem, bosanemoon). Het zijn de woonplaatsen van vogels van oude loofbossen (boomklever, kleine bonte specht).

Op de armere bodems, meestal hoger op de hellingen, gaat het bos over in eiken-beukenbos en op nog armere plaatsen in eiken-berkenbos. In deze typen zijn, met name in de Boswachterij Groesbeek, maar ook het Duitse Reichswald, zeer veel naaldhoutplantages aangelegd. Door hun uitgestrektheid zijn deze bossen ook het leefgebied van vogels en andere dieren, die een zeker oppervlak aan bos op prijs stellen (havik, reeën, dassen). In de bossen komen ook relatief veel reptielen voor (gladde slang, hazelworm, zandhagedis).

In het bekken van Groesbeek ligt De Bruuk. Niet alleen landschappelijk is de natuur hier op een hoog peil, maar ook botanisch zijn hier zeer bijzondere omstandigheden in de natte kwelgraslanden, met soorten als de gevlekte orchis en de welriekende nachtorchis, met waterviolier in de sloten en bosanemonen onder de bomen. Er zijn reptielen en amfibieën aanwezig. Dit gebied is erg kwetsbaar voor verdroging.

Figuur: uitsnede Wateratlas RO watertoets thema natuur en legenda (Provincie Gelderland, 2007).

Het Rijk van Nijmegen staat niet op zichzelf. Het gebied onderhoudt allerlei ecologische relaties met andere gebieden, dichtbij en veraf. Momenteel zijn er op het land ecologische verbanden van vroeger verbroken. Er zijn initiatieven om de gebieden Veluwe, Gelderse Poort en Maasduinen met elkaar te verbinden, onder meer via de stuwwallen rond Groesbeek. Er bevindt zich een bestaande ecologische verbindingzone Nederrijk - Reichswald, die opgenomen is in het Gebiedsplan natuur en landschap Rivierenland en een natte zone langs de Leigraaf vanaf de Bruuk naar de Duitse grens. Daarnaast is, in het kader van de Landinrichting Groesbeek, een langgerekte natuurstrook aangelegd tussen het Nederrijk en de Leigraaf. Naast de beschouwing van de regionale en lokale ecologische verbanden zijn ook de ecologische verbanden op perceelsniveau van groot belang. Het gaat daarbij om uitwisseling tussen percelen en landschapselementen. In het plangebied zijn de Natura 2000-gebieden De Bruuk en (gedeeltelijk) Sint-Jansberg gelegen. Daarnaast is er het beschermde natuurmonument Terreinen Boswachterij Groesbeek en het Nationaal Landschap de Gelderse Poort.

Bovenvermelde gebieden en elementen met hun actuele waarden (onder andere bijzondere soorten planten en dieren) vormen samen de drager van het ecologisch potentieel binnen de gemeente.

3.2.2 Laag 2: De droge en natte infrastructuur en leidingen

Droge infrastructuur

Er zijn geen belangrijke infrastructurele lijnen die het buitengebied van de gemeente doorsnijden. De kernen zijn goed ontsloten door geasfalteerde wegen. Naast deze infrastructurele lijnen bevindt zich in het buitengebied de voormalige spoorlijn tussen Nijmegen en Kleve.

Natte infrastructuur

In of door het plangebied lopen geen rivieren of stromen. Het watersysteem binnen de gemeente Groesbeek bestaat globaal uit vier delen. De twee grotere beken, de Groesbeek en de Leigraaf, wateren naar een punt vlak voor de Duitse grens af. Een deel van de noordoostzijde van de gemeente watert deels ondergronds, deels via kleine stroompjes af richting Duitsland. Het zuidwestelijke deel van de gemeente, aan de west- en zuidzijde van de stuwwal, watert af richting de Maas en het Maas-Waalkanaal. De Leigraaf fungeert ook als een soort verzamelbekken voor grondwater. In het lage middengebied is een vrij uitgebreid stelsel van waterlopen aanwezig. Ten oosten van De Horst is een retentiereservoir aangelegd.

Technische infrastructuur (leidingen en veiligheidszones)

In het buitengebied van Groesbeek bevinden zich meerdere rioolpersleidingen en een gasleiding. Er lopen geen straalverbindingzones/straalpaden over het plangebied.

3.2.3 Laag 3: Het grondgebruik/de functies

Groesbeek is een landelijke gemeente waarin het agrarisch gebruik samen met de aanwezige natuur belangrijke functies vormen. Een groot deel van het grondgebruik van Groesbeek is in gebruik als grasland. Dit is voornamelijk te vinden in het lage middengebied, maar komt ook voor op grote delen van het hellingengebied en het plateau. Groesbeek kent ook bouwland, dat vooral te vinden is op de hellingen. Er bevindt zich ook bouwland op een deel van het plateau. Een aantal percelen verspreid over het lage middengebied betreft ook bouwland. Groesbeek is een sterk beboste gemeente. Grote delen van de stuwwal zijn bebost. Bos komt daarnaast ook voor in De Bruuk.

Als er naar de infrastructuur wordt gekeken, is te zien dat het dorp Groesbeek als hoofdkern fungeert, van waaruit zich een radiale wegenstructuur strekt. Er zijn geen snelwegen aanwezig in het gebied. De belangrijkste verbindingswegen betreffen de Nijmeegsebaan, de Oude Kleefsebaan, de Mooksebaan, de Heumensebaan, de Zevenheuvelenweg, de Wylerbaan en de Bredeweg/Grafwegen.

Groesbeek is een aantrekkelijke gemeente voor recreatie en toerisme vanwege het gevarieerde landschap in het buitengebied en de aanwezige voorzieningen (campings, Museumpark Orientalis, Afrikamuseum, Nationaal Bevrijdingsmuseum 1944-1945 etc.). De gemeente is daardoor bijzonder geschikt voor diverse vormen

van recreatie, zoals wandelen en fietsen. Er zijn goede verbindingen met het nabijgelegen natuurgebied Sint-Jansberg alsook met Duitsland.

Onderstaande tabel geeft het aantal agrarische bedrijven per bedrijfstype naar hoofdtype aan. Hierbij moet worden opgemerkt dat er veel bedrijven met meerdere takken zijn.

Landbouwtellingen:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2011 in % van 2004*
Rundvee totaal	3586	3752	3265	3006	2920	2926	2792	2584	2764	2608	2827	2747	94
Melk- en fokvee totaal	2723	2781	2228	2175	1929	1870	1805	1585	1683	1773	1832	1829	95
Vlees- en weidevee totaal	863	971	1037	831	991	1 056	987	999	1 081	835	995	918	93
Varkens totaal	21154	20754	19055	19035	17172	17256	20973	21566	20854	15684	17840	17601	102
Kippen totaal	277690	370490	339420	343090	98000	324700	331450	334200	532988	271480	356450	297150	303
Paarden en pony's	235	232	238	264	273	331	330	313	425	345	386	516	189
Kalkoenen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Slachteenden	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Overig pluimvee	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Konijnen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	150	-	0
Edelpelsdieren	-	4750	4750	5850	2200	2200	1000	1000	1950	1000	900	900	41

Tabel 9 Aantal dieren en bedrijven (groter dan 3 nge) in Groesbeek in de periode 2000-2011 (bron: CBS).

* aantallen bedrijven en dieren 2011 zijn uitgedrukt in % van 2004 omdat 2004-2011 een stabiele trend weergeeft na de vogelpest en de opkoopregeling van varkens- en pluimveerechten.

Figuur: Tabel dieraantallen (PlanMER buitengebied Groesbeek, Arcadis, 2012)

Uit de tabel is op te maken dat het aantal agrarische bedrijven is afgenomen. Deze afname heeft met name betrekking op graas- en hokdierbedrijven.

Verder komen er ook nog andere bedrijven voor dan landbouwbedrijven, zoals agrarisch-technische hulpbedrijven, agrarisch verwante bedrijven, buitengebied gebonden bedrijven en niet-agrarische bedrijven. Ook komen er burgerwoningen voor.

4 Uitgangspunten plansystematiek

Dit hoofdstuk bevat de hoofdlijnen van het bestemmingsplan en beschrijft de uitgangspunten voor de gehanteerde plansystematiek bij de diverse thema's. De toelichting op de gehanteerde bestemmingen is opgenomen in hoofdstuk 5.

4.1 Uitgangspunten plansystematiek en planthema's

Voor het buitengebied van de gemeente Groesbeek zijn diverse planthema's van belang. Op basis van de gebieds- en beleidsanalyse en input vanuit de gemeente en betrokken externe organisaties worden deze planthema's hierna toegelicht, mede in relatie tot de voor gemeente Groesbeek gewenste beleidsmatige en planologisch - juridische uitwerking.

4.1.1 Land- en tuinbouw

Agrarische bouwvlakken

Toekenning

Ieder agrarisch bedrijf dat bedrijfsmatig een reële of volwaardige agrarische activiteit uitoefent (waarvan de bedrijfsomvang en het bedrijfstype kan worden vastgesteld), krijgt een bouwvlak. Voor de begrenzing van de bouwvlakken worden de 'verbale' bouwvlakken uit het vigerende bestemmingsplan als vertrekpunt genomen. Hierbij zijn verleende ontheffingen, wijzigingen en eventuele bedrijfsbeëindigingen meegenomen. Het resultaat is een bouwvlak met een omvang van in principe 2 ha, waarvan 50 % mag worden bebouwd, inclusief gebouwen, bouwwerken geen gebouwen zijnde, verhardingen, erven en tuinen, hetgeen neerkomt op 1 ha.

Indien een bouwvlak, vanwege eigendomssituatie of fysieke belemmeringen (bijvoorbeeld ingeklemd tussen bos) kleiner is dan 2 ha (maar altijd groter dan 1 ha) is op de verbeelding een percentage opgenomen dat overeenkomt met 1 ha bouwvlak. Aan een aantal bedrijven met concrete uitbreidingsplannen is een percentage toegekend op basis waarvan zij 1,5 ha bouwvlak mogen bebouwen, mits zij aan een aantal voorwaarden voldoen. Deze voorwaarden hebben betrekking op het type bedrijf, de volwaardigheid en het toekomstperspectief. Voor deze bedrijven is voorafgaand aan het bestemmingsplan een positief collegebesluit genomen. Alle gebouwen en overige bouwwerken en voorzieningen moeten binnen het bouwvlak liggen.

Naast het onderscheid in omvang, wordt er een onderscheid gemaakt in type agrarisch bedrijf. De (intensieve) kwekerijen (ik) en de intensieve veehouderijen (iv) zijn specifiek aangeduid.

De bouwvlakken zijn voorafgaand aan de formele bestemmingsplanprocedure voorgelegd aan de agrarisch ondernemers. Eventuele aanpassingen op bijvoorbeeld de vorm zijn verwerkt in dit bestemmingsplan.

Om voldoende flexibiliteit te kunnen bieden in de komende planperiode is tevens een wijzigingsbevoegdheid opgenomen om, indien voldaan wordt aan de in de regels opgenomen voorwaarden, het bouwvlak van vorm te veranderen mocht dit noodzakelijk zijn voor de bedrijfsvoering.

Uitbreiding

Via afwijking kan vergroting van het bebouwde oppervlakte plaatsvinden naar 1,5 ha. Bedrijven die rechtstreeks 1,5 ha mogen bebouwen zijn als zodanig aangeduid. Een voorwaarde is de noodzaak van uitbreiding voor de agrarische bedrijfsontwikkeling. Bij de uitbreiding dient verder onder meer sprake te zijn van landschappelijke inpassing met inheemse soorten, welke dient te zijn afgestemd op de waarden van het betreffende deelgebied waarin het bedrijf is gelegen. Tevens dient het college van burgemeester en wethouders te hebben ingestemd met het landschappelijk inpassingsplan. Deze deelgebieden zijn nader beschreven in hoofdstuk 3. Met deze regeling is aangesloten bij de regeling van het vigerend bestemmingsplan.

Omschakeling naar niet-agrarische functies en wonen

Op basis van het functieveranderingsbeleid zoals beschreven in hoofdstuk 2 is omschakeling van een agrarisch bedrijf naar niet-agrarische functies of wonen onder voorwaarden mogelijk. Deze mogelijkheid wordt verder uitgewerkt bij het functieveranderingbeleid, zie hierna.

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven

Nieuwvestiging van agrarische bedrijven is op basis van dit bestemmingsplan niet mogelijk.

Paardenhouderijen

Met betrekking tot paardenhouderijen wordt onderscheid gemaakt tussen productie- en gebruikgerichte paardenhouderijen. Productiegerichte paardenhouderijen betreffen fokbedrijven en bedrijven voor het gebruiksklaar maken van paarden. Een productiegerichte paardenhouderij is vergelijkbaar met elk ander (grondgebonden) agrarisch bedrijf en daarmee toelaatbaar op een agrarische bouwvlak.

Gebruiksgerichte paardenhouderijen worden onderverdeeld in dienstverlenende paardenhouderijen en het houden van paarden en pony's voor eigen gebruik. De gebruikgerichte paardenhouderij kent agrarische en niet-agrarische aspecten. De verschillende vormen van paardenhouderijen kunnen voorkomen als volwaardig bedrijf of als neventak naast andere (agrarische) takken. De gebruikgerichte

paardenhouderijen in het plangebied zijn opgenomen in de bestemming Gemengd – 1, evenals manege's.

Via het toepassen van de wijzigingsbevoegdheid naar niet-agrarische functies is het mogelijk om als agrarisch bedrijf, onder voorwaarden, om te schakelen naar een gebruikgerichte paardenhouderij.

Het realiseren van rijbakken binnen het bouwvlak of bestemmingsvlak van bijvoorbeeld Gemengd – 1 is mogelijk op basis van de regeling voor bouwwerken geen gebouw zijnde. Voor het realiseren van een rijbak buiten het bouwvlak of het bestemmingsvlak 'Gemengd – 1', 'Recreatie – 1' of 'Wonen' is een specifieke regeling opgenomen. Voorwaarden zijn dan onder andere: direct grenzend aan het agrarisch bouwvlak of het bestemmingsvlak maximum oppervlakte van 800 m² en geen lichtmasten toegestaan.

Bedrijfswooning(en)

Bestaande bedrijfswooningen zijn als zodanig bestemd. De omvang mag niet meer bedragen dan 750 m³. Voor zover de bestaande inhoud meer bedraagt, geldt deze bestaande inhoud als maximum. Alleen uitbreiding van de bestaande woning voor inwoning van het tweede bedrijfshoofd is mogelijk (conform het vigerende bestemmingsplan).

Bij niet-agrarische bedrijven is een tweede bedrijfswooning niet toegestaan.

Bij alle bedrijfswooningen is het uitoefenen van een aan-huis-gebonden beroep/bedrijf toegestaan tot 30% van de oppervlakte van de woning tot maximaal 50 m². Verder is 80 m² aan bijgebouwen toegestaan.

Teeltondersteunende voorzieningen (TOV) en teeltondersteunende kassen

Het gebruik van TOV is van belang voor verlenging van het groeiseizoen, een meer gelijkmatige arbeidsverdeling en terugdringing van het gebruik van bestrijdingsmiddelen. Het kan consequenties hebben voor perceelsgebonden natuur- en landschapswaarden. De toelaatbaarheid van deze voorzieningen moet worden afgewogen op basis van natuurlijke, landschappelijke en agrarische motieven.

Teeltondersteunende voorzieningen zijn bijvoorbeeld uitgespreid afdek materiaal, afdek materiaal met ondersteunende constructie (lage, niet menstoegankelijke tunnels en tijdelijke menstoegankelijke tunnels), bestemd voor vollegrondsgroente-, fruit-, bloemen- en boomteelt van planten, die daarna in de volle grond verder groeien. Onderdeel van teeltondersteunende voorzieningen kunnen tunnelkassen zijn. Een tunnelkas is een kasconstructie dan wel platglasconstructie, geen gebouw zijnde, met een maximale hoogte van 2 m bestaande uit lichtdoorlatend en transparant materiaal en dienend tot het kweken of trekken van vruchten, bloemen of planten.

Gebouwde teeltondersteunende voorzieningen zijn uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak. Buiten het bouwvlak zijn in een aantal gebieden (uitgezonderd in

'open gebied', 'erosiedal', 'steilrand' en 'landschapselement') onder voorwaarden ook rechtstreeks tijdelijke overkappingen voor boomgaarden toegestaan. Daarnaast zijn via afwijking van de bouw- en/of gebruiksregels onder voorwaarden overige teeltondersteunende voorzieningen buiten het bouwvlak mogelijk.

Nevenactiviteiten bij agrarische bedrijven

Bestaande neventakken bij agrarische bedrijven zijn opgenomen in de Tabel Nevenactiviteiten in artikel 3. In het kader van verbrede plattelandsontwikkeling zijn verschillende nieuwe neventakken mogelijk binnen het bouwvlak bij agrarische bedrijven. Om altijd een afweging te kunnen maken ten aanzien van de activiteit en in relatie tot de omgeving(swaarden) is hiervoor een afwijking opgenomen. Caravanstalling is wel rechtstreeks toegestaan. De agrarische functie op het bouwvlak dient als hoofdfunctie aanwezig en herkenbaar te blijven en ten behoeve van de nevenactiviteit mag geen nieuwe bebouwing worden opgericht. Om het kleinschalige karakter van nevenactiviteiten in het buitengebied te waarborgen, mag maximaal 25% van het bebouwd oppervlak tot een maximum van 350 m² van de bedrijfsgebouwen voor nevenactiviteiten worden gebruikt, waarbij geldt dat hierbinnen per bouwvlak maximaal 50 m² verkoopvloeroppervlak aan productiegebonden detailhandel is toegestaan. Buitenopslag ten behoeve van de nevenactiviteiten is niet toegestaan.

Functieveranderingsbeleid

Door de beëindiging van agrarische bedrijven zullen (voormalige) agrarische bedrijfsgebouwen leeg komen te staan of een andere functie krijgen. De sloop van overtollige bedrijfsgebouwen wordt gestimuleerd. Bij hergebruik van vrijkomende (voormalige) agrarische bedrijfsbebouwing gaat de voorkeur uit naar hervestiging van een agrarische functie. Hergebruik voor wonen is aanvaardbaar, mits overtollige bedrijfsbebouwing wordt gesloopt. Hergebruik ten behoeve van een andere niet-agrarische functie is onder voorwaarden mogelijk. Uitgangspunt is dat het gaat aan om het buitengebied gebonden bedrijven

In dit kader is in het bestemmingsplan voor agrarische bedrijven een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het wijzigen naar:

- een niet-agrarische functie. Hierbij dient het bouwvlak te worden verkleind tot de voormalige agrarische bedrijfswoning met bijhorende tuinen, erven en verhardingen en resterende bedrijfsgebouwen. De oppervlakte aan niet-agrarische activiteiten mag niet meer bedragen dan 50% van de bestaande bedrijfsgebouwen en/of bijbehorende bouwwerken met een maximum van 500 m². Voor gebruikgerichte paardenhouderijen wordt een uitzondering gemaakt waarbij een grotere oppervlakte is toegestaan. Er zijn geen kantoorfuncties toegestaan.
- Wonen. Hierbij dient het bouwvlak te worden verkleind tot de voormalige agrarische bedrijfswoning met bijhorende tuinen, erven en verhardingen. De voormalige bedrijfsbebouwing dient te worden gesloopt, waarbij geldt dat:

- in geval van sloop van minimaal 750 m² aan bedrijfsbebouwing en/of bijbehorende bouwwerken dat 1 nieuwe vrijstaande woning is toegestaan;
- in geval van sloop van minimaal 1.500 m² aan bedrijfsbebouwing en/of bijbehorende bouwwerken 2 nieuwe vrijstaande woningen zijn toegestaan;
- Karakteristieke en/of monumentale bebouwing dient gehandhaafd te blijven. Karakteristieke en/of monumentale bebouwing mag worden hergebruikt voor wonen, waarbij geldt dat naast de bestaande (bedrijfs)woning:
  - de extra woonfunctie uitsluitend mag plaatsvinden in de karakteristieke en/of monumentale bebouwing;
  - het gehele gebouw mag worden gebruikt voor de woonfunctie;
  - de bestaande inhoud van het gebouw niet mag worden vergroot;
  - de toevoeging van de extra woonfunctie noodzakelijk is in verband met het herstel of de verbetering van de te beschermen cultuurhistorische en/of monumentale waarden;
  - de nieuwe wooneenheden en/of woningen na splitsing en/of toevoeging ieder een inhoud dienen te hebben van minimaal 300 m³.

Boerenkamers

Binnen agrarische bedrijfsgebouwen is het via afwijking mogelijk om maximaal 5 boerenkamers te realiseren ten behoeve van het bieden van recreatieve verblijfs- en overnachtingsmogelijkheden. De oppervlakte per boerenkamer mag niet meer dan 50 m² bedragen.

(Kleinschalig) kamperen

Kleinschalig kamperen als agrarische nevenactiviteit tot 15 kampeermiddelen is rechtstreeks mogelijk. Tot 25 kampeermiddelen (tenten, tentwagens, kampeer-auto's en/of caravans, dus geen stacaravans) is dit via een afwijking van de regels toegestaan. Uitbreiding naar 50 plaatsen is enkel onder voorwaarden mogelijk via wijziging. De mogelijkheden zijn gerelateerd aan de waarden in het gebied. Hierbij is feitelijk geen sprake meer van kleinschalig kamperen. De gronden die gebruikt worden ten behoeve van het kleinschalig kamperen dienen gelegen te zijn binnen of binnen een afstand van 100 m van het bouwvlak.

4.1.2 Niet- agrarische functies en Wonen

Niet-agrarische bedrijven

Van alle niet-agrarische bedrijven is het bestemmingsvlak uit het vigerend bestemmingsplan overgenomen, tenzij er aanleiding is dit bestemmingsvlak te wijzigen als gevolg van bijvoorbeeld een doorlopen vrijstellingsprocedure. De bedrijven, manege, detailhandel en horecavoorzieningen zijn bestemd als Gemengd 1. De musea, maatschappelijke functies en het conferentiecentrum zijn bestemd als Gemengd 2. Specifieke regelingen zijn overgenomen uit het vigerend bestemmingsplan.

Op basis van de Ruimtelijke Verordening Gelderland is uitbreiding met 20% mogelijk, tot een maximaal bedrijfsoppervlak van 375 m². Indien de bestaande oppervlakte reeds meer bedraagt is de uitbreidingsruimte gemiddeld circa 10 à

15% van het vigerend bestaand bebouwingsoppervlak. Deze oppervlaktematen zijn opgenomen in de tabel in de regels. De uitbreiding kan enkel door middel van een afwijking worden verleend. Bij niet-agrarische bedrijven is een tweede bedrijfswoning niet toegestaan.

Het is mogelijk om via een wijziging onder voorwaarden te veranderen van bedrijfsactiviteit. Hierbij geldt onder meer dat de oppervlakte aan bedrijfsbebouwing niet mag worden vergroot en dat het nieuw te vestigen bedrijf of de functie dient te leiden tot een gelijkblijvende dan wel vermindering van de milieubelasting ter plaatse.

Indien de activiteiten worden beëindigd is het mogelijk om onder voorwaarden te wijzigen naar de bestemming 'Wonen'. Hierbij is invulling gegeven aan het functieveranderingsbeleid.

Burgerwoningen

De gemeente gaat voor een woning uit van een maximale inhoud van 750 m³ (exclusief ondergrondse ruimten, zoals kelders). Indien de bestaande inhoud reeds meer bedraagt, geldt deze bestaande inhoud als de maximum toegestane inhoud. In het vigerende bestemmingsplan is een ruime definitie opgenomen van een 'woning'. Doordat ten gevolge hiervan ook vaak de deel onder de inhoud van de woning moest worden gerekend ontstonden er ongewenst grote woningen. Daarom is in dit nieuwe bestemmingsplan een meer beperkte definitie opgenomen van het begrip woning. Het doel is om te voorkomen dat ruimtelijk ongewenste effecten optreden.

Voor een bijgebouw geldt een maximale oppervlakte van 80 m². Kelders zijn uitsluitend onder het hoofdgebouw toegestaan. Voor de diverse bestaande specifieke woonvormen in het plangebied, zoals een aantal villa's, is een specifieke regeling opgenomen.

Bestaande recreatiewoningen zijn aangeduid en mogen behouden blijven op de bestaande locatie en in maximaal de bestaande omvang.

Bij de woonfunctie is een Bed&Breakfast voorziening toegestaan binnen de bestaande woning en bijbehorende bouwwerken. Het aantal logeereenheden mag niet meer bedragen dan 2 per woning en de totale oppervlakte aan logeereenheden mag niet meer bedragen dan 70 m².

Toevoeging van burgerwoningen door splitsing van het hoofdgebouw is onder voorwaarden toegestaan via wijziging. Reeds in het verleden gesplitste woningen (door splitsing van, via vrijstelling ontstane, woningen), mogen niet meer worden vergroot qua inhoud en derhalve ook niet meer worden gesplitst. Dit is, door middel van een aanduiding op de verbeelding en een daaraan gekoppelde regeling in de regels, vastgelegd. Bij splitsing mogen maximaal twee volwaardige woningen

ontstaan, met een inhoud van ten minste 350 m³ per woning. Na splitsing mogen de twee woningen niet worden gesloopt en worden vervangen voor twee vrijstaande woningen.

Aan-huis-gebonden beroepen/bedrijven

Bij alle bedrijfswoningen en burgerwoningen wordt via de bestemmingsregeling een beperkte oppervlakte aan-huis-gebonden beroep/bedrijf direct toegestaan. Het gaat dan om een oppervlakte 30% tot een maximum van 50 m².

Mantelzorg

Voor mantelzorg is het mogelijk om extra woonruimte te creëren. Dit mag echter niet leiden tot extra woningen in het buitengebied. Om die reden wil de gemeente deze extra woonruimte enkel toelaten in de bestaande (bedrijfs)woning. Op deze wijze wordt voorkomen dat er een nieuwe zelfstandige woning ontstaat. Er dient sprake te zijn van een aantoonbare zorgbehoefte vanuit het oogpunt van mantelzorg, tijdelijk van aard en tot een maximale oppervlakte van 80 m².

4.1.3 Recreatie

Recreatiebedrijven

Recreatiebedrijven en recreatieterreinen hebben een recreatiebestemming. Het type recreatie en de toegestane hoeveelheid is opgenomen in de tabel in de regels. Grote terreinen zoals recreatiepark Cantecleer (Recreatie – 2) en de golfbaan (Sport – Golfbaan) hebben ieder een eigen specifieke regeling gekregen.

Een bijzondere (extensieve) vorm van kamperen is natuurkamperen. Vanwege de ligging in gevoelig gebied is het in het plangebied aanwezige terrein geregeld in de bestemming 'Natuur'.

Vanuit een goede ruimtelijke ordening is het van belang dat recreatiewoningen hun recreatieve-toeristische functie behouden. Er is geen overgang van recreatiewoning naar woonbestemming mogelijk. Nieuwbouw en uitbreiding is alleen aanvaardbaar als dit gepaard gaat met een pakket van maatregelen tot zekerstelling van het recreatieve gebruik. Dit wordt gerealiseerd door de omvang van de woning te beperken en door de eis van bedrijfsmatige exploitatie. Bestaande recreatiewoningen zijn als zodanig aangeduid.

Recreatief medegebruik en recreatiewegen

Het (extensief) recreatief medegebruik, in de vorm van wandelen, fietsen, paardrijden en sportvissen, is in principe binnen alle verschillende gebiedsbestemmingen mogelijk via de bestemmingsomschrijving, dus ook bij natuur, agrarisch, water, et cetera. De bestaande recreatiewegen zijn aangeduid op de verbeelding. In de regels is een beschermende regeling opgenomen zodat het karakter van deze, meestal onverharde, wegen niet zo maar kan worden gewijzigd.

Kleinschalig kamperen, boerenkamers en Bed&breakfast

De uitwerking van kleinschalig kamperen en boerenkamers is opgenomen bij agrarische bedrijven onder 4.1.1. De uitwerking van Bed&Breakfast is opgenomen onder 4.1.2.

4.2 Uitgangspunten natuur, water en milieu

In het plangebied spelen verschillende natuur-, water- en milieuaspecten een rol van betekenis. Een groot deel van deze aspecten ligt in het verlengde van de landschappelijke onderlegger. Genoemde aspecten hebben een sterke relatie met het natuur-, water- en milieubeleid. In deze paragraaf wordt voorliggend ruimtelijk beleid afgewogen in relatie tot de natuur-, water- en milieuaspecten, ofwel omgevingsaspecten.

4.2.1 Natuurparagraaf

Ruimtelijke plannen moeten expliciet rekening houden met de aanwezige natuurwaarden. Deze waarden zijn als zodanig vastgelegd in Europees beleid, rijksbeleid en provinciaal beleid. Hierna wordt aangegeven hoe in dit plan rekening is gehouden met ecologische structuren, belangrijke gebieden en belangrijke soorten. Dit plan regelt alleen aanvullend op bestaande natuurbeleid.

Bescherming ecologische hoofdstructuur (EHS)

De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de EHS is geregeld in de provinciale Verordening. Het hoofddoel voor het ruimtelijk beleid voor de EHS is het bijdragen aan een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen, door bescherming, instandhouding en ontwikkeling van de aanwezige bijzondere ruimtelijke waarden en kenmerken. Om een samenhangend netwerk van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden te creëren en versnippering, vermesting en verdroging te voorkomen, moeten bestaande natuurgebieden vergroot worden, nieuwe natuurgebieden aangelegd worden en ecologische verbindingszones ontwikkeld en versterkt worden.

Binnen het EHS geldt de 'Nee-tenzij' benadering. Bestemmingswijzing is hier niet mogelijk als wezenlijke kenmerken/waarden in het gebied aangetast worden, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. In de streekplanuitwerking 'Kernkwaliteiten en omgevingscondities van de Gelderse ecologische hoofdstructuur' zijn de wezenlijke kenmerken en waarden gespecificeerd en onderscheiden in kernkwaliteiten en omgevingscondities, welke als toetsingskader dienen bij de 'Nee-tenzij' benadering.

De beleidskaart 'ruimtelijke structuur' geeft drie onderdelen van de EHS weer:

- EHS–natuur;
- EHS–verweving;
- EHS–verbinding.

De EHS-natuur bestaat uit bestaande natuurgebieden en gebieden met natuurontwikkelingsdoelstelling. EHS-verwevingsgebieden omvatten landgoederen onder de Natuurschoonwet, landbouwgebieden met natuurgebieden en landbouwgebieden met een hoge dichtheid aan natuur- en bouselementen.

In de EHS-verwevingsgebieden is natuur de belangrijkste functie. Zover de aanwezige natuurwaarden niet worden geschaad, is in dit gebied een duurzame ontwikkeling van grondgebonden land- en tuinbouw toegestaan. Verder kunnen hier ook extensieve recreatie en ruimte voor nieuwe landgoederen met de natuurwaarden worden verweven.

Voor de verbinding van de EHS-natuur en EHS-verweving zijn ecologische verbindingszones vastgelegd. Deze bestaan uit een schakeling van natuurelementen (stapstenen) die het multifunctionele gebied doorsnijden. Het gaat om smalle zones met een strategische ligging, waarvan de aanwezige waarden beschermd en versterkt (zoekzones) moeten worden.

In dit bestemmingsplan is de EHS uit de Verordening Gelderland op hoofdlijnen als volgt doorvertaald:

- EHS–natuur = 'Natuur'
- EHS–verweving = 'Agrarisch met waarden – natuur- en landschapswaarden'
- EHS–verbinding = EVZ

In de regels is hieraan een wijzigingsbevoegdheid naar natuur gekoppeld.

Bestaande bos- en natuurgebieden zijn dus bestemd als natuur, conform het vigerend bestemmingsplan, de ecologische hoofdstructuur (EHS)-natuur uit de provinciale Verordening en de feitelijke situatie. Voor deze gebieden is een omgevingsvergunning voor werken of werkzaamheden, geen bouwwerken zijnde opgenomen, die uitgaat van de aanwezigheid van kwetsbare soorten in deze gebieden.

Met het toekennen van de bouw- en bestemmingsvlakken binnen niet-natuurbestemmingen is rekening gehouden met de EHS. Tevens zijn bij uitbreiding en/of vormverandering randvoorwaarden gesteld.

Bescherming soorten (Flora- en faunawet)

De soortenbescherming is primair geregeld via de Flora- en faunawet. Deze wet voorziet in de bescherming van in het wild voorkomende inheemse plant- en diersoorten. Deze wet kent een algemene zorgplicht met verbodsbepalingen, gedragscodes en ontheffingen. Voor beschermde soorten is het behoud van hun leefgebied van levensbelang. De bescherming van soortgroepen vindt, waar nodig, plaats via aanduidingen binnen de verschillende gebiedsbestemmingen.

Verder is bij afwijkingen en wijzigingen als nadere eis opgenomen dat er geen negatieve effecten mogen zijn op aanwezige waarden.

Landschappelijke waarden

Aanwezige landschapswaarden worden beschermd via de gebiedsbestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden'. Tevens zijn waardevolle landschapselementen aangeduid als 'landschapselement'. Hieraan gekoppeld is een omgevingsvergunning voor het aanleggen opgenomen ter bescherming. Agrarisch grondgebruik is mogelijk indien er geen aantasting van de waarden plaatsvindt.

De deelgebieden, zoals ook opgenomen in het vigerend bestemmingsplan, zijn als gebiedsaanduiding verwerkt op de verbeelding en in de regels: Stuwwal, Noordelijk hellinggebied, Plateau, Noordelijk deel lage middengebied, Zuidelijk deel lage middengebied A, Zuidelijk deel lage middengebied B, Zuidelijk hellinggebied.

De beschrijving van de waarden wordt opgenomen bij de 'algemene aanduidingsregels' per gebiedsaanduiding. In de regels is een aantal afwijkingen en wijzigingsbevoegdheden gekoppeld aan de deelgebieden.

Er is gekozen voor 1 bestemming voor het agrarisch gebied, namelijk 'Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden'. Binnen deze bestemming zijn, naast de deelgebieden, de volgende specifieke waarden aangeduid binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en Landschapswaarden': erosiedal en open gebied. Tevens zijn steilranden en landschapselementen aangeduid en beschermd via een omgevingsvergunning voor het aanleggen.

Cultuurhistorie en archeologie

Aanwezige rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten worden als zodanig informatief aangeduid.

Archeologische monumenten, voor zover aanwezig, zijn als dubbelbestemming opgenomen. Gebieden met een middelhoge en hoge archeologische verwachtingswaarde hebben ook een dubbelbestemming. Voor de gebieden is een specifieke regeling opgenomen ter bescherming van de (indicatieve) waarden.

Op basis van de gemeentelijke Archeologische Waardenkaart worden de volgende gebieden bestemd:

– 'Waarde – Archeologische vindplaatsen'

Voor alle tot nu toe vastgestelde archeologische vindplaatsen op de archeologische beleidsadvieskaart die als resten van nederzettingen en/of begraving zijn weergegeven, geldt dat behoud van de bestaande situatie gewenst is. Dit geldt niet voor losse vondsten. Indien behoud niet mogelijk is en archeologische vindplaatsen worden bedreigd door geplande maatregelen, wordt nader onderzoek (inventariserend veldonderzoek waardering) geadviseerd. Dit

geldt dus voor vindplaatsen in gebieden met een hoge, middelmatige en lage archeologische verwachting. Het geldt ook voor terreinen van archeologische betekenis. Het geldt niet voor vindplaatsen waarvan de waarde reeds bekend is, dat wil zeggen de wettelijk beschermde rijksmonumenten en de terreinen van hoge archeologische waarde. Aan de hand van de resultaten van het nader onderzoek zal het bevoegd gezag het vervolgtraject moeten bepalen als het gaat om besluitname in het kader van ruimtelijke ordening. Voor de vindplaatsen die als losse vondsten op de kaart zijn weergegeven, gelden geen restricties ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen of bodemingrepen. Voor besluitname in het kader van de Monumentenwet 1988 (c.q. de wettelijk beschermde rijksmonumenten) is de RCE de bevoegde instantie.

– ‘Waarde – Archeologische verwachtingswaarden’

Hierbinnen vallen de gebieden met hoge en middelmatige verwachting. Het streven is behoud in huidige staat (streven naar extensieve vormen van grondgebruik).

Bodemingrepen dieper dan de huidige bouwvoor dienen te worden vermeden. Bij de planvorming en voorafgaand aan vergunningverlening dient vroegtijdig archeologisch veldonderzoek (inventariserend archeologisch onderzoek) plaats te vinden en moet gestreefd worden naar inpassing van terreinen met een archeologische status. In de gebieden met lage verwachting is het streven naar behoud in huidige staat niet vereist. Bij uitvoering van grondwerkzaamheden wordt aanbevolen deze archeologisch te begeleiden.

De gemeente laat in de 1^e helft van 2013 een cultuurhistorische Waardenkaart opstellen. De resultaten hiervan zullen te zijner tijd in dit bestemmingsplan worden verwerkt. PM

4.2.2 Waterparagraaf

Het rijk heeft voor belangrijke ruimtelijke plannen de opstelling van een waterparagraaf verplicht gesteld. Hierin wordt verwoord hoe er in het plan met water en ruimte rekening wordt gehouden (met name veiligheid en wateroverlast), mede in relatie tot de waterhuishouding en het waterbeleid.

Watersysteem en waterketen

Het grondwatersysteem omvat infiltratiegebieden, intermediaire gebieden en kwelgebieden. Het gebied kent verdroogde gebieden. Het oppervlaktewatersysteem omvat hoofdwaterlopen en haarvaten. Voor de waterketen zijn de volgende onderdelen ruimtelijk relevant: hoofdleidingen voor afvalwater en de aanwezige riool-waterzuiveringsinstallatie.

Waterbeleid en waterbeheer

Het waterbeleid is vastgelegd in het provinciaal waterhuishoudingsplan en het waterbeheerplan van het waterschap. In het waterhuishoudingsplan staat het provinciaal waterbeleid uitgewerkt (onder andere voor wat betreft het

grondwaterbeheer). In het waterbeheerplan van het Waterschap staat het waterbeleid van deze (oppervlakte)waterbeheerder binnen het betrokken stroomgebied. Genoemd beleid is actief betrokken bij dit plan. Zie hoofdstuk 2.

Water in het plan

Het waterbeleid en het watersysteem vormen samen het uitgangspunt voor voorliggend plan, onder andere via de doorvertaling van de aanwezige (water)functies. Bij de situering van bestemmingen is rekening gehouden met het aspect water. In het plan zit de bestemming water. Vennen en poelen zijn beschermd binnen de betreffende gebiedsbestemming. Dit plan heeft in principe geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding.

Verder is van belang te melden dat bestaande regelgeving van provincie en waterschap, zoals vigerende water- en milieuverordeningen, de keur(en), de legger en eventueel peilbesluit(en) een separaat toetsingskader vormen. De keur van het waterschap bevat onder andere bepalingen ten behoeve van de bescherming en het beheer en onderhoud van watergangen en oppervlaktewater. In het plan zijn geen bepalingen opgenomen die dubbelop zijn, dan wel indruisen tegen deze regelgeving. Normale waterstaatskundige werkzaamheden zijn uitgesloten van een omgevingsvergunningplicht.

Natte natuur

Ter bescherming van de natte natuurwaarden zijn hydrologische beschermingsgebieden noodzakelijk voor waterafhankelijke landnatuur en beschermingszones in verband met de waterkwaliteit. De waarden van natte natuur zijn vaak zo sterk afhankelijk van de omgeving dat natuur en directe omgeving als één geheel te beschouwen zijn.

Voor wat betreft de significante aantasting in het nee-tenzij-beleid geldt voor de natte delen van de Ecologische hoofdstructuur en de SED-wateren (Specifieke Ecologische Doelstelling) dat ruimtelijke ingrepen/ontwikkelingen niet mogen leiden tot verlaging van de grondwaterstand in en om de natte natuur of (bij wateren) tot verslechtering van de waterkwaliteit en aantasting van de morfologie van de beken en waterlopen. De mate waarin andere functies zich kunnen ontwikkelen wordt bepaald door de omvang van de effecten op de natuur.

Bestaande agrarische bedrijfsvoering wordt door deze zones niet direct belemmerd. De natte natuurparel De Bruuk heeft een specifieke bestemming 'Natte natuur'. Tevens heeft dit gebied een beschermingszone welke is geregeld via een dubbelbestemming. Dit geldt ook voor de Sint-Jansberg welke op basis van de beschermingskaart van het Streekplan is aangemerkt als natte natuur kerngebied met de daarbij behorende beschermingszone. Hier zijn beide gebieden als dubbelbestemming opgenomen.

Drinkwater

Het doel van grondwaterbeschermingsgebieden is er voor te zorgen dat het grondwater op eenvoudige wijze kan worden gebruikt voor de bereiding van drinkwater. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in waterwingebieden (begrensd door de zogenaamde 1-jaarszone) en grondwaterbeschermingsgebieden (begrensd door de zogenaamde 25-jaarszone (De grens van het grondwaterbeschermingsgebied wordt bepaald door de verblijfstijd van 25 jaar. Dit betekent dat een waterdeeltje vanaf de grens van het grondwaterbeschermingsgebied er tenminste 25 jaar over doet om de putten te bereiken.).

Voor de drinkwaterwinningen Heumensoord en Muntberg bestaan drie beschermingszones: het waterwingebied, het grondwaterbeschermingsgebied en het intrekgebied. Gemeenten zijn niet verplicht het intrekgebied in hun bestemmingsplannen op te nemen en er is derhalve ook voor gekozen dit in voorliggend bestemmingsplan niet te doen. Voor de waterwingebieden en de grondwaterbeschermingsgebieden is een passende regeling opgenomen als milieuzone.

De waterwingebieden omvatten de directe omgeving van het puttenveld. Het belang van de waterwinning is hier zo evident, dat het projecteren van andere bestemmingen, niet mogelijk is. De mogelijkheden tot uitbreiding van reeds aanwezige bebouwing (anders dan voor de waterwinning) zijn tot het uiterste beperkt.

In het overige deel van de grondwaterbeschermingsgebieden (de 25-jaarszones) zijn nieuwe bestemmingen met grotere grondwaterrisico's dan bestaande niet acceptabel. Uitbreiding van bestaande activiteiten mag ook geen hoger risico opleveren (stand still principe). Er wordt gestreefd naar vermindering van risico's.

Watertoets en wateradvies

De waterbeheerder is geïnformeerd over de herziening van het plan. Er is hierbij gevraagd informatie aan te leveren met betrekking tot het watersysteem in relatie tot ruimtelijk relevante zaken, die ook verschaft is.

4.2.3 Milieuparagraaf

Het ruimtelijk beleid en milieubeleid hebben raakvlakken. Kwaliteiten, waarden en functies hangen samen met het fysieke milieu (bodem, water, lucht). Het milieu stelt enerzijds randvoorwaarden aan de ruimtelijke ordening. De milieukwaliteit kan anderzijds verbeterd worden door ruimtelijke ordening.

Geluid

Wegverkeer

Conform de Wet geluidhinder heeft iedere weg (behalve 30 km zones en wegen die als woonerf zijn ingericht) een onderzoekzone waarbinnen een akoestisch

onderzoek dient te worden verricht indien de bouw van geluidsgevoelige bebouwing (objecten) mogelijk wordt gemaakt. Deze mogelijkheid kan direct (conform de bestemming) en/of indirect (bijvoorbeeld via een wijzigingsbevoegdheid) in het bestemmingsplan worden opgenomen. Het beleid is erop gericht dat alle geluidsgevoelige bebouwing voldoet aan de grenswaarde. Indien dit niet overal mogelijk is kan, onder voorwaarden, een hogere waarde worden vastgesteld. Bij het opstellen van een bestemmingsplan dient nagegaan te worden op welke locaties mogelijkheden tot de bouw van geluidsgevoelige bebouwing worden geboden, waarna onderzocht wordt of deze locaties binnen de onderzoekszone van een (spoor)weg vallen. Indien dit het geval is, dient een akoestisch onderzoek verricht te worden.

Industrielawaai

Ten noordwesten van Groesbeek bevindt zich een motorcrossterrein. De lawaaicontour overlapt voor een deel het plangebied. Binnen de geluidscontour zal in geval van nieuwe geluidgevoelige objecten tevens aan de regels van de Wet geluidhinder voldaan moeten worden. Dit is verwerkt in de regels van het plan.

Externe Veiligheid

De gemeente heeft de plicht externe veiligheid mee te wegen in de besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen. De basis voor de afweging rond externe veiligheid bestaat uit twee onderdelen: het toetsen van de afstanden van het plaatsgebonden risico (PR) tot (beperkt) kwetsbare objecten en het verantwoorden van het groepsrisico (GR). Dit geldt voor zowel de risico's die uitgaan van bedrijven als voor de risico's die uitgaan van het transport van gevaarlijke stoffen.

De juridische basis voor de verantwoording van het risico voor dit bestemmingsplan is gegeven in het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi en voor transport in de Circulaire Risico Normering Vervoer Gevaarlijke Stoffen (CRNVGS) en het Besluit Externe Veiligheid Buisleidingen (BEVB).

Risico's in het plangebied

In het plangebied liggen 2 LPG-tankstations en een recreatiebedrijf met een 18 m³ propaantank die allen onder het Bevi vallen. Daarnaast loopt er een hogedrukaardgastransportleiding door het gebied die eindigt in een gasverdeelstation net buiten het plangebied.

Plaatsgebonden risico

Beide LPG-tankstations hebben een beperkte doorzet per jaar van minder dan 1000 m³ die in de vergunning is vastgelegd. Hieruit volgt op grond van de Regeling Externe Veiligheid Inrichtingen (REVI) een PR-contour van 45 meter rond het vulpunt, 25 meter rond de opslagtank en 15 meter rond het afnamepunt. In deze contouren liggen geen kwetsbare objecten en deze worden op basis van het bestemmingsplan ook niet mogelijk gemaakt.

Om de PR-contour voor het recreatiebedrijf de Cantecleer te berekenen is een QRA uitgevoerd met het programma Safeti-NL (Zie bijlage 2: QRA Propaanopslag Camping Cantecleer, maart 2013). De propaantank van 18 m³ heeft een PR-contour (10-6) van ongeveer 35 meter. Deze contour ligt niet over het naburige bouwkveld van Biesseltsebaan 28. Binnen de contour zijn geen (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig en deze worden ook niet mogelijk gemaakt.

Door het plangebied loopt een ondergrondse hogedruk-aardgastransportleiding (N-576-73) van 6 inch en een druk van 40 bar. Deze leiding heeft een PR-contour van 0 meter. Ter waarborging van de bedrijfszekerheid van de leiding en bescherming van de omgeving geldt een belemmerende zone van 4 meter aan weerszijde van de leiding die ook op de verbeelding is aangegeven.

De conclusie is dat het plaatsgebonden risico de planvorming niet beïnvloedt.

Groepsrisico

Binnen het invloedsgebied van de drie Bevi-inrichtingen dient het groepsrisico te worden verantwoord. Per bedrijf zullen de volgende aspecten van de groepsrisicoverantwoording worden beschouwd:

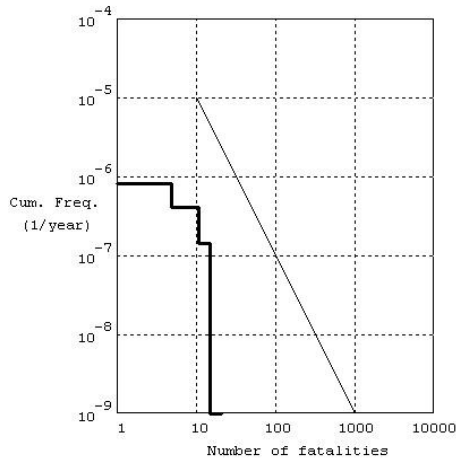
- a. de personendichtheid binnen invloedsgebied;
- b. de hoogte van het huidige en toekomstige groepsrisico en de ligging daarvan ten opzichte van de oriëntatie waarde;
- c. de mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van het groepsrisico in de nabije toekomst;
- d. noodzaak van de ontwikkeling op deze risicovolle locatie moet worden aangetoond;
- e. de zelfredzaamheid van de personen in de directe omgeving van de risicobron;
- f. de mogelijkheden van het bestrijden van een incident.

Onderdeel d., nut en noodzaak, is voor het onderhavige conserverende bestemmingsplan niet aan de orde aangezien er geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt.

In 2005 heeft de LPG-branche een convenant gesloten, waarin onder andere het voorzien van tankwagens met een hittewerende coating als maatregel is opgenomen. Deze maatregelen zijn nog niet geborgd in wetgeving. Om die reden is het niet toegestaan deze maatregelen mee te nemen als onderdeel van de verantwoordingsplicht. Wel kan, buiten de groepsrisicoverantwoording op basis van artikel 13 van het Bevi, worden aangegeven dat met de betreffende ondernemer bekeken zal worden of het mogelijk is alleen te worden bevoorrad door Nederlandse leveranciers. De tankwagens van alle Nederlandse LPG leveranciers zijn uitgerust met een hittewerende coating. Dit verlaagt het risico aanzienlijk doordat de brandweer daarmee meer tijd krijgt om een warme Blevé te voorkomen.

Garage Oomen (Herwendaalseweg 59)

- a. Gedurende de dag is de dichtheid van personen 70/ha waarvan ongeveer 45/ha van de basisschool. Dit wordt incidenteel verhoogd met de bezoekers van de discotheek (maximaal 200/ha erbij).
- b. Voor LPG tankstations Oomen is een QRA opgesteld in december 2005 door Royal Haskoning. Het groepsrisico bij Garage Oomen ligt ruim onder de oriëntatiewaarde. Zie onderstaande figuur.

- c. Het groepsrisiconiveau kan verder omlaag worden gebracht door het vastleggen van venstertijden voor de levering van het LPG in de vergunning van garage Oomen. Hierbij zal rekening gehouden moeten worden met het leveren na sluitingstijd van de nabij gelegen school. De Omgevingsdienst Regio Nijmegen zal worden verzocht om namens de gemeente Groesbeek Garage Oomen venstertijden op te leggen mits het de bedrijfsvoering niet onevenredig schade toebrengt.
- d. Zie hierboven.
- e. Volgens het advies van de Veiligheidsregio Gelderland Zuid (zie bijlage 1: dd. 18 juli 2013, kenmerk VR/BRW/3128/SH) zijn er voldoende mogelijkheden om te vluchten. De veiligheidsregio adviseert de gemeente daarnaast haar burgers actief te informeren over de risico's in de directe omgeving van de risicobron.
- f. In de nabijheid is voldoende bluswater beschikbaar (zie advies Veiligheidsregio) voor een effectieve inzet voor de rampenbestrijding. Het LPG-vulpunt is goed bereikbaar.

Total Fina (Nieuweweg 5)

- a. De dichtheid in het invloedsgebied van LPG tankstation Total Fina is 0 personen /ha.
- b. Het groepsrisico bij Total Fina is nul en blijft nul omdat geen ontwikkelingen door het huidige bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt.

De Cantecleer (Biesseltsebaan 30)

- a. De dichtheid van het aantal aanwezige personen ligt op ongeveer 30 personen per ha. Het overgrote deel (80%) hiervan wordt gevormd door de bezoekers van congrescentrum De poort.
- b. Voor de berekening van het groepsrisico rond de 18 m³ propaantank van recreatiebedrijf Cantecleer is een QRA uitgevoerd (QRA Propaanopslag Camping Cantecleer, maart 2013). Het groepsrisico is berekend binnen het invloedsgebied van 312 meter. De oriëntatiewaarde wordt met een factor 1,4 overschreden. Deze overschrijding van de oriëntatiewaarde is in strijd met de beleidsvisie externe veiligheid zoals die in de gemeente Groesbeek in 2006 is vastgesteld (Externe veiligheidsbeleid; Hoe veilig wil de Gemeente Groesbeek zijn?). Voor het landelijk gebied is daarin de ambitie neergelegd dat er geen overschrijding van de oriëntatiewaarde mag plaatsvinden in nieuwe situaties. Het vaststellen van een conserverend bestemmingsplan geldt juridisch als een nieuwe situatie. Fysiek is echter sprake van een al langere tijd bestaande situatie c.q. een overgangssituatie. In de visie staat al aangegeven dat in dergelijke situaties niet direct invulling kan worden gegeven aan de geformuleerde ambities. Dit is mede gezien het feit dat er tijdens het opstellen van de beleidsvisie nog niet duidelijk was dat de Cantecleer onder het Bevi zou gaan vallen. Bronmaatregelen dienen het risico onder de oriëntatiewaarde te brengen.
- c. Diverse bronmaatregelen zijn denkbaar die tot een verlaging van het groepsrisico kunnen leiden. het kappen van de vegetatie in de directe nabijheid van de opslagtank. Voorbeelden hiervan zijn:
  - het interpen van de propaantank of het ondergronds brengen van een nieuwe tank;
  - het realiseren van een aanvullende bluswatervoorziening;
  - een onderzoek naar de mogelijkheden het aansluiten van het bedrijf op het aardgasnet.Met recreatiebedrijf Cantecleer zal worden bekeken welke maatregelen genomen kunnen worden, gelet op proportionaliteit en de bedrijfsvoering, om het groepsrisico terug te brengen tot onder de oriënterende waarde (zie tevens het advies van de Veiligheidsregio).
- d. Zie hierboven.
- e. Bij de Cantecleer zijn waarschijnlijk onvoldoende mogelijkheden aanwezig om te schuilen. Wel is er voldoende ruimte om te vluchten. Door het actief voorlichten van de gebruikers van het gebied kan bij de aanwezigen een beter risicobewustzijn ontstaan waardoor de zelfredzaamheid toeneemt.
- f. De bereikbaarheid van de propaantank is goed. De beschikbaarheid van bluswater is suboptimaal. Het verbeteren van de bluswatervoorziening is één van de maatregelen die met recreatiebedrijf Cantecleer wordt bekeken (zie ook punt c).

Hogedruk Aardgastransportleiding

De 1% letaliteitszone rond de buisleiding is aan weerszijde 70 meter. In 2012 is voor de gehele regio een berekening uitgevoerd van de risico's van aardgasleidingen waaronder ook aardgasleiding N-576-73. Het groepsrisico bleek 0 te zijn. Het huidige plan is conserverend en maakt geen ontwikkeling in de buurt van de leiding mogelijk. Een toename van het groepsrisiconiveau is derhalve uitgesloten. Een verdere verantwoording van het groepsrisico is daarom op grond van het BEVB niet noodzakelijk.

Conclusie

Zowel bij de risico's van bedrijven als van transport is er geen sprake van saneringssituaties ten aanzien van het plaatsgebondenrisico. Alleen in de buurt van de Cantecleer is er sprake van het overschrijden van de oriëntatiewaarde van het groepsrisico. Aangezien het hier om een bestaande situatie c.q. overgangssituatie gaat kunnen de ambities zoals in de beleidsvisie geformuleerd hier (nog) niet worden gerealiseerd. De gemeente Groesbeek zal zowel voor Garage Oomen als voor De Cantecleer in overleg met de betreffende bedrijven via het milieuspoor tot reductie van het groepsrisico trachten te komen.

In het licht van de te treffen maatregelen in het milieuspoor en mede gezien de slechts geringe overschrijding van de oriëntatiewaarde bij de Cantecleer wordt het groepsrisiconiveau aanvaardbaar geacht.

Plaatsgebonden risico

Het plaatsgebonden risico is de kans per jaar dat een persoon, die zich continu en onbeschermd op een bepaalde plaats in de omgeving van een activiteit bevindt, overlijdt ten gevolge van een ongeval met die activiteit. Hiervoor geldt dat een kans groter dan 1 op de miljoen per jaar (10⁻⁶/jaar) onacceptabel wordt geacht. De norm voor het plaatsgebonden risico (PR) is bij kwetsbare objecten een grenswaarde die niet mag worden overschreden. Bij beperkt kwetsbare objecten is de 10⁻⁶/jaar-norm een richtwaarde die alleen mag worden overschreden als daar gewichtige redenen voor zijn. Het is aan het lokale bevoegd gezag (de gemeente) om een invulling te geven aan het begrip 'gewichtige redenen'. Hierbij kan worden gedacht aan het toestaan van een extensief gebruikt terrein, zoals een sportveld of het opvullen van kleine open gaten in bestaand stedelijk gebied.

Groepsrisico

Het groepsrisico (GR) is de cumulatieve kans dat een (werkelijk) aanwezige groep van 10, 100 of 1.000 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het groepsrisico wordt weergegeven als een grafiek met het aantal personen op de horizontale as en de cumulatieve kans op overlijden op de verticale as. Het groepsrisico, dat wordt bepaald door het aantal personen binnen het invloedsgebied rondom een risicovolle inrichting of transportas, wordt gezien als een indicatie van de mogelijke de maatschappelijke ontwrichting als gevolg van een calamiteit. Voor het groepsrisico geldt geen norm maar een verantwoordingsplicht. Binnen deze verantwoordingsplicht moeten zowel kwalitatieve als kwantitatieve elementen worden beschouwd. Voor toetsing van de kwantitatieve elementen is een oriëntatiewaarde vastgelegd. Deze oriëntatiewaarde is een lijn in de hiervoor genoemde grafiek. Naarmate de groep mogelijke slachtoffers groter wordt, moet de kans op

zo'n ongeval kleiner zijn. Bij stationaire bronnen ligt de lijn op 10-5/jaar voor tien slachtoffers en 10-7/jaar voor 100 slachtoffers. Voor de transportmodaliteiten weg, spoor en water ligt de lijn op 10-4/jaar voor 10 slachtoffers en 10-6/jaar voor 100 slachtoffers.

Munitie

In Groesbeek is veel gevochten in de Tweede Wereldoorlog. Er zitten veel NGE's (Niet Gesprongen Explosieven) in de bodem. Hierover is door ECG (Explosive Clearance Group) voor heel Groesbeek een rapport opgesteld. Bij nieuwe ontwikkelingen dient hier rekening mee gehouden te worden.

Luchtkwaliteit

De wet van 11 oktober 2007 tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) is op 15 november 2007 in werking getreden. Het plan moet voldoen aan de eisen die daarin neergelegd zijn. In de op het 'Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' gebaseerde 'Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)' zijn categorieën van gevallen genoemd die in elk geval als 'niet in betekenende mate' (nibm) worden aangemerkt. Voor deze categorieën staat namelijk vast dat zij 'niet in betekenende mate' bijdragen, en hoeft er geen onderzoek verricht te worden. Het aantal van 1.500 woningen wordt echter bij lange na niet gehaald. Geconcludeerd kan worden dat het plan 'niet in betekenende mate' bijdraagt. Hiermee wordt voldaan aan artikel 5.16 lid c van de Wet milieubeheer. De luchtkwaliteitseisen leveren derhalve geen belemmeringen op voor dit bestemmingsplan.

Geurhinder

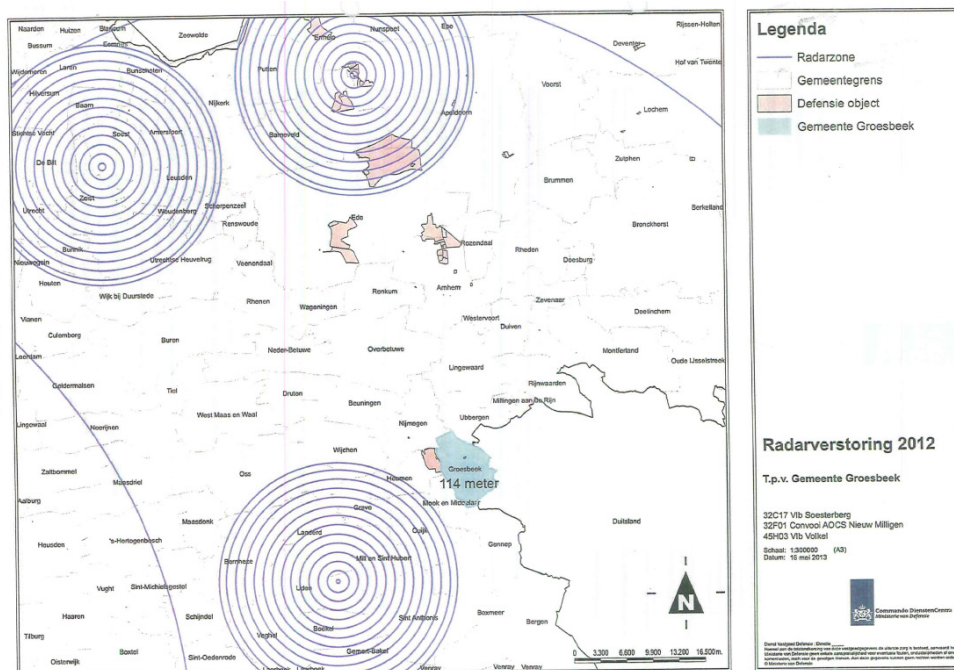
De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dieren-verblijven van veehouderijen. Deze wet geeft normen voor de geurbelasting op een geurgevoelig object. De uitwerking van geurbeleid op basis van de wet Geurhinder en veehouderij vindt eigenstandig plaats. De Wgv biedt gemeenten de mogelijkheid om binnen bepaalde grenzen af te wijken van de standaard geurnormen zoals gesteld in deze Wet. De afwijkende normen zijn in een gemeentelijke verordening vastgelegd, zie hoofdstuk 2.

Stiltegebieden en stiltebeleidsgebieden

In het noorden, noordoosten en zuiden van de gemeente zijn stiltegebieden gelegen (Westermeerwijk, hele Sint-Jansberg en De Bruuk). Deze gebieden zijn aangewezen in een provinciale verordening. Binnen de stiltegebieden wordt ernaar gestreefd geluidshinder te beperken of zelfs te voorkomen volgens het principe van stand still – step forward. Er is daarom geen nadere uitwerking opgenomen in het bestemmingsplan.

Radarverstoringsgebied vliegbasis Soesterberg en Volkel en vliegveld Nieuw Millingen

Het plangebied van voorliggend bestemmingsplan ligt in nabijheid van het radarverstoringsgebied van de vliegvelden Soesterberg, Volkel en Nieuw Millingen. Verspreid over Nederland staat een aantal militaire en burgerradarstations. Deze dienen ter beveiliging van het nationale luchtruim en voor de veilige afhandeling van het militaire en civiele luchtverkeer. Objecten hoger dan 114 meter boven NAP kunnen aanleiding geven tot verstoring van het radarbeeld. Zij kunnen derhalve niet worden toegestaan tenzij onderzoek aantoonde dat de mate van verstoring aanvaardbaar is. Om dit te borgen is in dit bestemmingsplan het radarverstoringsgebied beschermd, doordat de maximale bouwhoogte ruim onder de 114 meter is bepaald. Een nadere aanduiding op de verbeelding of een regeling in de regels is daarom niet opgenomen.

Figuur: Radarverstoring ter plaatse van de gemeente Groesbeek, (Commando Dienstencentra Ministerie Defensie, 2013)

Niet agrarische bedrijvigheid milieuzonering

De toelaatbaarheid van bedrijvigheid kan globaal worden beoordeeld met behulp van de methodiek van de VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering' (2009). In deze brochure is een bedrijvenlijst opgenomen, die informatie geeft over de milieukeurmerken van verschillende typen bedrijven. In de lijst is op basis van een aantal factoren (waaronder geluid, geur en gevaar) een indicatie gegeven van de afstand tussen bedrijven en hindergevoelige functies (zoals woningen) waarmee gemeenten bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening kunnen houden.

Milieuzonering is erop gericht een ruimtelijke scheiding aan te brengen tussen milieubelastende en milieugevoelige activiteiten. Over het algemeen gebeurt dit door de toelaatbaarheid van bedrijfsactiviteiten via de planregels te koppelen aan een zogenaamde Lijst van bedrijven.

In de VNG-brochure worden twee omgevingstypen onderscheiden, namelijk 'rustige woonwijk'/'rustig buitengebied' en 'gemengd gebied'. De indicatieve afstanden uit de bedrijvenlijst zijn de afstanden die moeten worden aangehouden tot de gevels van woningen in een 'rustige woonwijk'. Voor een 'gemengd gebied' mag deze afstand worden gecorrigeerd en kan de indicatieve afstand met één trede worden verlaagd. Een correctie is alleen mogelijk voor de aspecten geluid, geur en stof. Voor het aspect gevaar is verlaging van de indicatieve afstand niet mogelijk.

Door het opnemen van een zonering en een Lijst van bedrijven kan op bestemmingsplanniveau worden voorzien in voldoende afstand tussen hinderproducerende en hindergevoelige functies (grofmazige toetsing). Wanneer daadwerkelijk sprake is van de vestiging van een nieuw bedrijf vindt in het kader van de milieuvergunning (of de algemene regelgeving op het gebied van milieuhinder) altijd een nadere (fijnmazige) toetsing plaats.

De niet-agrarische bedrijven die in het plangebied zijn gevestigd, vallen binnen de bestemming 'Gemengd 1'. Dit betreft bestaande situaties. Nieuwe bedrijven of andere bedrijfsactiviteiten zijn enkel via een wijzigingsbevoegdheid mogelijk en enkel toegestaan in de milieucategorieën 1 en 2. In het algemeen geldt dat bedrijvigheid in deze categorieën goed inpasbaar is en dat hinder naar omringende woningen relatief eenvoudig is te voorkomen. De toelaatbaarheid van bedrijven is gekoppeld aan een Lijst van bedrijven. In de Lijst van bedrijven is een selectie gemaakt van toegestane bedrijven. Fysiek onmogelijke activiteiten (bijvoorbeeld railgebonden bedrijvigheid) en ongewenste functies zijn uit de lijst gefilterd.

Milieu-effectrapportage (plan-m.e.r.) (zie ook bijlage 3)

M.e.r.-plicht

Het bestemmingsplan Buitengebied is voornamelijk conserverend van aard. Echter is het bestemmingsplan Buitengebied m.e.r.-plichtig omdat het bestemmingsplan kaderstellend is voor activiteiten, in dit geval veehouderij en recreatie, die zijn genoemd in het Besluit m.e.r. Daarnaast is er sprake van m.e.r.-plicht omdat er een Passende Beoordeling op basis van de Natuurbeschermingswet 1998 noodzakelijk is. Deze Passende Beoordeling is noodzakelijk omdat er mogelijk sprake is van beïnvloeding van Natura 2000-gebieden die vallen onder de bescherming van de Vogel- en Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet 1998.

Procedure voor dit MER

Nadat de gemeente Groesbeek eerst aan de hand van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau advies heeft ingewonnen, is vervolgens het MER opgesteld. De gemeente voegt dit MER toe bij het voorontwerp bestemmingsplan. Hiermee zijn de milieueffecten van het plan en de effecten van eventuele alternatieven inzichtelijk gemaakt. Het ontwerp-bestemmingsplan en het MER worden formeel ter inzage gelegd met de mogelijkheid tot het inbrengen van zienswijzen. Vervolgens worden de milieugevolgen, de alternatieven en de ingebrachte zienswijzen en adviezen meegewogen bij de vaststelling van het plan.

Relatie met bestemmingsplan

Het huidige bestemmingsplan maakt geen onderscheid tussen veehouderijen en niet-veehouderijen. Het was ook niet de bedoeling dat onderscheid te maken in het nieuwe bestemmingsplan. Omdat het toestaan van veehouderijen en ook uitbreidingsmogelijkheden daarvoor leidt tot de mogelijkheid van substantiële aantasting van de aanwezige Natura 2000-gebieden, is een MER uitgevoerd. In het kader van het MER zijn diverse alternatieven gezien. Hieruit blijkt dat elke vorm van uitbreiding van de feitelijk aanwezige veestapel in onze gemeente die leidt tot een verhoging van de ammoniakemissie, leidt tot de substantiële aantasting van de Natura 2000-gebieden. Dat betekent dus dat ook de geldende uitbreidingsmogelijkheden in het vigerende bestemmingsplan niet zonder meer gehandhaafd kunnen blijven. Het is dan ook niet mogelijk om zonder meer de geplande uitbreidingsmogelijkheden te handhaven

Op grond van de Natuurbeschermingswet is het voor een individueel bedrijf mogelijk om een vergunning te verkrijgen op basis van de vergunde veebezetting op 7 december 2004. Dat is de datum waarop de meeste relevante Natura 2000-gebieden zijn aangewezen. Indien een bedrijf wenst uit te breiden ten opzichte van de vergunde situatie in 2004 dan kan dat alleen maar als daarvoor een vergunning wordt verleend op basis van de Nb-wet. Uitbreiden is toegestaan op basis van die wet als de ammoniakemissie hetzelfde blijft. Dat kan doordat het bedrijf voorzieningen treft (b.v. emissiearme stallen, bijvoorbeeld door toepassen van luchtwassers) en/of een ander bedrijf saneert en/of via de provinciale depositiebank mogelijkheden verwerft om te groeien.

Voorstellen bestemmingsplan n.a.v. het MER

	Bouwvlak bij recht	Max. bouwmogelijkheid bij recht	Afwijking max. bouwmogelijkheid	Afwijking gebruik	Wijziging max. bouwmogelijkheid
Vigerend bp alle bedrijven		1 ha.	1,5 ha		2 ha. (alleen binnen bestemming Agrarisch gebied)
Nieuw bp alle bedrijven m.u.v. veehouderijen	2 ha	1 ha, art. 3.5.2. regels	1,5 ha., art. 3.4.2.		vervallen
Nieuw bp alle veehouderijen m.u.v. 20 grondgebonden veehouderijen	2 ha	1 ha MAAR de veestapel mag tov vergunde situatie in 2004 niet groeien, art. 3.5.2.	1,5 ha, art. 3.4.2. MAAR de veestapel mag tov vergunde situatie in 2004 niet groeien, art. 3.5.2.	art 3.6.1.	
8 grondgebonden veehouderijen	2 ha	1,5 ha MAAR bestaande veestapel mag t.o.v. 2004 niet uitbreiden tenzij er voor vaststelling bestemmingsplan een Nb-wetvergunning is verleend; dit heeft (nog) geen weerslag in het bestemmingsplan aangezien er (nog) geen sprake is van dergelijke Nb-wetvergunning(en)			
12 grondgebonden veehouderijen	2 ha	1 ha. MAAR bestaande veestapel mag t.o.v. 2004 niet uitbreiden tenzij er voor vaststelling bestemmingsplan een Nb-wetvergunning is verleend; dit heeft (nog) geen weerslag in het bestemmingsplan aangezien er (nog) geen sprake is van dergelijke Nb-wetvergunning(en)	1,5 ha, art. 3.4.2. MAAR de veestapel mag tov vergunde situatie in 2004 niet groeien, art. 3.5.1.	art 3.6.1.	

5 De bestemmingen

Door de gemeente Groesbeek is op basis van een volledige inventarisatie van de nu geldende bestemmingen (en aanduidingen) in het buitengebied van de gemeente en de doorlopen vrijstellingen en wijzigingen geïnventariseerd welke voorkomende bestemmingen en aanduidingen in het nieuwe bestemmingsplan moeten worden opgenomen.

De verschillende functies zijn conform de naamgeving en codering vanuit de SVBP2008 (Standaard Vergelijkbare Bestemmingsplannen) en de PRBP2008 (Praktijkrichtlijn Bestemmingsplannen) opgenomen in dit nieuwe bestemmingsplan. Bij het opstellen van het bestemmingsplan is tevens aansluiting gezocht bij de in de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening geformuleerde uitgangspunten.

Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden (AW-NL)

Het overgrote deel van de landbouwgronden is in deze bestemming opgenomen. Gekozen is voor deze bestemming omdat het hele plangebied is aangemerkt als waardevol (nationaal) landschap. Specifieke waarden zijn specifiek aangeduid als 'landschapselement', 'erosiedal', 'open gebied' en 'steilrand'. Hieraan gekoppeld is een omgevingsvergunning voor het aanleggen opgenomen ter bescherming. Zie voor een nadere uitwerking ook paragraaf 4.2.1.

De deelgebieden, zoals ook opgenomen in het vigerend bestemmingsplan, zijn als gebiedsaanduiding verwerkt op de verbeelding en in de regels: Stuwwal, Noordelijk hellinggebied, Plateau, Noordelijk deel lage middengebied, Zuidelijk deel lage middengebied A, Zuidelijk deel lage middengebied B, Zuidelijk hellinggebied. De beschrijving van de waarden wordt opgenomen bij de 'Algemene aanduidingsregels' per gebiedsaanduiding. In de regels is een aantal afwijkingen en wijzigingsbevoegdheden gekoppeld aan de deelgebieden.

Agrarische bedrijven zijn door middel van een bouwvlak aangegeven in de agrarische gebiedsbestemmingen.

Gemengd 1 en 2

Deze bestemming is toegekend vanwege de bestaande bedrijvigheid op deze gronden. Het betreft hier niet-agrarische bedrijvigheid. De verschillende bedrijfstypen worden geregeld in Gemengd 1 en in Gemengd 2. In de regels is een tabel opgenomen waarin de doeleinden per adres zijn gespecificeerd. De bedrijven, manege en horecavoorzieningen zijn bestemd als Gemengd 1. De musea, maatschappelijke functies en het conferentiecentrum zijn bestemd als Gemengd 2. Specifieke regelingen zijn overgenomen uit het vigerend bestemmingsplan. De in het plangebied voorkomende nutsbedrijven en nutsvoorzieningen zijn aangeduid als 'nutsvoorziening'.

Groen (G)

Binnen deze bestemming zijn de openbare groenvoorzieningen opgenomen welke afkomstig zijn uit het bestemmingsplan voor het motorcrossterrein. Binnen deze groenvoorzieningen worden tevens paden, speelvoorzieningen, voorzieningen voor de verkeersgeleiding, parkeervoorzieningen alsmede de kleinere voorzieningen van openbaar nut en water en waterhuishoudkundige voorzieningen toegestaan.

Natuur (N)

Deze bestemming betreft de gronden die een onderdeel vormen van grotere natuurcomplexen, die veelal onderdeel zijn van de ecologische hoofdstructuur (EHS – natuur), en bestaan uit bos, grasland-, heide- en moerasvegetaties. Hier ligt het primaire doel bij natuurbeheer.

Natuur – Natte Natuur (N-NN)

Gezien de specifieke hydrologische waarden van De Bruuk is dit gebied apart bestemd met een eigen regeling ter bescherming van deze waarden.

Recreatie 1 en 2 (R-1 en R-2)

Deze bestemming is toegekend aan gronden die een recreatieve functie hebben. Recreatiepark Cantecleer is vanwege de specifieke situatie en eigen regeling apart bestemd als Recreatie 2. In de regels is een tabel opgenomen waarin de bedrijven per adres zijn gespecificeerd.

Solitaire recreatiewoningen zijn met de aanduiding 'recreatiewoning' opgenomen in de betreffende bestemming waar ze voorkomen ('Natuur' of 'Wonen').

Sport (S) en Sport - Golfbaan

Deze bestemming is toegekend aan gronden die een sportfunctie hebben. In de regels is een tabel opgenomen waarin de bedrijven per adres zijn gespecificeerd.

Voor de groter terreinen van de motorcrossbaan en de golfbaan is een specifieke regeling opgenomen, conform vigerend bestemmingsplan. De golfbaan heeft een eigen bestemming waarin de diverse vigerende bestemmingsplannen en vrijstellingen zijn verwerkt.

Verkeer (V) en Verkeer- Railverkeer (V-R)

Deze bestemming betreft de in het plangebied aanwezige interregionale, interlokale en lokale verharde wegen, alsmede de bijbehorende bermen/ groenvoorzieningen, afwatering, verkeersgeleiders e.d.

De (voormalige) spoorbaan van Nijmegen naar Kleve is bestemd als Verkeer – Railverkeer. Het behoud van spoorwegvoorzieningen, landschappelijke waarden en/of natuurwaarden staat in deze bestemming voorop. De recreatiewegen zijn specifiek aangeduid als 'recreatieweg' binnen de bestemmingen waarin ze voorkomen.

Water (WA)

Deze bestemming is toegekend aan al het binnen het plangebied aanwezige open water en oevers. Het water is als zodanig bestemd en vervult vaak meerdere functies (waterberging, recreatie, natuur). De waterlopen van de legger van de waterbeheerder en grote beken, binnen het plangebied worden bijvoorbeeld opgenomen in de bestemming 'water'. De bestaande retentiebekkens zijn aangeduid als 'waterberging' binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden – Natuur- en landschapswaarden'.

Wonen (W)

Deze bestemming betreft de verschillende burgerwoningen binnen het plangebied, niet zijnde (agrarische) bedrijfswoningen. Het betreft hier het hoofdgebouw en eventueel aangebouwde en/of vrijstaande bijgebouwen. In de regels wordt geregeld wat de bouw- en gebruiksmogelijkheden zijn.

Leiding (L)

Deze bestemming betreft de binnen het plangebied aanwezige (hoofdtransport)leidingen. De (hoofdtransport)leidingen zijn overeenkomstig hun bestaande situatie bestemd en als zodanig beschermd. Denk hierbij aan een watertransportleiding, een aardgastransportleiding, een rioolpersleiding.

Waarde - Archeologische Vindplaatsen (WR-A1)

Binnen deze bestemming zijn de gebieden opgenomen die op de door RAAP voor de gemeente Groesbeek opgestelde archeologische beleidsadvieskaart zijn aangegeven als archeologisch monument. De archeologische waarde wordt beschermd door middel van een beperking van de bouwmogelijkheden en een omgevingsvergunning voor het aanleggen.

Waarde - Archeologische verwachtingswaarden (WR-A2)

Binnen deze bestemming zijn de gebieden opgenomen die op de door RAAP voor de gemeente Groesbeek opgestelde archeologische beleidsadvieskaart zijn aangegeven als gronden met een hoge of middelmatige verwachtingswaarde. De mogelijke archeologische waarde wordt beschermd door middel van een beperking van de bouwmogelijkheden (op het moment dat deze bouwmogelijkheden betrekking hebben op gronden met een oppervlakte groter dan 100 m²) en een omgevingsvergunning voor het aanleggen.

Waterstaat - Beschermingszone natte natuur (WS-NNPB) en Waterstaat – kernzone Natte natuur kern (WS-NNPK)

De natte natuurparel De Bruuk heeft een specifieke bestemming 'Natte natuur'. Tevens heeft dit gebied een beschermingszone welke is geregeld via een dubbelbestemming. Dit geldt ook voor de Sint-Jansberg welke op basis van de beschermingskaart van het Streekplan is aangemerkt als natte natuur kerngebied met de daarbij behorende beschermingszone. Hier zijn beide gebieden als dubbelbestemming opgenomen. Bouwen of werkzaamheden welke de hydrologische

situatie negatief kunnen beïnvloeden zijn niet toegestaan danwel via afwijking of omgevingsvergunning voor het aanleggen toegestaan.

Algemene regels

In de algemene regels zijn diverse zaken geregeld welke voor meerdere bestemmingen van toepassing kunnen zijn. De volgende algemene regels zijn opgenomen:

- Een anti-dubbeltelregel.
- Algemene bouwregels: hierin wordt geregeld dat indien in de bestaande situatie bepaalde afmetingen afwijken van de planregels, deze afwijkingen als maatgevend gelden.
- Algemene gebruiksregels: hierin wordt aangegeven wat in ieder geval onder strijdig gebruik wordt verstaan. Ook zijn regels opgenomen voor het uitoefenen van beroep of dienstverlening aan huis als nevenactiviteit bij een (bedrijfs-)woning, en voor het gebruik van een deel van een (bedrijfs-)woning als afhankelijke woonruimte.
- Algemene aanduidingsregels: hierin zijn regels opgenomen voor de volgende gebiedsaanduidingen: ‘geluidzone – industrie’, ‘milieuzone – grondwaterbeschermingsgebied’, ‘milieuzone – waterwingebied’, ‘veiligheidszone – bevi’ en de gebiedsaanduidingen voor landschappelijke kenmerken.
- Algemene afwijkingsregels: hierin wordt bepaald waarvoor het bevoegd gezag een omgevingsvergunning voor het afwijken van de regels kan verlenen.
- Algemene wijzigingsregels: hierin wordt bepaald onder welke voorwaarden en op welke wijze burgemeester en wethouders het plan kunnen wijzigen.
- Overige regels: hierin wordt geregeld welke voorschriften van de Bouwverordening niet buiten toepassing blijven. Vervolgens wordt geregeld dat waar in de regels wordt verwezen naar andere wettelijke regelingen, geduid wordt op de regelingen zoals die luiden op het tijdstip van het terinzagelegging van het ontwerp van dit bestemmingsplan.

6 Uitvoerbaarheid

In dit hoofdstuk is verwoord hoe de gemeente Groesbeek invulling wil gaan geven aan de uitvoering van dit bestemmingsplan.

6.1 Handhaving

De aandacht voor handhaving neemt de laatste jaren sterk toe. Zowel de hogere overheden als de burgers spreken de gemeente in toenemende mate aan op het handhaven van de eigen regels en de rechter spreekt zich nadrukkelijk uit over de verplichtingen die gemeentebesturen hebben om de eigen regelgeving te handhaven. Het bestemmingsplan vervult een aantal functies op het gebied van handhaving.

Een bestemmingsplan geeft een beeld van te verwachten ruimtelijke ontwikkelingen en verwoordt het gemeentelijk beleid ten opzichte van die ontwikkelingen. Het bestemmingsplan geeft richting aan het gemeentelijk beleid. Eveneens functioneert het bestemmingsplan als toetsingskader voor bouwplannen en andere werkzaamheden. Hierdoor is het bestemmingsplan voor burger en overheid bindend.

Om ervoor te zorgen dat handhaving van het bestemmingsplan in de praktijk met succes kan worden afgedwongen, dient aan het volgende te worden voldaan:

- De regels en het kaartmateriaal moeten duidelijk en overzichtelijk zijn;
- Regels moeten zodanig zijn dat duidelijk is wanneer sprake is van een overtreding en overtredingen moeten herkenbaar / zichtbaar én controleerbaar zijn;
- Het plan dient uitvoerbaar te zijn.

Het ontwikkelen van beleid en de vertaling daarvan in een bestemmingsplan zoals hierboven omschreven, heeft geen zin indien na de vaststelling van het bestemmingsplan geen handhaving plaatsvindt. Handhaving begint bij de kenbaarheid van het bestemmingsplan bij degenen die dit moeten naleven. De wet heeft daarvoor in de bestemmingsplanprocedure een inspraakmoment ingebouwd.

Het sluitstuk van een goede basis voor handhaving is voldoende controle van de feitelijke situatie in het bestemmingsplangebied. Daarnaast moeten adequate maatregelen worden getroffen indien de voorschriften worden overtreden. De gemeente zal daarom een actief handhavingbeleid voeren.

6.2 Economische uitvoerbaarheid

Dit bestemmingsplan richt zich met name op de bescherming en beheer van bestaande kwaliteiten en functies. Het betreft derhalve een beheergericht plan met enkele (kleinschalige) ontwikkelingscomponenten. Het brengt voor de gemeente geen bijzondere kosten met zich mee en is derhalve economisch uitvoerbaar te achten. Eventuele planschaderisico's worden separaat bekeken op basis van specifieke verzoeken en bouwplannen. De gemeente verwacht dat zij op deze manier voldoende zicht op uitvoering geeft.

Het bestemmingsplan betreft een algehele herziening van de geldende bestemmingsplannen van het buitengebied van de gemeente. De plankosten die met het bestemmingsplan zijn gemoeid zijn voor rekening van de gemeente. Voor zover er in het bestemmingsplan bouwplannen worden toegestaan als bedoeld in artikel 6.12, eerste lid Wro juncto artikel 6.2.1 Bro zijn er daaraan geen grondexploitatiekosten voor de gemeente verbonden. Daarnaast is het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels als bedoeld in artikel 6.13, tweede lid Wro niet noodzakelijk. Het vaststellen van een exploitatieplan is dan ook niet nodig.

6.3 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Het bestemmingsplan als zodanig is vooral een planologisch juridisch kader. De maatschappelijke uitvoerbaarheid hangt in sterke mate af van het draagvlak voor de uitwerking van het gemeentelijk ruimtelijk beleid voor het landelijk gebied, zoals vastgelegd in dit bestemmingsplan. Dit bestemmingsplan buitengebied is opgesteld via een integraal, interactief planproces teneinde de vorming van draagvlak vanaf de start van het proces te waarborgen.

Het voorontwerp bestemmingsplan heeft vanaf 1 november 2012 voor 6 weken ter visie gelegen. Tevens is het voorontwerp bestemmingsplan verzonden aan de wettelijke overlegpartners conform artikel 3.1.1 Wet ruimtelijke ordening. Op het voorontwerp bestemmingsplan zijn 54 inspraakreacties binnengekomen en 9 reacties van overlegpartners. Indien deze reacties aanleiding gaven voor aanpassing van het bestemmingsplan zijn deze in het ontwerp bestemmingsplan verwerkt. (zie bijlage 4, Inspraak- en overlegnota).

Het ontwerp bestemmingsplan heeft van 1 april tot en met 22 mei ter visie gelegen. Er zijn 41 reacties ingediend. Indien deze reacties aanleiding gaven voor aanpassing van het ontwerp bestemmingsplan zijn deze in het bestemmingsplan verwerkt. (zie bijlage 5, Zienswijzennota).

Het bestemmingsplan is vervolgens aangeboden aan de gemeenteraad van de gemeente Groesbeek, deze heeft het bestemmingsplan op 29 augustus 2013 vastgesteld.

6.4 Uitspraak Raad van State

Op 15 april 2015 heeft de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State (ABRvS) uitspraak gedaan (201310329/1/R2) inzake de ingestelde beroepen op het gewijzigd vastgestelde bestemmingsplan 'Buitengebied Groesbeek'. De beslissing is als volgt:

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State:

- I. verklaart het beroep van de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid Malant B.V. gegrond;
- II. vernietigt het besluit van de raad van de gemeente van 29 augustus 2013 waarbij het bestemmingsplan "Buitengebied Groesbeek" is vastgesteld, voor zover dat betrekking heeft op de maximaal toegestane bouwhoogte van 11 meter op het plandeel met de bestemming "Gemengd - 1" ter plaatse van het perceel Biesseltsebaan 2;
- III. bepaalt dat aan artikel 4, lid 4.2.3, van de planregels een onderdeel onder f wordt toegevoegd, luidend: "In afwijking van het bepaalde onder a mag de bouwhoogte voor bedrijfsgebouwen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - 2' (Biesseltsebaan 2) niet meer bedragen dan 14 meter";
- IV. bepaalt dat deze uitspraak wat betreft onderdeel III in de plaats treedt van het vernietigde besluit;
- V. draagt de raad van de gemeente op om binnen vier weken na verzending van deze uitspraak ervoor zorg te dragen dat de hiervoor vermelde onderdelen II en III worden verwerkt in het elektronisch vastgestelde plan dat te raadplegen is op de landelijke voorziening, <http://www.ruimtelijkeplannen.nl>;
- VI. verklaart de beroepen van [appellant sub 1], [appellante sub 2], handelend onder de naam [bedrijf], [appellante sub 3] en de vereniging Werkgroep Milieubeheer Groesbeek ongegrond;
- VII. [...]
- VIII. [...]

De volledige uitspraak is toegevoegd aan het oorspronkelijke raadsbesluit.

Uit punt V van de beslissing volgt dat aan artikel 4, lid 4.2.3 van de regels moet worden toegevoegd:

- f. In afwijking van het bepaalde onder a mag de bouwhoogte voor bedrijfsgebouwen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van gemengd - 2' (Biesseltsebaan 2) niet meer bedragen dan 14 meter.